

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 70

Год. LXIII

Вторник, 5 јуни 2007

Цена на овој број е 210 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
892. Закон за вработување и работа на странци.....	2	900. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	46
893. Закон за спречување судир на интереси.....	33	901. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	46
894. Указ бр. 6 од Претседателот на Република Македонија.....	40	902. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	46
895. Решение за разрешување од должноста државен секретар во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.....	40	903. Решение за давање дозвола за работење на брокер.....	46
896. Решение за разрешување и именување член на Управниот одбор на ЈП за стопанисување со шуми „Македонски шуми“ – Скопје.....	40	904. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	46
897. Упатство за начинот на работа на здравствената комисија задолжена за утврдување на психофизичката и здравствената способност на полицискиот службеник за вршење на полициски работи.....	40	Адвокатска комора на Република Македонија	
898. Правилник за изменување на Правилникот за минимално-техничките услови за деловните простори и простории во кои се врши трговија.....	42	121. Решение од Адвокатската комора на Република Македонија.....	47
899. Правилник за производи од кристално стакло.....	42	Објава за просечната месечна нето плата по работник за месец мај 2007 година.....	47
		Објава за движењето на цените на мало во Република Македонија за месец мај 2007 година.....	48
		Огласен дел	1-48

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 892.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И РАБОТА НА СТРАНЦИ

Се прогласува Законот за вработување и работа на странци, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 28 мај 2007 година.

Бр. 07-2376/1
28 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ И РАБОТА НА СТРАНЦИ

ГЛАВА I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Содржина на Законот

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат условите и постапка под кои странци можат да се вработуваат или да работат во Република Македонија, освен ако со меѓународен договор поинаку не е утврдено.

(2) Странец се смета како вработено лице во Република Македонија кога врз основа на договор за вработување ќе заснова работен однос кај работодавач чие седиште или место на живеење е во Република Македонија или кога ќе стекне статус на самовработено лице согласно со овој закон.

(3) Услугите обезбедени од странци и другите облици на работа, кои ги извршуваат странци врз основа на договори за работа или други договори согласно со граѓанското право, а кои се спроведуваат на територијата на Република Македонија за ограничен временски период, се сметаат за работа извршена од страна на странци согласно со овој закон.

Дефиниција на поими

Член 2

(1) Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. “Странец“ е лице кое не е државјанин на Република Македонија;

2. “Странец е и лице без државјанство”, односно лице кое ни една држава по сила на својот закон не го смета за свој државјанин;

3. “Барател на азил“ е странец кој бара заштита од Република Македонија, согласно со Законот за азил и привремена заштита;

4. “Признаен бегалец“ е странец на кој согласно со Законот за азил и привремена заштита му е признато правото на азил;

5. “Лице под хуманитарна заштита“ е странец на кој му е признато правото на азил заради хуманитарна заштита, согласно со Законот за азил и привремена заштита;

6. “Лице под привремена заштита“ е странец на кој му е признато правото на привремена заштита, согласно со Законот за азил и привремена заштита;

7. “Работодавач“ е правно или физичко лице регистрирано да врши дејност и другите лица наведени во Законот за работните односи, кои вработуваат работници врз основа на договор за вработување;

8. “Работник“ е физичко лице кое врз основа на договор за вработување засновал работен однос кај работодавач и кое врз основа на тоа е пријавено во задолжителното социјално осигурување од страна на работодавачот;

9. “Сезонско работење“ е облик на привремена работа, зависно од смената на сезоните;

10. “Пограничен сезонски работник“ е странец кој е вработен или извршува работа во Република Македонија и кој се враќа во неговото постојано место на живеење најмалку еднаш неделно;

11. “Самовработено лице“ е физичко лице кое врши самостојна економска дејност која е од економска корист и создава дополнителна вредност (инвестиција, иновација, трансфер на технологија, создавање на работни места) за економијата на земјата во која се врши дејноста и обезбедува средства за живот преку самостојната дејност која ја врши, регистрирана во соодветен законски регистар и плаќа придонеси за социјално осигурување;

12. “Претставник на странска компанија (трговско друштво)“ е физичко лице кое согласно со закон или актите издадени од правно лице или единствен сопственик, е овластено да претставува правно лице или единствен сопственик и кое е заведено во соодветниот регистар;

13. “Преместен работник“ е физичко лице кое засновало работен однос со странскиот работодавач за време на обезбедување на договорената услуга на територијата на Република Македонија и за кое работодавачот плаќа придонеси за социјално осигурување;

14. “Странска компанија (трговско друштво)“ е правно лице кое врши дејност за профит која е основана или чие седиште се наоѓа надвор од Република Македонија;

15. “Присутност на пазарот“ е кога странска компанија (трговско друштво) е присутна на пазарот во земјата, кога има филијала или друг организационен облик на деловни активности на територијата на Република Македонија, регистрирани согласно со прописите на Република Македонија или кога има комерцијална компанија (трговско друштво) во која поседува минимум 50% од уделот;

16. “Преместување на лица во компаниите“ е повремено преместување на физички лица кои работат за странско правно лице со основно место на дејност надвор од Република Македонија, во организационата единица на ова правно лице регистрирано во Република Македонија;

17. “Прекугранични услуги“ се услуги кои се обезбедуваат во Република Македонија од страна на странска компанија (трговско друштво), врз основа на договор склучен со домашно правно лице и

18. “Деловен посетител“ е странско физичко лице кое престојува во Република Македонија, а кое не остварува приходи од Република Македонија, или кое директно не врши јавна продажба или нуди услуги, но само учествува на деловни состаноци, воспоставува деловни контакти, вклучувајќи преговори за обезбедување на услуги или слични активности и вклучувајќи ги оние услуги и активности кои се поврзани со подготовката на странската компанија (трговско друштво) да оствари присутност на пазарот на Република Македонија. Овие видови на активности можат да се спроведуваат во Република Македонија за ограничен период од 90 дена во рамките на шест месеца, почнувајќи од денот на првиот влез.

Примена на Законот

Член 3

(1) Одредбите на овој закон важат за сите странци, освен ако поинаку не е утврдено со овој закон или меѓународен договор.

(2) Одредбите на овој закон не важат за:

1) странци кои согласно со меѓународното право уживаат привилегии и имунитет и поседуваат посебен документ издаден од, или регистриран во Министерството за надворешни работи;

2) странци кои обезбедуваат услуги во земјата врз основа на соодветни билатерални или мултилатерални договори и договори со Европската унија или меѓународни организации за професионална стручна помош, образование, постдипломски студии или истражувања или кои обезбедуваат услуги како дел од проекти организирани согласно со горенаведените договори и кои се регистрирани во надлежните министерства;

3) странци кои се репортери за странски медиуми или странски дописници, акредитирани во Република Македонија;

4) странци кои извршуваат канцелариска работа во установени верски заедници и религиозни групи и странци кои организираат и водат добротворни и хуманитарни активности во рамките на регистрирани организации и верски заедници и религиозни групи;

5) странци кои врз основа на договор склучен со Министерството за одбрана или Министерството за внатрешни работи, обезбедуваат услуги за потребите на националната одбрана и безбедност и лица кои стручно се доусовршуваат во овие области;

6) странци кои се членови на бродски или авионски екипаж или странци вработени од компании за патен и железнички сообраќај, чии седишта се регистрирани во странство;

7) странци кои согласно со закон се регистрирани во Централниот регистар на Република Македонија како основачи, партнери и членови на надзорни одбори на компании, но кои не се претставници;

8) деловни посетители;

9) странци и нивниот придружен технички персонал, кои како предавачи учествуваат на организирани стручни состаноци, кои вршат презентации на научни постигнувања или кои повремено учествуваат во нивната имплементација;

10) странци кои во Република Македонија престојуваат врз основа на меѓународен договор заради учество во програми на меѓународна размена на ученици или студенти, како и странци кои престојуваат заради нивна специјализација, стручно усовршување или практично оспособување;

11) странци кои волонтерски се ангажирани во рамките на организирани младински кампови и други облици на привремено учество на млади лица на меѓународно ниво, организирани од овластени организации, училишта, институции, министерства или единици на локалната самоуправа и градот Скопје;

12) странци кои самите обезбедуваат креативни услуги од областа на културата како учесници во културни работилници, состаноци, колонии и други културни настани или како известувачи за вакви настани, како креатори и преработувачи од областа на музиката, музички изведби, ора, балет и литературни дела, фотографија, видео, филм и уметност на електронски медиуми, како придружен персонал за инструктори, известување и организациски и технички персонал и како експерти од областа на заштитата на културното наследство, библиотекарството, архиварството и креативната култура, кои не престојуваат во државата повеќе од седум дена. За овие креативни услуги од областа на културата, давателот на услуга е должен да добие претходна согласност од Министерството за култура и

13) странци кои учествуваат во спортски и шаховски натпревари.

(3) Одредбите на овој закон нема да важат за државјани на земјите членки на Европската унија, доколку со меѓународен договор се обезбеди реципрочитет во смисла на слободен пристап на пазарот на трудот, вработување и слободен тек на услуги од преместени работници, како и во врска со други облици на работа кои се предмет на овој закон.

Основни одредби

Член 4

(1) Собранието на Република Македонија по предлог на Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Влада), со резолуција ја утврдува политиката на миграција и основите на политиката за вработување и работа на странци која ќе се спроведе согласно со овој закон и со билатералните и мултилатералните меѓународни договори. Предлог-резолуцијата до Владата ја подготвуваат Министерството за внатрешни работи и Министерството за труд и социјална политика. Врз основа на утврдената политика за работа и вработување на странци, Владата годишно ќе утврдува квота на работни дозволи која ќе биде утврдена со одлука, донесена најдоцна до четвртиот квартал од тековната година за наредната година.

(2) Согласно со утврдената политика за вработување и работа на странци, Владата ќе склучи меѓународни договори, поставувајќи ги условите за одредена категорија на работници, текот на услугите меѓу државите потписнички на договорот кои ќе бидат изземени од предвидените квоти и ќе усвои мерки за заштита на домашниот пазар на труд, утврдени со овој закон.

(3) Странците кои согласно со одредбите на овој закон можат да се вработат, самовработат, или да работат во Република Македонија, задолжително треба да поседуваат дозвола за работа и регулиран престој во државата, а лицето задолжено да ја регистрира нивната работа, треба да ја регистрира како работа на странец, согласно со одредбите на овој закон. Во определени случаи утврдени во овој закон, работата ивршена од страна на странци врз основа на потврда за регистрација за работа ќе биде дозволена во исклучителни случаи.

(4) Потврдата за регистрација на работата на пропишан образец - сертификат е документ кој ја потврдува законитоста на работата, која ја вршат странците во државата.

(5) Договор за вработување или за работа склучен меѓу работодавач и странец кој не поседува работна дозвола, ќе се смета за ништовен.

(6) Во Република Македонија странците можат да ја вршат само работата за која поседуваат работна дозвола.

(7) При вработување или работа на странец, работодавачот не смее барателот на вработувањето, односно работата да го стави во нееднаква положба заради расата, бојата на кожата, полот, возраст, здравствената состојба, односно инвалидноста, религиозното, политичкото или друго убедување, членување во синдикатите, националното или социјалното потекло, статусот на семејството, имотната состојба, половата насоченост или заради други лични околности. Забраната на директна или индиректна дискриминација во овие случаи се однесува на дискриминација на кандидатот за вработување и работникот, согласно со Законот за работните односи.

(8) Работодавачот е должен да ги покрие трошоците во врска со стекнување на работна дозвола и регулирање на работниот однос, согласно со овој закон и другите прописи во кои се утврдени трошоците. Работодавачот

чот не може да ги префрли наведените финансиски трошоци на странецот. Работодавачот има обврска на странецот кој го вработил да му обезбеди минимални права за работно време, паузи и периоди за одмор, ноќно работење, минимално годишно отсуство, плати, здравство и безбедност на работа и посебна заштита на работници утврдено во законските прописи и општ колективен договор или во грански колективен договор, ако тоа е поповолно за работникот.

(9) Работодавачот на кој согласно со прописите за вработување и осигурување во случај на невработеност му е издадена дозвола да врши упатување на работници кај други работодавачи - корисници, врз основа на договор за концесија, не може да склучи договор за вработување со странци кои не поседуваат дозвола за работа, важечка за одреден временски период.

(10) Странски работодавач кој ангажира преместени работници во Република Македонија за обезбедување на услуги, е должен при обезбедувањето на услугите да го почитува Законот за работните односи на Република Македонија.

(11) При склучување на договори со странски договорни страни кои опфаќаат работа вршена од странци, правните лица основани во Република Македонија се должни да ги почитуваат одредбите од овој закон, за условите кои странците мора да ги исполнуваат за добивање на работна дозвола.

(12) Странци кои престојуваат во Република Македонија врз основа на специјализација, стручно усовршување или практично оспособување, како и странци кои врз основа на меѓународен договор престојуваат во Република Македонија заради учество во програми на меѓународна размена на ученици или студенти, немаат право да работат или да се работно ангажирани за периодот на нивниот престој.

(13) Секое овозможување, поттикнување или учествување во незаконски вработувања на странци или вработување на државјани на Република Македонија во странство од страна на работодавач или одговорното лице, е забрането и спротивно на одредбите од овој закон.

ГЛАВА II ОГРАНИЧУВАЊЕ НА БРОЈОТ НА СТРАНЦИТЕ НА ПАЗАРОТ НА ТРУДОТ

Утврдување на квоти на работни дозволи за странци

Член 5

(1) Согласно со политиката за миграција, условите и флукуацијата на пазарот на трудот, Владата годишно утврдува квота на работни дозволи (во натамошниот текст: квота) преку која ќе го ограничува бројот на странци на пазарот на трудот.

(2) Квотата до Владата ја предлага министерот надлежен за работите од областа на трудот по предлог на Агенцијата за вработување на Република Македонија (во натамошниот текст: Агенција за вработување), во соработка со министрите одговорни за соодветните области, согласно со законските прописи, за која свое мислење може да даде и Економскиот социјален совет.

(3) Квотата нема да опфаќа странци на кои врз основа на договор за реципроцитет со Европската унија им е дадена еднаквост со државјаните на Република Македонија, ниту пак ќе опфати странци за кои со овој закон не се предвидува дека мора да обезбедат работна дозвола, странци кои поседуваат лична работна дозвола, претставници и преместени странски работници кои ќе посетуваат дополнителни курсеви за обука.

(4) Квотата ќе биде поделена во групи на работни дозволи за следниве цели:

- 1) вработување на странци во Република Македонија;
- 2) странци преместени во Република Македонија;
- 3) обука и доусовршување;
- 4) сезонско работење на странци и
- 5) поединечни услуги од странци.

(5) Квотата од ставот (4) точка 1 на овој член не може годишно да надминува 5% од населението на Република Македонија кое законски е вработено, според податоците на Државниот завод за статистика.

(6) Квотата од ставот (4) точка 1 на овој член ги опфаќа и дозволите за кои Република Македонија дава согласност, согласно со меѓународните договори со државите чии државјани немаат еднаков статус со државјаните на Република Македонија.

(7) Владата може да ги намали и менува квотите за вработување и работа на странци по региони, области, компании и работни места. Исто така, може да поставува ограничувања и забрани на приливот на нови странски работници во целост или во одредени општини, ако постојат добро основани причини дека ова е од јавен интерес или општ комерцијален интерес.

(8) Како основани причини за прифаќање на мерките од ставот (7) на овој член се сметаат:

1) склучување на меѓународен договор врз основа на кој барањата за вработување на странски работници се намалени;

2) зголемени трендови на невработеност;

3) намалување на потребата од странски работници што резултира од програмите за политиките за нивно вработување;

4) процена дека странецот за кој станува збор нема да може да се врати во неговата земја на потекло по истекот на неговата работна дозвола и

5) барањата од компетентната комора или репрезентативниот синдикат на национално ниво, поддржано со докази за загубени работни места во поединечни сектори.

(9) Владата може да определи посебни мерки за ограничување на бројот на самовработени странци по поединечна дејност, ако зголемувањето на бројот на самовработени странци ќе влијае на порастот на домашната невработеност во одредената дејност.

(10) Иницијатива за прифаќања на мерките од ставот (9) на овој член можат да предложат надлежниот ресорен министер, стручна асоцијација, компетентна комора или репрезентативен синдикат на национално ниво.

(11) Поединечни зголемувања над годишната утврдена квота во текот на годината ќе се одобрат во исклучителни случаи, ако Владата утврди дека ова е од јавен комерцијален интерес на државата. Во ваквите случаи Владата ќе го утврди обемот и траењето на овој вид на зголемување на квотата, на предлог на компетентната комора, во договор со репрезентативните синдикати на национално ниво, министерството надлежно за работите од областа на трудот и министерството надлежно за соодветната област во рамките на која е предложен исклучокот.

(12) Владата може да утврди за посебни случаи на меѓународни тендери, работните дозволи да се издаваат надвор од квотата, без проверување на состојбата на пазарот на трудот. Во овие случаи Владата ќе го утврди бројот на странските работници и другите неопходни услови, согласно со овој закон.

(13) Органите кои одлучуваат за регистрација на странците за изведување на независни стручни и други профитабилни активности кои се извршуваат врз основа на статусот на единствен сопственик, при донесувањето на решението за регистрација на странецот во соодветниот регистар, се должни да ги земат предвид и мерките усвоени од Владата.

Утврдување на приоритети

Член 6

(1) Квотата утврдена од страна на Владата за поединечни цели е поделена согласно со следниве приоритети:

- 1) важечки работни дозволи;
- 2) работни дозволи издадени врз основа на меѓународни договори кои опфаќаат веќе договорени квоти и
- 3) нови работни дозволи.

(2) Приоритет за издавање на нови работни дозволи имаат:

- 1) странци на кои им е издадена работна дозвола, без оглед на состојбата и условите на пазарот на трудот;
- 2) членови на потесното семејство на македонските државјани и на странци кои поседуваат дозвола за престој во Република Македонија и
- 3) странци кои имаат стекнато стручно образование во областа на работни места за кои има недостиг на работници.

Ограничување за нови вработувања или работа

Член 7

(1) Нови вработувања или работа за странци нема да се дозволи, ако тоа предизвикува негативен ефект врз економијата и стапката на вработување.

(2) Барањата за издавање на работни дозволи за странец, поднесени од работодавачи основани во Република Македонија ќе се одбијат во следниве случаи, ако:

1) шест месеца пред поднесување на барањето за работна дозвола за странец, работодавачот ги отпуштил работниците вработени на неопределено време;

2) работодавачот одбил да вработи невработено лице упатено од Агенцијата за вработување кое ги исполнувало бараните услови;

3) во рок од три години пред поднесувањето на барањето за издавање на работна дозвола на работодавачот, му била изречена прекршочна санкција за сторен прекршок пропишан во одредбите на овој и друг закон, за незаконска работа или незаконско вработување;

4) работодавачот покажал негативни резултати во работењето за претходната година, ако платите исплатени на неговите вработени биле под нивото утврдено со соодветниот грански колективен договор, ако ја прекршил законската регулатива за работните односи или ако не ги намирал своите обврски за даноци и придонеси;

5) работодавачот како компанија (трговско друштво) или како единствен сопственик не може да покаже позитивни резултати од работата за претходната година и

6) работодавачот како компанија (трговско друштво) или единствен сопственик во рок од една година пред поднесувањето на барањето за работна дозвола на странец, добил државни средства од Буџетот на Република Македонија за да ги сочува работните места.

(3) Ограничувањата наведени во ставот (2) на овој член со исклучок на случаите наведени во точката 4 на овој закон, исклучуваат вработување на одредени дефицитарни стручни профили.

ГЛАВА III РАБОТНИ ДОЗВОЛИ

Општи одредби

Член 8

(1) Работна дозвола е документ врз основа на кој домашниот или странскиот работодавач склучува договор за вработување или работа или извршува друга работа со странец, согласно со одредбите од овој закон.

(2) Работната дозвола се издава како:

- лична работна дозвола,
- дозвола за вработување и
- дозвола за работа.

(3) Личната работна дозвола се издава за определен временски период до една, односно до три години или на неопределено време.

(4) Дозволата за вработување по правило се издава за период до една година, ако поинаку не е утврдено со овој закон.

(5) Дозволата за работа се издава согласно со различни временски ограничувања, во зависност од целта заради која е издадена.

(6) Работна дозвола по правило се издава врз основа на барање поднесено од работодавач, освен ако поинаку не е утврдено со овој закон.

(7) На странецот може да му се издаде само една работна дозвола за ист временски период.

(8) Работната дозвола на странецот ќе му биде одземена и поништена, ако:

1) дозволата на странецот за привремен или постојан престој престанала согласно со закон;

2) странецот престојува надвор од Република Македонија за период подолг од шест месеца без прекин, освен во случаи кога странецот е преместен по налог на работодавачот во странска држава или ако е отсутен поради образование, болест, породилно отсуство или отсуство поради нега на дете и

3) странецот врши друга работа, освен онаа за која работната дозвола е издадена.

(9) Одредбите од ставот (8) точка 2 на овој член не се применуваат за странци кои поседуваат лична работна дозвола која важи за неопределен временски период.

(10) Министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе ја пропише постапката за издавање на работни дозволи и формата и содржината на поединечните видови на работни дозволи, како и формата и содржината на образецот на сертификатот.

(11) Барањето за работна дозвола треба да биде пропратено со писмена изјава од барателот дека не му е изречена прекршочна санкција за сторен прекршок согласно со овој закон и дека нема добиено државни средства од Буџетот на Република Македонија за сочувување на продуктивните работни места.

(12) Ако работодавачот заради некоја причина не успее да го заснова работниот или договорниот однос или го прекине работниот или договорниот однос со странецот пред истекот на важноста на работната дозвола, е должен да ја врати работната дозвола на органот кој ја издал дозволата. Истата обврска важи и за самовработени лица, ако тие престанат да ја вршат дејноста пред истекот на дозволата.

Надлежни органи

Член 9

(1) Издавањето на работните дозволи, продолжувањето на работните дозволи, одземањето на работните дозволи и постапките за издавањето на сертификати, пропишани согласно со овој закон, се спроведуваат од Агенцијата за вработување, согласно со Законот за општата управна постапка.

(2) Против решението на Агенцијата за вработување, како првостепен орган со кое се одбива барањето на странецот за работна дозвола, странецот има право на жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до министерството надлежно за работите од областа на трудот.

(3) Министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе донесе решение во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на жалбата.

(4) Против решението на министерот надлежен за работите од областа на трудот, може да се поведе управен спор пред надлежен суд, согласно со Законот за управните спорови.

(5) Во случај кога ќе се утврди дека постојат условите утврдени во членот 8 став (8) од овој закон, Агенцијата за вработување донесува решение за одземање на работната дозвола и за поништување на веќе издадениот сертификат.

(6) При одземање на работната дозвола, односно при донесување на негативно решение во однос на барањето за работна дозвола, Агенцијата за вработување е должна во решението да ја образложи причината за одбивање на барањето за работна дозвола, односно причината за одземање на работната дозвола, со правна поука за жалба против решението.

(7) За донесување на решение за одземање на работната дозвола Агенцијата за вработување го известува Министерството за внатрешни работи.

Постапка за издавање на работна дозвола врз основа на барање на странец

Член 10

(1) Барањето за издавање на работна дозвола странецот го поднесува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во странство, во државата чиј државјанин е или во државата каде што тој престојува врз основа на дозвола за престој.

(2) Во случај кога во државата во која странецот живее, односно престојува врз основа на дозвола за престој, нема дипломатско-конзуларно претставништво на Република Македонија, странецот барањето за издавање на работна дозвола го поднесува до дипломатско-конзуларното претставништво на државата со која Република Македонија има склучено договор за заедничко претставување.

(3) Доколку во државата во која странецот живее, односно престојува врз основа на дозвола за престој, нема дипломатско-конзуларно претставништво од ставовите (1) и (2) на овој член, странецот барањето го поднесува во дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во најблиската држава.

(4) Барањето од ставовите (1), (2) и (3) на овој член треба да содржи податоци, документи и докази за видот на дејноста која странецот сака да ја реализира во Република Македонија местото, како и временскиот период во кој таа ќе биде реализирана, квалификационата структура (специјалноста) на странецот, како и деловен план за подобност од самовработување, каде што ќе биде приложена инвестиционата и економската придобивка за државата, бројот на нови вработувања, како и доказ за расположливите фондови за реализација на активностата.

(5) Дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава добиеното барање го доставува до надлежните служби на Министерството за надворешни работи и Министерството за внатрешни работи во Република Македонија.

(6) Министерството за внатрешни работи по извршената проверка барањето го доставува до Агенцијата за вработување која во рок, не подолг од седум дена, деловниот план го праќа на одобрување во Министерството за економија.

(7) Министерството за економија во однос на показателите во деловниот план, во рок од 30 дена треба да достави информација до Агенцијата за вработување во која ќе биде елаборирана економската подобност од самовработувањето на странецот, при што треба да ги има предвид и мерките усвоени од Владата, согласно со овој закон.

(8) Агенцијата за вработување на странецот за кој е добиено позитивно мислење во однос на неговото самовработување во Република Македонија од Министерството за економија, му издава работна дозвола која ја доставува до Министерството за надворешни работи кое ја препраќа до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава.

(9) Агенцијата за вработување на странецот за кој е добиено негативно мислење во однос на неговото самовработување во Република Македонија од Министерството за економија, изготвува решение со кое се одбива барањето за работна дозвола и истото го доставува до Министерството за надворешни работи кое ја препраќа до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава.

(10) По добивањето на визата за долгорочен престој, односно решението со кое се дозволува привремен престој во Република Македонија, странецот може да влезе во Република Македонија и е должен во рок од пет дена од денот на влегувањето во Република Македонија да се јави во Министерството за внатрешни работи, заради издавање на дозвола за привремен престој во Република Македонија.

(11) По добивањето на дозволата за привремен престој од Министерството за внатрешни работи, странецот е должен да го завери почетокот и престанокот на работата во Агенцијата за вработување - Центарот за вработување, во седиштето каде што е пријавена компанијата (трговско друштво).

(12) По исклучок од ставовите (1), (2) и (3) на овој член барањето за издавање на работна дозвола странец може да го поднесе до Агенцијата за вработување, доколку поседува:

- дозвола за привремен престој врз основа на семејно обединување,
- дозвола за привремен престој на член на потесно семејство на државјанин на Република Македонија,
- дозвола за привремен престој поради хуманитарни причини и
- лична карта за признаен бегалец, лична карта за лице под хуманитарна заштита и идентификациона исправа согласно со Законот за азил и привремена заштита.

(13) Постапките за условите за регистрација или бришење на странец кој извршува регистрирана стручна или друга комерцијална дејност ќе се спроведуваат од страна на органите утврдени во одделни закони.

Постапка за издавање на работна дозвола врз основа на барање на работодавач и на корисник на услуги

Член 11

(1) Барањето за засновање на работен однос со странец во Република Македонија, работодавачот го поднесува до Агенцијата за вработување - Центар за вработување.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член треба да содржи податоци за бројот на работници, квалификационата структура (специјалноста), за кој вид на работа и временскиот период за кој сака да ги ангажира работниците, опис, услови, место на работа, цената на трудот изразена по единица час, како и изјава дека, доколку бараната работна сила ја нема на домашниот пазар на работна сила, е согласен истата да му биде обезбедена од страна на странски државјанин.

(3) Барањето по кое е добиен одговор од Агенцијата за вработување дека работната сила што ја барал не може да му биде обезбедена од домашниот пазар на работна сила, работодавачот го заверува, потврдува и преку агенцијата за вработување го доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во државата од која сака да вработи работници.

(4) Дипломатско-конзуларно претставништво на Република Македонија во странство, добиеното барање од Агенцијата за вработување на Република Македонија го упатува до надлежната служба за вработување на другата држава, со цел за спроведување на постапка за избор на работници, согласно со барањето на работодавачот.

(5) Надлежната служба за вработување на странската држава, по извршениот избор на работници од својата држава, списокот на избраните работници со податоците од ставот (2) на овој член, ги доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија, кое истите ги доставува до надлежните служби на Министерството за надворешни работи и Министерството за внатрешни работи во Република Македонија.

(6) Министерството за внатрешни работи по извршената проверка, списокот на работници го доставува до Агенцијата за вработување која го повикува работодавачот во Агенцијата за да изврши избор од списокот на работници и за истите да пополни и потпише договор за вработување.

(7) По извршениот избор, пополнетиот и потпишаниот договор за вработување од страна на работодавачот, Агенцијата за вработување на работодавачот му издава работна дозвола за лицата со кои е потпишан договорот за вработување, која работодавачот заедно со договорот за вработување ги доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава.

(8) Дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава ја известува надлежната служба за вработување на соодветната држава, заради известување и упатување на лицата во дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава со цел за добивање на виза за долгорочен престој (виза "Д"), односно добивање решение за дозволување на привремен престој во Република Македонија, утврдени согласно со закон.

(9) Барањето за работна дозвола на странскиот работодавач кој сака да ангажира работници во Република Македонија, а кои веќе се во работен однос во странската компанија (трговско друштво), го доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија, во земјата во која е регистрирана компанијата (трговското друштво).

(10) Барањето за добивање работна дозвола за давање на услуги од странец, корисникот на услугите во Република Македонија го доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија, во државата чиј државјанин е странецот или во државата каде што тој престојува врз основа на дозвола за престој.

(11) Барањето од ставовите (9) и (10) на овој член треба да содржи податоци за бројот на работници, квалификационата структура (специјалноста), видот на работа и временскиот период за кој сака да ги ангажира работниците во Република Македонија, описот, условите, местото на работа, цената на трудот изразена по единица час, како и договор за работата која ќе биде реализирана.

(12) Дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија, барањето го доставува до надлежните служби на Министерството за надворешни работи и Министерството за внатрешни работи во Република Македонија, кој согласно со законот вршат проверка на податоците.

(13) Министерството за внатрешни работи по извршената проверка, барањето го доставува до Агенцијата за вработување која по извршената проверка на работодавачот, односно корисникот на услуги, му издава ра-

ботна дозвола за лицата со кои е потпишан договорот за работно ангажирање во Република Македонија и истите преку надлежните органи, согласно со закон ги доставува до дипломатско-конзуларното претставништво на Република Македонија во соодветната држава.

(14) По добивањето на работната дозвола, странецот поднесува барање за издавање на виза за долгорочен престој (виза "Д"), односно за добивање на решение за дозволување на привремен престој во Република Македонија, во постапка утврдена согласно со закон.

(15) По добивањето на визата за долгорочен престој, странецот може да влезе во Република Македонија и е должен во рок од пет дена од денот на влегувањето во Република Македонија да се јави во Министерството за внатрешни работи, заради издавање на дозвола за привремен престој во Република Македонија.

(16) По добивањето на дозволата за привремен престој од Министерството за внатрешни работи, работодавачот е должен во Агенцијата за вработување - Центарот за вработување во седиштето на работодавачот да го завери почетокот и престанокот на работата вршена од странци.

Лична работна дозвола

Член 12

(1) Лична работна дозвола е обновлив или постојан облик на работна дозвола, која во текот на својата важност му овозможува на странецот слободен пристап до пазарот на трудот.

(2) Барање за лична работна дозвола, може да се поднесе од страна на странец кој ги исполнува условите утврдени во овој закон и од страна на азилант.

(3) Личната работна дозвола се издава за временскиот период утврден во овој закон, без оглед на состојбата и условите на пазарот на трудот. Лична работна дозвола со важност за период до една година се издава на:

- член на потесното семејството на државјани на Република Македонија кој поседува важечка дозвола за привремен престој,

- член на потесното семејството на странец кој поседува лична работна дозвола за неодреден временски период,

- странец кој по потекло е од Република Македонија или негов наследник до трето колено, кој нема македонско државјанство,

- странец кој престојува во Република Македонија врз основ на дозвола за привремен престој за семејно обединување,

- странец барател на правото на азил на кој барањето за признавање на правото на азил не му е решено во период од една година, по истекот на периодот од една година (дозволата за работа се издава на три месеца со можност за продолжување),

- странец со признат статус на бегалец,

- странец под хуманитарна заштита и

- странец под привремена заштита.

(4) Странците наведени во ставот (3) на овој член, доколку им престане работниот однос не по своја вина, можат да се заведат во евиденцијата на невработени лица во Агенцијата за вработување.

(5) Членови на потесно семејство на државјанин на Република Македонија согласно со овој закон се:

- 1) брачен другар;

- 2) деца до возраст од 18 години кои не се во брак;

- 3) деца на брачниот другар до возраст од 18 година кои не се во брак;

- 4) деца над 18 години кои не се во брак и нивните родители кои државјанин на Република Македонија е должен да ги издржува согласно со законот на државата чиј жител е;

5) деца над 18 години кои не се во брак и родители на брачниот другар кои брачен другар на државјанин на Република Македонија е должен да ги издржува, согласно со законот на државата чиј државјанин е и

6) родители на државјани на Република Македонија до 18 годишна возраст.

(6) Членови на потесно семејство на странецот ќе се сметаат:

- 1) брачен другар;
- 2) малолетни деца на странецот кои не се во брак;
- 3) малолетни деца на брачниот другар кои не се во брак;

4) родители на малолетен странец и
5) возрастни деца кои не се во брак и родители на странецот или брачен другар кои странецот или брачниот другар е одговорен да ги издржува, согласно со законот на државата чиј државјанин е.

(7) Согласно со овој закон членови на потесно семејство на странецот ќе се сметаат и другите роднини на кои надлежниот орган за издавање дозвола за престој им издал дозвола за престој во Република Македонија, заради повторно соединување на фамилијата.

(8) Странец кој има намера да основа или заеднички основа приватна комерцијална компанија (трговско друштво) согласно со Законот за трговските друштва и да ја претставува (трговско друштво) врз основа на правото за основање, како и странец кој има намера да ја извршува својата дејност како единствен сопственик или странец кој има намера самостојно да извршува стручна дејност, согласно со овој закон треба да добие лична работна дозвола за самовработување која ќе се издаде за претставување на компанијата (трговско друштво), извршување на дејност како единствен сопственик или за извршување на професионални деловни активности. Согласно со овој закон дозволата ќе важи една година од денот на нејзиното стекнување.

(9) Лична работна дозвола издадена за вршење на дејност самостојно како единствен сопственик со важност за една година може да ја добие странец кој е регистриран во Централниот регистар на Република Македонија.

(10) Личната работна дозвола наведена во ставот (8) од овој член може да се продолжи ако странецот може да докаже дека својата дејност ја вршел во периодот на важност на претходната работна дозвола, ако не му била изречена прекршочна санкција за сторен прекршок согласно со овој закон во тој период и ако приложи позитивно мислење од Министерството за економија за реализација на деловниот план.

(11) Барање за лична работна дозвола со важност за период од три години може да поднесе странец кој ја претставува компанијата (трговското друштво) врз основа на правото за основање, како и странец кој ја извршува својата дејност како единствен сопственик или странец кој самостојно извршува стручна дејност, во Република Македонија без прекин во период од една година и кој во тој период не му била изречена прекршочна санкција за сторен прекршок утврден во овој закон. Кон барањето странецот треба да приложи и позитивно мислење од Министерството за економија за реализација на деловниот план.

(12) Лична работна дозвола која важи за период од три години може повторно да се издаде на странец за истиот период, ако странецот за време на важноста на претходната работна дозвола не му била изречена прекршочна санкција согласно со овој закон и ако приложи позитивно мислење од Министерството за економија за реализација на деловниот план.

(13) Барање за лична работна дозвола со важност за неодредено време може да се поднесе од страна на странец кој поседува дозвола за постојан престој во Република Македонија и лице со признат статус на бегалец.

(14) Лицата кои имаат обврска да го регистрираат почетокот и престанокот на работата вршена од странци се работодавачите кои засноваат работен однос со странецот или самите странци ако се тие самовработени.

(15) Личната работна дозвола ќе престане да важи:

- 1) со истекот на рокот на важноста на личната работна дозвола;
- 2) со престанување на важноста на дозволата за престој;
- 3) ако странецот се откаже од својата лична работна дозвола;
- 4) ако на странецот му се даде државјанство на Република Македонија и
- 5) во случај на смрт на странецот.

Дозвола за вработување

Член 13

(1) Дозвола за вработување е вид на работна дозвола која се издава во врска со потребата за постојано вработување кај работодавачите врз основа на систематизираните работни места. Странец кој го има регулирано престојот во Република Македонија и поседува ваков вид на дозвола, може да биде вработен само кај работодавач кој поднел барање за негова работна дозвола.

(2) Дозволата за вработување може да се издаде само врз основа на поднесено барање, ако:

- 1) работодавачот ги исполнува законски пропишаните услови;
- 2) квотата која важи за овој облик на вработување не е пополнета;
- 3) вработувањето на странецот нема негативни влијанија на пазарот на трудот, особено врз домашната состојба на невработеност, структурата на вработеност или регионалните потреби за создавање на нови работни места во индустриите и

4) две години пред поднесувањето на барањето за дозвола за вработување на странецот не му била изречена прекршочна санкција за сторен прекршок согласно со овој закон. Оваа одредба не важи за странец кој го изгубил статусот на самовработено лице.

(3) Согласно со одредбите на ставот (2) на овој член дозволата за вработување по правило ќе се издава под услов ако домашните лица кои бараат работа не ја бараат соодветната работа или лицата кои во поглед на правата за вработување уживаат еднаков статус со државјаните на Република Македонија, се регистрирани во евиденцијата на Агенцијата за вработување, а земајќи ги предвид приоритетите утврдени во членот 6 од овој закон.

(4) Во случаите поврзани со спортисти, работници од областа на културата, научници, уредници, персонал во дипломатски претставништва кои немаат привилегиран статус, вработувањето на странци нема да се поврзува со пазарот на трудот, заради природата на работата за која станува збор и дозволите за вработување за горенаведените случаи ќе се издаваат без оглед на условите наведени во ставот (3) на овој член.

(5) Кога вработувањето не е од сезонски карактер, согласно со одредбите од овој закон, дозвола за вработување ќе се издава за временскиот период наведен во барањето од работодавачот. Овој период не смее да надмине една година, освен ако поинаку не е утврдено во овој закон.

(6) Откако важноста на дозволата за вработување ќе истече, дозволата за вработување не може да се обнови, освен ако се работи за прво вработување на странецот кога дозволата е издадена со ограничување од четири месеца. По истекот на овој период, дозволата ќе се обнови за до една година без проверка на условите наведени во ставот (3) на овој член, ако ниту работодавачот ниту странецот не ги прекршиле одредбите на овој закон во тој период.

(7) Првото вработување на странецот во земјата ќе се смета за вработување на странец кој не поседува дозвола за престој во државата. Ако се работи за сезонски работници, прво вработување ќе се смета кога странецот при поднесување на барањето не поседува важечка работна дозвола.

(8) Пред истекот на важноста на дозволата за вработување работодавачот може повторно да бара дозвола, согласно со условите утврдени во овој закон.

(9) Ако Агенцијата за вработување утврди дека во рок од две години нема да биде можно да се елиминира дефицитот во одредени стручни профили на работници на пазарот на трудот може, во исклучителни случаи, да издаде работна дозвола за период од две години, под услов барањето за дозвола да е поднесено од истиот работодавач кај кој странецот е вработен без прекин најмалку две години.

(10) На членови на потесно семејство на државјани на Република Македонија или на странците кои поседуваат работни дозволи ќе им се издава дозвола за вработување која ќе важи додека важат нивните дозволи за престој, доколку се евидентирани како невработени лица во Агенцијата за вработување и ги исполнуваат бараните услови од работодавачот.

(11) Дозвола за вработување ќе се издава како дел од квотата утврдена за вработување на странци во Република Македонија.

(12) Лицата кои имаат обврска да го регистрираат почетокот и престанокот на работата извршувана од странци согласно со овој закон, се работодавачите кај кои странците стапуваат во работен однос.

(13) Дозволата за вработување престанува да важи:

- 1) со истекот на рокот за кој дозволата била издадена;
- 2) со престанок на важноста на дозволата за престој;
- 3) кога работниот однос престанува;
- 4) ако на странецот му е дадено државјанство на Република Македонија и
- 5) во случај на смрт на странецот.

Дозвола за работа

Член 14

(1) Дозвола за работа е вид на работна дозвола со претходно утврдено временско ограничување, врз основа на која странецот може привремено да работи во Република Македонија, согласно со целта заради која била издадена дозволата.

(2) Во поглед на целта дозволата за работа се поврзува со:

- 1) работа изведена од преместени странски работници;
- 2) обука и доусовршување на странци;
- 3) сезонска работа на странци;
- 4) работа изведена од странски претставници и
- 5) поединечни услуги од странци.

(3) На странецот ќе му се издаде дозвола за работа врз основа на барањето поднесено од работодавачот или друго правно лице, во согласност со овој закон.

(4) Дозвола за работа ќе се издава во рамките на квотата определена за поединечни цели.

(5) По истекот на дозволата за работа на странецот не смее да му се издаде дозвола за вработување или лична работна дозвола без тој привремено да престане да ја извршува работата во државата, освен во случаите утврдени со овој закон.

(6) По истекот на дозволата за работа, дозволата за работа може само да се обнови во исклучителни околности, согласно со одредбите на овој закон.

(7) Лицето кое има обврска да го регистрира почетокот и престанокот на работата која ја извршува странец кој поседува дозвола за работа е работодавачот кај кого се извршува работата, освен ако поинаку не е утврдено со овој закон.

(8) Дозволата за работа истекува:

- 1) кога рокот за кој била издадена дозволата за работа истекол;
- 2) при престанок на работниот однос или договорот за работа и
- 3) во случај на смрт на странецот.

ГЛАВА IV ПРЕКУГРАНИЧНО ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ ОД СТРАНСКИ КОМПАНИИ ПРЕКУ ПРЕМЕСТЕНИ РАБОТНИЦИ

Услови за прекугранично давање на услуги

Член 15

(1) Во Република Македонија прекуграничните услуги можат да се даваат од странски компании преку преместени работници, кога се исполнети условите утврдени во овој закон.

(2) Давањето на прекугранични услуги преку преместени работници, нема да се дозволи ако е потребна присутност на странски компании на пазарот, согласно со меѓународните договори и законодавството на Република Македонија.

(3) Оној кој ја дава странската услуга во Република Македонија може да биде странска компанија (трговско друштво) која ги дава услугите во свое име и на своја сметка, врз основа на склучен договор со клиент од Република Македонија за кој се наменети услугите.

(4) Странската компанија (трговско друштво) може да дава услуги преку преместени работници, кои се вработени во странската компанија (трговско друштво) најмалку една година. На преместен работник може неколку пати поединечно да му се издава дозвола за работа, но за максимум до три месеца во една календарска година. Ако договорот се продолжи поради објективни причини, дозволата за работа може да се обнови за период не подолго од еден месец.

(5) Дозволата за работа на странец ќе се издава врз основа на барање поднесено од странски работодавач - давател на услуги. Согласно со овој закон давателот на услуги е обврзан да ја регистрира работата изведена од преместени странски работници, ако во последните три години пред поднесување на барањето за работна дозвола на странскиот работодавач или странец, не му била изречена прекршочна санкција согласно со овој закон.

(6) Странски работодавач може да бара дозвола за работа за преместени работници, ако ги исполнува сите законски пропишани услови за вршење на дејност во Република Македонија. Странскиот работодавач е должен да поднесе писмена изјава, дека за време на обезбедување на услугите на територијата на Република Македонија ќе ги почитува условите од Законот за работните односи на Република Македонија.

(7) Согласно со одредбата од ставот (6) на овој член странскиот работодавач има обврска на преместените работници да им обезбеди минимални права за работно време, паузи и периоди за одмор, нокно работење, минимално годишно отсуство, плати, здравство и безбедност на работа и посебна заштита на работниците утврдено во законските прописи и општиот колективен договор или во гранскиот колективен договор, ако тоа е поповолно за работникот.

(8) Проверка на договорот за извршување на услугите со терминскиот план и доказот за соодветна регистрација на двете договорни страни врши Агенцијата за вработување. Проверката ги опфаќа: вредноста на договорот, време на изведување на договорот, бројот на странски работници ангажирани со договорот, локациите на кои ќе се реализира договорот, предметот на договорот и соодветноста на регистрираната дејност која врз основа на договорот ќе се реализира на територијата на Република Македонија.

(9) Поединечниот договор од ставот (3) на овој член може да се спроведува не повеќе од три месеца. Спроведувањето на договорот може да се продолжи под исклучителни околности, ако давателот на услуги и клиентот достават докази дека поради добро засновани причини (вонредна состојба, задоцнување со спроведување на работата поврзана со работата од договорот итн.) договорот не може да се спроведува во период од три месеца.

(10) Во исклучителни случаи кога услугата е од посебно значење за државата и клиентот е државно административно тело и друг државен орган или тело на локалната власт или носител на јавната надлежност, услугата може да се обезбедува за подолг временски период според утврденото во ставот (9) на овој член. Пред поднесување на барањето за работна дозвола клиентот мора да обезбеди врз основа на добро засновано образложение, писмена согласност од министерот надлежен за работите од областа на трудот, дека во договор со министерот одговорен за областа на соодветната дејност ќе одлучува за оправданоста на продолжувањето на периодот за обезбедување на услуги и ќе го утврди периодот за обезбедување на услуги, како и бројот на преместени работници - даватели на услуги.

(11) Министерот надлежен за работите од областа на трудот може, кога не постои реципроцитет (реален реципроцитет), да намали или менува прекугранично обезбедување на странски услуги преку преместени работници, врз основа на претходно мислење од министерот одговорен за областа на соодветната дејност, надлежната комора и синдикати на национално ниво, ако натамошното обезбедување на услугите може да има негативно влијание врз состојбата на вработеноста или можноста домашните даватели на услуги да се натпреваруваат на странски пазари или ако има други штетни последици врз пазарот на трудот.

(12) Реципроцитет ќе се смета дека постои се додека не се обезбедат докази за спротивното, а во случај на сомнение ќе се бара мислење од министерот надлежен за работите од областа за трудот.

Исклучоци

Член 16

(1) Услугите утврдени во членот 15 на овој закон можат во исклучителни случаи да се обезбедуваат без работни дозволи во случаи утврдени со овој закон.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член лицето кое има обврска да го регистрира почетокот и престанокот на работата вршена од странец, е клиентот на услугата основан во Република Македонија.

Преместени работници кои се пратени на дополнителна обука во македонски компании

Член 17

(1) Дополнителна обука за преместени работници може да се врши ако македонската компанија (трговско друштво) поседува акционерски капитал од најмалку 10% удел во странска компанија (трговско друштво) или во случај на деловно-стручна соработка

или технолошки трансфер меѓу компаниите (трговски друштва), при што врз основа на меѓусебен договор компаниите (трговски друштва) треба да реализираат годишен промет од најмалку 50.000 евра во денарска противвредност.

(2) Дополнителна обука на преместените странски работници ќе се извршува во компанија (трговско друштво) оснивана во Република Македонија врз основа на договор за дополнителна обука потпишан од македонската и странската компанија.

(3) Договорот за дополнителна обука мора да содржи одредби за висината и начинот на исплатата на платата на странскиот преместен работник, начинот на покривање на трошоците за сместување и храна, како и програмите за дополнителна обука. Програмата за обука мора да содржи: список на работници од странство, со наведување на работните места во странската компанија и нивното стручно образование, начин на дополнителното образование -индивидуално или групно, при што одделни групи можат да имаат најмногу пет странски работници, подрачје на дополнителното образование, професија или работно место на кое дополнително ќе се образува странецот, правата и обврските на странецот при дополнителната обука, локација на реализирање на дополнителната обука и начинот на проверка на обуката.

(4) Македонската компанија (трговско друштво) има обврска да им обезбеди на преместените работници минимални права за работно време, паузи и време за одмор, ноќно работење, здравство и безбедност на работа и посебна заштита на работниците утврдени во одредбите на Законот за работните односи и општиот колективен договор.

(5) Странската компанија (трговско друштво) може да испрати поединечно некој работник на дополнителна обука неколку пати, но максимум три месеца во периодот од две години.

(6) Работната дозвола за преместени работници од ставот (1) на овој член ќе се издава врз основа на барањето поднесено од странската компанија (трговско друштво), која има обврска да ја регистрира работата на странецот, согласно со одредбите на овој закон.

(7) За време на дополнителната обука на преместениот странски работник ќе му се обезбеди соодветно здравствено осигурување согласно со прописите на Република Македонија.

Преместени странски работници кои спроведуваат дополнителна обука за македонски работници во македонски компании

Член 18

(1) Дополнителна обука за македонски работници во македонски компании може да се врши од преместени странски работници, ако македонска компанија има акционерски капитал од најмалку 10% удел во странска компанија или во случај на деловно-стручна соработка или технолошки трансфер меѓу компаниите при што врз основа на меѓусебен договор компаниите (трговски друштва) треба да реализираат годишен промет од најмалку 50.000 евра во денарска противвредност.

(2) Дополнителна обука на македонските и странските работници ќе се извршува во компанија (трговско друштво) основана во Република Македонија, врз основа на договор за дополнителна обука, потпишан од македонската и странската компанија (трговско друштво).

(3) Договорот за дополнителна обука мора да содржи одредби за висината и начинот на исплатата на платата на странскиот преместен работник, начинот на покривање на трошоците за сместување и храна, како и програмите за дополнителна обука. Програмата за обу-

ка мора да содржи: список на работници од странство со наведување на работните места во странската компанија и нивното стручно образование, начин на дополнителното образование -индивидуално или групно, при што групите водени од странски преместени работници можат да имаат најмногу пет македонски работници, подрачје на дополнителното образование, професија или работно место на кое дополнително ќе се образува странецот, правата и обврските на странецот при дополнителната обука, локација на реализирање на дополнителната обука и начинот на проверка на обуката.

(4) Македонската компанија (трговско друштво) има обврска да им обезбеди на преместените работници минимални права за работно време, паузи и време за одмор, ноќно работење, здравство и безбедност на работа и посебна заштита на работниците утврдени во одредбите на Законот за работните односи и во општиот колективен договор.

(5) Странската компанија (трговско друштво) може да испрати поединечно некој работник на дополнителна обука неколку пати, но максимум три месеца во период од две години.

(6) Работната дозвола за преместени работници од ставот (1) на овој член ќе се издава врз основа на барањето поднесено од странската компанија (трговско друштво), која има обврска да ја регистрира работата на странецот, согласно со одредбите од овој закон.

(7) За време на дополнителната обука на преместениот странски работник мора да му се обезбеди соодветно здравствено осигурување, согласно со прописите на Република Македонија.

ГЛАВА V НАЗНАЧУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИ

Општи одредби за назначување на работници

Член 19

(1) Странско правно лице согласно со условите утврдени во овој член, може привремено да ги премести своите работници од локацијата на нивното постojано вработување во странство, во филијала или друга организациска деловна единица преку кои ќе биде присутен на пазарот во Република Македонија, заради спроведување на некои специфични задачи или заради обезбедување на договорните услуги на територијата на Република Македонија.

(2) За назначување на работниците од ставот (1) на овој член странскиот работодавач мора да добие работна дозвола која ќе биде издадена без проверка на состојбата и условите на пазарот на трудот, како дел од квотата утврдена за преместени странски работници и да ја регистрира работата вршена од страна на странски работници, согласно со одредбите на овој закон. Работната дозвола ќе се издаде ако во последните три години пред поднесување на барањето за работна дозвола на странскиот работодавач или странскиот работник не му била изречена прекршочна санкција за сторен прекршок согласно со овој закон.

(3) Странско правно лице може да назначува работници вработени кај него, ако работниците биле претходно вработени кај тоа правно лице најмалку една година. Странските работници можат да се назначуваат во Република Македонија за не подолго од една година, освен ако поинаку не е утврдено со овој закон или меѓународен договор. Странските работници можат повторно да се назначат да работат во Република Македонија по привремен престанок на работата, наметнат од важноста на претходно издадената работна дозвола.

(4) Правото на назначување работници е предмет на принципот на реципроцитет. Постоeње на реципроцитет ќе се утврдува согласно со одредбите на членот 15 став (11) од овој закон.

(5) Владата може да утврди случаи кои се предмет на отстапување од принципот на реципроцитет, земајќи го предвид општиот економски интерес, изразен во облик на мислења дадени во компетентните комори, репрезентативни синдикати на државно ниво и компетентните министерства. Во меѓународни тендери Владата може да го прецизира максималниот број на назначени работници, периодот на назначување на работници и други услови кои треба да се земат предвид за да се спречат штетните влијанија на пазарот, во однос на вработеноста на домашната популација.

(6) Работодавачите имаат обврска да им ги обезбедат на странските работници кои се привремено назначени во Република Македонија, соодветните услови од Законот за работните односи, согласно со одредбата на членот 15 став (7) од овој закон.

(7) При извршување на нивната работа во Република Македонија, странските работници назначени во организациски единици во Република Македонија, мора да поседуваат соодветно здравствено осигурување, согласно со прописите во Република Македонија.

Преместување на лица во рамките на здруженијата на компанијата (трговско друштво)

Член 20

(1) Преместувањето на странски лица во здруженијата на компанијата (трговско друштво) се дозволува доколку правното лице има регистрирано филијала или друга придружна трговска компанија (во натамошниот текст: организациската единица) во Република Македонија. Во такви случаи, странските работодавачи можат привремено да пренесуваат работници кои живеат во странство, кои претходно се вработени кај работодавачот најмалку една година, да работат во Република Македонија, со цел да извршуваат посебни задачи во рамките на организациската единица.

(2) Странскиот работодавач може во согласност со одредбата од ставот (1) на овој член привремено да ги премести следниве лица да работат во Република Македонија:

1) лица кои извршуваат главни функции, но не се внесени во Трговскиот регистар на Република Македонија кои главно се задолжени за генерален надзор на менаџерите на организациската единица, врз основа на упатства кои им се доделени од управниот одбор на компанијата (трговско друштво) или генералното собрание на компанијата, како и раководење со организациската единица, сектор или потсектор на организациската единица и надзор и контрола од други стручни лица ангажирани за надзор, стручна работа и оперативна работа, овластено примање на приправници и отпуштање на работници или други работи за персоналот и

2) физички лица кои работат за правно лице и се од или имаат посебно значење кое е од витално значење за давање на услуги, опрема за истражување, методи и менаџмент на компанијата (трговско друштво). Процената на постоење на такво посебно знаење го има предвид не само посебното знаење за компанијата (трговско друштво), туку и фактот дека лицето за кое станува збор има високо образование кое важи за вид на работа или работно место за кое е потребно посебно стручно знаење, како и членство во професионални здруженија.

(3) Периодот на назначување на работниците кои се наведени во ставот (2) на овој член ќе биде утврден согласно со актите на странското правно лице. Назначеното лице по правило го задржува статусот на преместен работник за период од една година. Работната дозвола се издава врз основа на барање поднесено од страна на странското правно лице.

(4) За случаи каде што меѓународните договори предвидуваат какво било продолжување на статусот на преместениот работник или каде што овластениот орган во земјата не го продолжил овој статус, тогаш странецот не може да добие повторно дозвола за работа. Работодавачот може да бара дозвола за вработување на странецот која ќе се издаде без да се проверат состојбата и условите на пазарот на трудот, со исполнување на условите од другите одредби од овој закон за добивање работни дозволи.

ГЛАВА VI ОБУКА И НАПРЕДНАТА ОБУКА ЗА СТРАНЦИ

Услови за обука и напредната обука

Член 21

(1) Дозволата за работа која е издадена за обука или за напредната обука на странец, по правило се однесува на случаи каде што Република Македонија склучила таков вид на договор со земјата чиј државјанин е странецот. Освен, доколку поинаку не се определи со овој закон, програмата за обука и напредната обука ќе се извршува врз основа на договорот за вработување на странецот за ограничен период на време, кој се склучува за период од максимум една година. Доколку програмата за обука или напредната обука не може да се заврши во тој рок, работната дозвола може да се продолжи за најмногу шест месеца или една година, во случај кога обуката се изведува во полето на медицината.

(2) Обуката или напредната обука на странци во исклучителни случаи може да се извршува без да се склучи претходно меѓудржавен договор, при што активностите треба да бидат претставени преку развојни програми или проекти за соработка на меѓудржавно ниво, кој за возврат ќе биде верифициран по издавањето на дозволата за работа. Обуката или напредната обука на странци, која може да се извршува без да се склучи претходно меѓудржавен договор, треба да е во интерес на посебен економски сектор, министерство или единиците на локалната самоуправа и градот Скопје.

(3) Дозволата за работа која се извршува од страна на странец ќе се издаде врз основа на барање кое ќе го поднесе организаторот на програмата за обука и напредната обука, која може да биде компанија (трговско друштво), овластена институција или државен орган во Република Македонија. Организаторот мора да ја регистрира работата која ја извршува странецот во согласност со одредбите на овој закон.

(4) Обуката и напредната обука може да се извршуваат без склучување на договор за вработување, доколку тој е одреден во други закони.

(5) За случај од ставот (4) на овој член мора да се склучи писмен договор меѓу давателот во програмата за обука и организацијата во која странецот треба да ја спроведе програмата за обука и напредната обука. Договорот мора да содржи одредби кои важат за заедничките односи во однос на обврските и одговорностите, кои ги преземаат одговорните страни, а се поврзани со имплементирање на програмата.

(6) Во текот на имплементирање на програмата за обука, мора за странецот да се обезбеди соодветно здравствено осигурување во согласност со законските прописи во Република Македонија.

(7) Според наведените услови странецот може само еднаш да учествува во програма за индивидуална обука или напредната обука.

(8) Дозволата за работа согласно со овој член ќе се издаде како дел од квотата која е распределена за обука и напредната обука, без оглед на состојбата и условите на работна сила и во однос на други одредби на овој закон кои важат за добивање на работни дозволи.

ГЛАВА VII СЕЗОНСКА РАБОТА НА СТРАНЦИ

Општи одредби

Член 22

(1) Сезонска работа за странци ќе биде дозволена во рамките на активностите од сезонска природа, единствено во случај кога побарувачката на пазарот на работна сила привремено ја надминува понудата, која ќе послужи како основа за одредување на годишната квота за овие намени.

(2) На странецот со постојано место на живеење во странска земја ќе му се издаде дозвола за работа по барање кое е доставено од работодавачот. Во согласност со овој закон работодавачот, исто така е должен да го евидентира почетокот и завршувањето на работата која ја извршува странецот. Физичкото лице кое не е регистрирано за извршување на таква дејност не може да биде работодавач за сезонски странски работници.

(3) Дозволата за работа ќе се издаде како дел од квотата која е определена за сезонска работа. Дозволата ќе се издаде, доколку во последните две години пред поднесување на барањето за работна дозвола на странецот, не му е изречена прекршочна санкција за сторен прекршок согласно со овој закон.

(4) Работодавачот може да бара дозвола за сезонска работа за странец со важност до шест месеца, а за сезонска работа во градежништвото до девет месеца, само еднаш во календарската година, освен доколку поинаку не е определено со овој закон.

(5) За извршување на сезонската работа, работодавачот ќе склучи договор за засновање на работен однос на определено време со странецот.

(6) Во наредната календарска година на странецот кој извршува сезонска работа може повторно да му се издаде работна дозвола за намена од било кој вид. По истекот на важноста на дозволата за сезонска работа во градежништвото, дозволата за работа може повторно да се издаде за намена од кој било вид по седум месеца.

Сезонска работа во земјоделството и шумарството

Член 23

(1) По исклучок на одредбата во членот 22 став (4) од овој закон, дозволата за работа во областите од земјоделството и шумарството, може да се продолжи или повторно да се издаде на истиот работодавач или на друг работодавач, но најмногу до три пати во годината, доколку вкупното времетраење на работата не надминува шест месеца во една календарска година. Врз основа на мислењето на комората одговорна за земјоделство и шумарство, имено дека настанале вонредни услови за производство (продолжување на периодот на вегетација), работодавачот може да побара ислучително продолжување на работната дозвола најмногу за еден месец.

(2) Работодавачот може да биде правно или физичко лице кое е регистрирано да извршува дејност и физичко лице кое е сопственик или закупец на фарма, шума или земјоделско земјиште.

Сезонска работа во градежништвото

Член 24

(1) Важноста на дозволата за сезонска работа во областа на градежништвото се ограничува на максимум девет месеца во период од 12 месеца.

(2) Дозволата за сезонска работа може повторно да се издаде на истиот странец по истекот на периодот кој е наведен во членот 22 став (6) на овој закон, без оглед дали истиот или друг работодавач поднел барање.

ГЛАВА VIII РАБОТА ОД СТРАНА НА СТРАНКИ ПРЕТСТАВНИЦИ НА КОМПАНИИ

Услови за работа

Член 25

(1) Компанији или компанији сами сопственици, кои се основани во согласност со закон кој важи за трговските компанији, се обврзани да добијат работна дозвола за странец кој тие го назначуваат како нивен претставник, во согласност со одредбите од овој закон.

(2) Компанија (трговско друштво) во која работат десет или помалку од десет работници, може да добие една работна дозвола за странски претставник на компанија (трговско друштво) и една работна дозвола за странски претставник на филијала, без оглед на бројот на филијалите.

(3) Компанија сам сопственик која вработува десет или помалку од десет работници, може да добие една работна дозвола за еден странски претставник на сопственикот или една работна дозвола за странски претставник на филијала, без оглед на бројот на филијалите.

(4) Странска компанија (трговско друштво) која изведува деловни операции во Република Македонија, а има една или повеќе филијали, може да добие една дозвола за работа за претставникот на посебна филијала, ако филијалата вработува десет или помалку од десет работници.

(5) На странските претставници ќе им се издаде дозвола за работа врз основа на барањето кое го поднесува работодавачот, без оглед на состојбата и условите на пазарот на работна сила, за период до една година со можност за продолжување.

(6) Дозволата за работа може повторно да се продолжи, доколку работодавачот докаже дека компанијата (трговско друштво) или сопственикот ја извршувале својата дејност во текот на рокот на важење на претходната дозвола за работа и доколку за странецот како физичко лице немало изречена прекршочна санкција во текот на тој период за извршен прекршок, во согласност со овој закон.

(7) Лицата кои имаат обврска да го регистрираат почетокот и престанокот на работата која ја извршува странецот е работодавачот.

ГЛАВА IX ДОГОВОРНИ УСЛУГИ КОИ СЕ ИЗВРШУВААТ ОД СТРАНЦИ ВРЗ ОСНОВА НА ДОЗВОЛАТА ЗА РАБОТА

Услови за индивидуални услуги кои ги даваат странци

Член 26

(1) Странци кои не се регистрирани да извршуваат дејност, а имаат постојано место на живеење надвор од Република Македонија, можат да добијат дозвола за работа за давање на договорени услуги само во оправдани услови, каде што давателот на услуги задолжително треба да поседува стручно знаење, кое не може да се обезбеди преку понудата на домашниот пазар.

(2) Дозволата за работа се издава од страна на Агенцијата за вработување, врз основа на барањето поднесено од клиент кој ја врши работата и како дел од квотата од работните дозволи распределени за индивидуални услуги, кои ги даваат странци. Клиентот мора да го регистрира почнувањето и завршувањето на работата која ја извршува странецот, во согласност со одредбите на овој закон.

(3) Дозволата за работа може да се издаде повеќе од еднаш во една календарска година, но за вкупен период од најмногу 90 дена. На странците кои даваат услуги во полето на науката, културата, спортот, здравството и образованието можат да им се издаваат дозволи за работа со важност од една година, доколку не постојат услови за засновање работен однос. Дозволата за работа се издава, доколку последните три години пред да се поднесе барањето за работна дозвола на клиентот, кој ја врши услугата или лицето кое е наведено во ставот (1) на овој член, не му била изречена прекршочна санкција за извршен прекршок во согласност со овој закон. Странците кои даваат услуги на полето на здравството, мора да ги исполнуваат и условите од прописите за здравствена заштита.

(4) Агенцијата за вработување ќе утврди дали постојат основани причини за издавање на дозвола за давање на индивидуални услуги, имајќи ја предвид состојбата и условите на пазарот на работна сила и квотата на дозволи кои се на располагање. Во случај на сомневање за тоа дали издавањето на дозволата е оправдано, Агенцијата за вработување треба да одлучи врз основа на претходно мислење од овластен сектор, професионално здружение или министерство кое е одговорно за соодветната дејност или од друг овластен орган.

(5) Доколку договорот кој се однесува на работа која е извршена од страна на странец е склучен за период над една година, дозволата за работа може да се обнови на годишна основа, се до истекот на договорот.

ГЛАВА X

УСЛУГИ КОИ ГИ ДАВААТ СТРАНЦИТЕ ВРЗ ОСНОВА НА РЕГИСТРАЦИЈА НА РАБОТАТА

Договорни услуги кои ги даваат странски уметници и професионални автори

Член 27

(1) Странците кои како артисти за изведување или професионални автори даваат програми за забава, самостојно или во групи, на приредби во Република Македонија, кои обезбедуваат креативни услуги од областа на културата, како учесници во културни работилници, состаноци, колонии и други културни настани, креатори и преработувачи од областа на музиката, музички изведби, ора, балет и литературни дела, фотографија, видео, филм и уметност на електронски медиуми и како експерти од областа на заштита на културното наследство, библиотекарството, архиварството и креативната култура, за реализирање на активностите во Република Македонија, можат да ги извршуваат своите услуги без дозвола за работа, доколку целокупниот период за давање на такви услуги не е повеќе од седум дена. Исклучок претставуваат изведувањата во циркус и забавните паркови, каде што работата ќе се извршува без работни дозволи за целиот одобрен престој во земјата.

(2) Странците наведени во ставот (1) на овој член за своите креативни услуги од областа на културата, за регулирање на својот престој треба да добијат согласност од Министерството за култура. Во барањето за согласност од Министерството за култура треба да приложат план и програма на активностите што ќе ги реализираат, листа на претходно реализирани активности и кратка биографија со соодветна документација за странците, при што Министерството за култура води евиденција на барањата и издадените мислења за странците.

(3) Условот за давање на услуги согласно со ставот (1) на овој член е регистрирање на работата во Агенцијата за вработување. Лицата кои се одговорни за регистрирање на работата во Агенцијата за вработување, се организаторите или клиентите на услугата во местото каде што треба да се даде услугата, или доколку работата се изведува на повеќе локации, на локацијата на седиштето на организаторот или клиентот.

(4) Во случај кога работата која се извршува врз основа на договор, трае подолго од периодот утврден во ставот (1) на овој член, тогаш странците на кои се однесува истата, имаат обврска да добијат работна дозвола во согласност со видот на работата која тие ја извршуваат.

(5) Услугите кои се наведени во ставот (1) на овој член можат да се даваат неколку пати врз основа на сертификат за регистрација на работата, но најмногу до 30 дена во една календарска година.

Услуги за трговски саеми

Член 28

(1) За странските работници преместени во земјата со цел да се монтира, склопи и изложи опрема и предмети за трговски саеми и изложби во кои учествува нивниот работодавач нема да биде потребно да се добие дозвола за работа, доколку тие ги завршат услугите во рокот кој не го надминува периодот на траење на трговскиот саем.

(2) За случаите од ставот (1) на овој член странскиот работодавач кој ги става своите производи и предмети на излог е должен да ја регистрира работата која ја извршуваат странците во Агенцијата за вработување во местото каде што треба да се даде услугата.

Услуги кои се поврзани со набавка на стока и пост-продажни услуги

Член 29

(1) Дозвола за работа не е потребна во следниве случаи:

1) кога услугите кои ги даваат странските работници кои се поврзани со набавка на стока и склопување на машини, средства и опрема, кога давателот на услуги дава воведни инструкции на персоналот на клиентот и кога услугите се придружени со демонтажа на машините, средствата и опремата;

2) кога за тоа е потребно давање на редовни услуги за одржување, доколку овие услуги се договорени со договорот за купување на машините, средствата или опремата и доколку тие се даваат од страна на работници, вработени кај производителот;

3) кога врз основа на договорот за набавка на машини, средства или опрема од странство, добавувачот е во обврска на свој сопствен трошок да ги утврди дефектите во машините, средствата или опремата која е набавена и

4) доколку работата трае најмногу седум дена и лицето кое е одговорно за регистрација ја регистрира работата која ја извршуваат странците.

(2) Лицето кое е одговорно за регистрација треба да биде локален клиент за кого странскиот работодавач и неговите работници даваат услуги.

Работи кои ги вршат странци кои во Република Македонија престојуваат заради студирање

Член 30

(1) Странците кои престојуваат во Република Македонија заради студирање, можат да вршат краткорочни или помошни работи без дозвола за работа, доколку целокупниот период за вршење на такви работи не е повеќе од 10 работни часа во текот на една недела.

(2) Условот за вршење на краткорочни или помошни работи, согласно со ставот (1) на овој член, е регистрирање на работата во Агенцијата за вработување. Лицата кои се одговорни за регистрирање на работата во Агенцијата за вработување се организаторите, клиентите или работодавачот во местото каде што треба да се извршува работата.

(3) За периодот на извршување на краткорочните или помошните работи од страна на странски студенти, работодавачот е должен да ги покрие трошоците за нивното социјално осигурување.

Услуги за итни случаи

Член 31

(1) Во случај кога на барање на локалниот клиент кој може да биде трговска компанија (трговско друштво), државен орган, единици на локалната самоуправа и градот Скопје или овластена организација, потребно е веднаш да се обезбедат услуги од странски давател, со цел да се утврди или спречи економска штета или друга последица која произлегува од природни катастрофи или други несреќи или хаварии, или за изведување на спасувачки операции или мерки кои се потребни да се спречат заканите по здравје на населението, тогаш за странските работници или соодветно квалификуваните странски физички лица, нема да биде потребно да се добие дозвола за работа.

(2) За случаите од ставот (1) на овој член клиентот за кого се наменети услугите треба да ја регистрира услугата во рок од три дена од пристигнувањето на странците во земјата, работата која ја извршуваат странците во Агенцијата за вработување во местото каде што се наоѓа седиштето на клиентот.

(3) Давањето на услугите според овој член не смее да трае подолго од 30 дена. Во случај кога е потребно подолго присуство на странците, клиентот мора да побара дозвола за работа за регистрираните странци, која треба да се издаде без оглед на состојбата и условите на пазарот на работна сила.

ГЛАВА XI

РЕГИСТРАЦИЈА НА ПОЧЕТОКОТ И ЗАВРШУВАЊЕТО НА РАБОТАТА КОЈА ЈА ИЗВРШУВААТ СТРАНЦИ

Општи одредби за регистрација на почетокот и завршувањето на работата која ја извршуваат странци

Член 32

(1) Регистрацијата на работата која ја извршуваат странци е задолжителен услов кој важи за сите странци кои врз основа на одредбите на овој закон се вработени или работат во Република Македонија.

(2) Лицата кои согласно со овој закон се одговорни за регистрирање на работата која ја извршуваат странци, задолжително треба да го регистрираат почетокот и завршувањето на работата која ја извршуваат странците, во согласност со одредбите на овој закон.

(3) Агенцијата за вработување на лицето кое е одговорно за регистрирање на работата на странци, му издава сертификат во пропишана форма.

(4) Лицето кое е одговорно за регистрација задолжително треба да го чува сертификатот во текот на целиот период на вршење на работата во главното место на дејноста и во случај на теренска работа на градилиштето каде што работи странецот. Кога регистрацијата на работата се заснова на работна дозвола, лицето кое е одговорно е во обврска да го чува сертификатот за ист период за кој е одговорен да ги чува и другите пропишани документи.

(5) Лицето кое е одговорно за регистрација на работата која ја извршуваат странците е должно да даде сертификат за регистрација на работата по барање на надзорен орган. Доколку лицето не го изврши тоа ќе се смета дека истото не поседува таков сертификат.

(6) Во случај да се изгуби сертификатот Агенцијата за вработување ќе му издаде на лицето одговорно за регистрацијата дупликат на истиот.

(7) Подетални упатства за постапката за регистрација и завршување на работата која ја вршат странците, доказот да се приложи кон барањето, како и размената на податоци од посебни регистрации меѓу посебни органи и услуги, со правилник ќе ги пропише министерот надлежен за работите од областа на трудот.

ГЛАВА XII НАДЗОР

Овластени надзорни органи

Член 33

(1) Надзор над спроведувањето на овој закон врши Министерството за труд и социјална политика.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на овој закон врши Државниот инспекторат за труд на Република Македонија (во натамошниот текст: Инспекторатот за труд).

(3) Инспекциски надзор може да се изврши над правно и физичко лице по службена должност или по барање на Агенцијата за вработување.

(4) Инспекторатот за труд е должен да доставува редовни извештаи за покренатите постапки и изречените прекршочни санкции до Агенцијата за вработување, која е должна да води евиденција на направените прекршоци и изречените прекршочни санкции од страна на работодавачите и странците.

Обврските кон надзорните органи

Член 34

(1) Странците и работодавачите кои ги вработуваат или преместуваат странците, задолжително треба да соработуваат со овластените надзорни органи и да дејствуваат во согласност со мерките наложени од овие органи. Тие мораат да им обезбедат на овластените органи пристап до целокупната расположлива документација, која служи како основа за издавање на документ, со кој се дозволува вработување или работа во Република Македонија.

(2) Странецот е должен да ја чува работната дозвола во местото каде што работи и по барање од страна од овластеното тело за контрола да ја достави како доказ во постапката.

(3) Во случај кога дозволата за работа била издадена врз основа на барање поднесено од работодавачот, работодавачот е должен да соработува при надзорната постапка со давање на целокупната потребна документација. Работодавачот мора да чува постојано една копија од работната дозвола во седиштето на компанијата (трговско друштво) или на посебно градилиште за работа, доколку активноста се спроведува надвор од седиштето на компанијата (трговско друштво).

(4) Работодавачот е должен да ја чува целокупната документација поврзана со работата и плаќањето на странците во период од пет години од завршувањето на вработувањето или работата која ја извршувале странците во Република Македонија.

ГЛАВА XIII ЗАШТИТА НА ЛИЧНИ ПОДАТОЦИ

Обврски на органите

Член 35

(1) Личните податоци што се прибираат согласно со овој закон можат да се обработуваат само за цели утврдени со законот.

(2) Личните податоци прибрани и обработени согласно со овој закон се чуваат во форма која овозможува идентификација на субјектот на податоците до исполнување на целта за која се прибрани.

(3) Преносот на личните податоци меѓу органите и телата може да се врши за цели утврдени со закон, врз основа на претходно склучен договор со кој се гарантира заштитата на личните податоци.

(4) Националните и други органи и организации кои поседуваат податоци кои се значајни за утврдувањето на можни нерегуларности во однос на спроведувањето на овој закон се должни да соработуваат меѓу себе и да ги доставуваат податоците кои ги бара овластениот орган наведен во членот 33 на овој закон.

ГЛАВА XIV НАДОМЕСТОЦИ ЗА ТАКСИ И ЗА ПОСЕБНИ ТРОШОЦИ

Такси

Член 36

Во согласност со Законот за административните такси, таксите треба да се плаќаат за сите формулари за барање документи и за сите активности кои се завршени во согласност со овој закон.

Надоместок за посебни трошоци

Член 37

(1) Надоместокот за посебни трошоци треба да се плати во однос на издавање на работните дозволи на преместените странски работници кои даваат услуги во Република Македонија на погранична основа.

(2) Надоместокот за посебни трошоци треба да се плати од страна на работодавачот за трошоците кои ги направила Агенцијата за вработување во постапката за издавање дозволи за работа, во врска со проверката на условите кои се наведени во членот 15 став (1) од овој закон и во однос на чување на евиденцијата во согласност со овој закон.

(3) Висината на износот на посебните трошоци е реалниот трошок на документите кои ги издава Агенцијата за вработување.

(4) Висината на трошоците од ставот (3) на овој член ја утврдува Агенцијата за вработување.

(5) Посебните трошоци претставуваат извор на приход на Агенцијата за вработување.

ГЛАВА XV ЕВИДЕНЦИЈА

Евиденција за работните дозволи на странци

Член 38

(1) Евиденцијата за странците кои се вработени или работат на територија на Република Македонија во согласност со овој закон, се чува во Агенцијата за вработување.

(2) Податоците за странците кои Агенцијата за вработување ги собира и евидентира од барањата за работни дозволи вклучуваат:

- 1) име, татково име и презиме;
  - 2) пол;
  - 3) датум на раѓање;
  - 4) број на лична карта и матичен број за странец;
  - 5) број на патна исправа, орган кој ја издал и време на важност;
  - 6) место и земја на раѓање;
  - 7) националност;
  - 8) последно место на живеење во странство, трајно или привремено или во Република Македонија (земја, место на живеење, адреса);
  - 9) сегашно трајно или привремено место на живеење во Република Македонија (место на живеење, адреса);
  - 10) вид и број на патен документ, датум и место на издавање и период на важење;
  - 11) вид на дозвола за престој, датум на издавање и нејзин период на важење;
  - 12) ниво на професионално образование;
  - 13) занимање;
  - 14) стручно знаење и
  - 15) работно искуство.
- (3) Агенцијата за вработување може да собира и евидентира податоци за странците од евиденцијата која се чува во:

1) министерството кое е одговорно за внатрешни работи, во однос на престојот во Република Македонија и визите кои се издадени за работа на странци во Република Македонија и

2) Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија во врска со здравственото осигурување и Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија во врска со пензиското и инвалидското осигурување на странци во Република Македонија.

(4) Податоците од евиденцијата од ставовите (2), (3) и (4) на овој член ќе се чуваат во рок од две години од истекот на важењето на работната дозвола и потоа ќе се архивираат.

(5) Агенцијата за вработување води евиденција и за одбиени барања за издавање на работна дозвола, одзема работни дозволи и поништени сертификати за започнување на работата. Податоците од наведената евиденција се чуваат во рок од пет години од денот на нивното издавање, одземање односно поништување и потоа се архивираат.

ГЛАВА XVI ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ

Член 39

(1) Глоба во износ од 1.500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач како правно лице кој овозможува, поттикнува или учествува во незаконски вработувања на странци во Република Македонија или државјани на Република Македонија во странство. Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице во правно лице кој овозможува, поттикнува или учествува во незаконски вработувања на странци во Република Македонија или државјани на Република Македонија во странство.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност, се изрекува за прекршок на странец кој извршил работа, за која не му е издадена работна дозвола (член 4 став (6)).

Член 40

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице) или сам сопственик кој извршу-

ва активност за доделување на работници на други работодавачи-корисници во согласност со закон, со склучување на договор за работа со странец кој нема лична работна дозвола важечка за определен временски период додека се реализира работата (член 4 став (9)).

(2) Глоба во износ од 400 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е наведен во членот 4 став (8) од овој закон.

Член 41

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или сам сопственик), за склучување на договор за вработување или договор за работа со странец кој нема работна дозвола (член 8 став (1)).

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е наведен во членот 8 став (1) од овој закон.

(3) Глоба во висина од 500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (како физичко лице) за склучување на договор за вработување или договор за работа со странец кој нема работна дозвола (член 8 став (1)).

Член 42

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или сам сопственик) за лажна изјава за изречена прекршочна санкција за прекршок согласно со овој закон или лажна изјава за примање на државни средства од државниот буџет за заштита на продуктивни работни места (член 8 став (11)).

(2) Глоба во износ од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е наведен во членот 8 став (1) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (како физичко лице) за доставување на лажна изјава за изречена прекршочна санкција за прекршок согласно со овој закон или лажна изјава за примање на државни средства од државниот буџет за заштита на продуктивни работни места (член 8 став (11)).

Член 43

(1) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или сам сопственик), кој не ја вратил работната дозвола на странецот со кој не склучил вработување или договорен однос или го прекинал работниот однос или договорот за работа пред истекот на времетраењето на работната дозвола (член 8 став (12)).

(2) Глоба во износ од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е наведен во членот 8 став (12) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на само вработено лице, ако не ја врати личната дозвола за работа која важи за период за која е издадена, доколку лицето ја заврши активноста пред истекот на важењето на неговата работна дозвола (член 8 став (12)).

(4) Глоба во висина од 300 до 500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (како физичко лице) кој не ја вратил дозволата за работа на странецот со кој не склучил вработување или договорен однос или го прекинал работниот однос или договорот за работа пред истекот на времетраењето на работната дозвола (член 8 став (12)).

Член 44

(1) Глоба во висина од 1.200 до 2.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на странски работодавач за необезбедување на условите од Законот за труд утврдени во членовите 15 став (7) и 19 став (6) од овој закон.

(2) Глоба во висина од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е означен во членовите 15 став (7) и 19 став (6) од овој закон.

Член 45

(1) Глоба во висина од 1.200 до 2.000 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на лице кое е одговорно за регистрација (правно лице или сам сопственик), доколку не го регистрира почетокот и завршувањето на работата на странец (член 32 став (2)).

(2) Глоба во висина од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е означен во членот 32 став (2) од овој закон.

(3) Глоба во висина од 500 до 800 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на самовработено лице доколку не го регистрира почетокот и завршувањето на неговата/нејзината работа (член 32 став (2)).

(4) Глоба во висина од 500 до 800 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на лице кое е одговорно за регистрација (како физичко лице), доколку не го регистрира почетокот и завршувањето на работата на странецот (член 32 став (2)).

Член 46

(1) Глоба во висина од 800 до 1.200 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или сам сопственик), ако не обезбеди пристап до целокупната расположлива документација врз основа на која се издадени документите со кои се дозволува вработување или работа на странецот (член 34 став (1)).

(2) Глоба во висина од 400 до 800 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е означен во членот 34 став (1) од овој закон.

(3) Глоба во висина од 300 до 600 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на само вработено лице, ако не обезбеди пристап до целокупната расположлива документација врз основа на која се издадени документите со кои се дозволува негово/нејзино самовработување (член 34 став (1)).

(4) Глоба во висина од 300 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (како физичко лице), ако не обезбеди пристап до целокупната расположлива документација врз основа на која се издадени документите со кои се дозволува вработувањето или работата на странец (член 34 став (1)).

Член 47

Глоба во висина од 300 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на странец за недоделување на работната дозвола на барање на надзорниот орган (член 34 став (2)).

Член 48

(1) Глоба во висина од 800 до 1.500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или само вработен) ако не ја чува дозволата за работа во седиштето на компанијата (трговско друштво) или на локацијата на градилиштето надвор од седиштето на компанијата (трговско друштво) (член 34 став (3)).

(2) Глоба во висина од 200 до 500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е означен во членот 34 став (3) од овој закон.

Член 49

(1) Глоба во висина од 800 до 1.500 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (правно лице или само вработен), ако не ја чува документацијата за работата и надоместоците на странецот (член 34 став (4)).

(2) Глоба во висина од 400 до 800 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на одговорно лице кај работодавач кој е означен во членот 34 став (4) од овој закон.

(3) Глоба во висина од 300 евра во денарска противвредност се изрекува за прекршок на работодавач (како физичко лице), ако не ја чува документацијата за работата и надоместоците на странецот (член 34 став (4)).

ГЛАВА XVII
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 50

Министерот надлежен за работите од областа на трудот во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон ќе ги донесе подзаконските акти предвидени со овој закон.

Член 51

Постапките кои се започнати пред денот на влегувањето во сила на овој закон во согласност со одредбите на Законот за условите за засновање работен однос со странски државјани, ќе се завршат во согласност со овој закон, доколку овој закон е поповолен за лицата кои се вклучени во тие постапки.

Член 52

Издадените документи пред денот на влегувањето во сила на овој закон кои се сметаат за работни дозволи во согласност со Законот за условите за засновање работен однос со странски државјани ќе важат се до истекот на нивниот период на важење.

Член 53

Со денот на отпочнувањето на примената на овој закон престанува да се применува Законот за условите за засновање работен однос со странски државјани ("Службен лист на СФРЈ" број 11/78 и 64/89 и Законот за изменување на Законот за условите за засновање работен однос со странски државјанин "Службен весник на Република Македонија" број 12/93).

Член 54

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе започне да се применува по три месеца од денот на неговото влегување во сила.

L I G J
PËR PUNËSIMIN DHE
PUNËN E TË HUAJVE

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Përmbajtja e Ligjit

Neni 1

(1) Me këtë ligj rregullohen kushtet dhe procedura me të cilat të huajt mund të punësohen ose të punojnë në Republikën e Maqedonisë, përveç nëse me marrëveshje ndërkombëtare nuk është rregulluar ndryshe.

(2) I huaji konsiderohet si person i punësuar në Republikën e Maqedonisë kur mbi bazë të marrëveshjes për punësim do të themelojë marrëdhënie pune te punëdhënësi, selia ose vendbanimi i të cilit ndodhet në Republikën e Maqedonisë apo kur do ta fitojë statusin e personit të vetëpunësuar në përputhje me këtë ligj.

(3) Shërbimet e siguruar prej të huajve dhe format e tjera të punës, që i kryejnë të huajt mbi bazë të marrëveshjeve për punë ose marrëveshjeve të tjera në përputhje me të drejtën civile, të cilat zbatohen në territorin e Republikës së Maqedonisë për periudhë të kufizuar kohore, konsiderohen si punë të kryera prej të huajve në përputhje me këtë ligj.

Përkufizimi i nocioneve

Neni 2

(1) Nocionet e përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. "I huaj" është person i cili nuk është shtetas i Republikës së Maqedonisë.

2. "I huaj është edhe personi pa shtetësi" përkatësisht personi të cilin asnjë shtet sipas fuqisë së ligjit të vet nuk e konsideron për shtetas të vet.

3. "Azilkërkuës" është i huaji i cili kërkon strehim nga Republika e Maqedonisë, në përputhje me Ligjin për azil dhe mbrojtje të përkohshme.

4. "Refugjat i njohur" është i huaji të cilit në përputhje me Ligjin për azil dhe mbrojtje të përkohshme i njihet e drejta për azil.

5. "Person nën mbrojtje humanitare" është i huaji të cilit i njihet e drejta për azil me qëllim të mbrojtjes humanitare, në përputhje me Ligjin për azil dhe mbrojtje të përkohshme.

6. "Person nën mbrojtje të përkohshme" është i huaji të cilit i njihet e drejta për mbrojtje të përkohshme, në përputhje me Ligjin për azil dhe mbrojtje të përkohshme.

7. "Punëdhënës" është personi juridik ose fizik i regjistruar që të kryejë veprimtari dhe personat e tjerë të cekur në Ligjin për marrëdhënie pune, të cilët punësojnë punëtorë mbi bazë të marrëveshjes për punësim.

8. "Punëtor" është personi fizik i cili mbi bazë të marrëveshjes për punësim ka themeluar marrëdhënie pune te punëdhënësi i cili në bazë të kësaj është i paraqitur në sigurimin e detyrueshëm social nga ana e punëdhënësit.

9. "Punë stinore" është formë e punës së përkohshme, varësisht prej ndërrimit të stinëve.

10. "Punëtor stinor kufitar" është i huaji i punësuar ose i cili kryen punë në Republikën e Maqedonisë dhe i cili kthehet në vendbanimin e tij të përhershëm më së paku një herë në javë.

11. "Person i vetëpunësuar" është personi fizik i cili kryen veprimtari të pavarur ekonomike e cila është në të mirë të ekonomisë dhe krijon vlera plotësuese (investime, inovacione, transfer të teknologjive, krijim të vendeve të punës) në ekonominë e vendit në të cilin kryhet veprimtaria, dhe i cili siguron mjete për jetesë përmes kryerjes së veprimtarisë së pavarur, të regjistruar në regjistër përkatës ligjor dhe i cili paguan kontribute për sigurim social.

12. "Përfaqësues i kompanisë së huaj (i shoqërisë tregtare)" është personi fizik i cili në përputhje me ligjin ose aktet e lëshuara prej personit juridik apo pronarit unik, është i autorizuar që ta përfaqësojë personin juridik ose pronarin unik dhe i cili është i regjistruar në regjistër përkatës.

13. "Punëtor i transferuar" është personi fizik i cili ka themeluar marrëdhënie pune me punëdhënës të huaj gjatë kohës së sigurimit të shërbimit të kontraktuar në territorin e Republikës së Maqedonisë dhe për të cilën punëdhënësi i paguan kontributet për sigurim social.

14. "Kompani e huaj (shoqëri tregtare)" është personi juridik i cili kryen veprimtari për profit e cila është e themeluar, ose selia e së cilës gjendet jashtë Republikës së Maqedonisë.

15. "Prania në treg" është kur kompania e huaj (shoqëria tregtare) është e pranishme në tregun e vendit, kur ka filial ose formë tjetër të organizimit të aktiviteteve afariste në territorin e Republikës së Maqedonisë, të regjistruara në përputhje me rregullat e Republikës së Maqedonisë apo kur ka kompani komerciale (shoqëri tregtare) në të cilën ka në zotërim një pjesë prej minimum 50%.

16. "Transferimi i personave në kompani" është transferim i kohëpaskohshëm i personave fizikë të cilët punojnë për person të huaj juridik me vend themelor të veprimtarisë jashtë prej Republikës së Maqedonisë, në njësinë organizuese të këtij personi juridik të regjistruar në Republikën e Maqedonisë.

17. "Shërbime tejkufitare" janë shërbime të cilat sigurohen në Republikën e Maqedonisë nga ana e kompanisë së huaj (shoqërisë tregtare), mbi bazë të marrëveshjes të lidhur me person juridik vendor.

18. "Vizitues afarist" është person i huaj fizik i cili qëndron në Republikën e Maqedonisë dhe i cili nuk realizon të hyra prej Republikës së Maqedonisë ose i cili në mënyrë të drejtpërdrejtë nuk bën shitje publike ose nuk ofron shërbime, por vetëm merr pjesë në takime afariste, vendos kontakte afariste, përfshirë edhe negociata për sigurimin e shërbimeve apo aktiviteteve të ngjashme, duke i përfshirë edhe ato shërbime e aktivitete të cilat janë të ndërlydhura me përgatitjen e kompanisë së huaj (shoqërisë tregtare) që ta realizojë praninë në tregun e Republikës së Maqedonisë. Këto lloje aktivitetesh mund të zbatohen në Republikën e Maqedonisë për një periudhë të kufizuar kohore prej 90 ditësh në kuadër të gjashtë muajve, duke filluar prej ditës së hyrjes së parë.

Zbatimi i Ligjit

Neni 3

(1) Dispozitat e këtij ligji vlejnjë për të gjithë të huajt, përveç nëse ndryshe nuk është përcaktuar me këtë ligj apo me marrëveshje ndërkombëtare.

(2) Dispozitat e këtij ligji nuk vlejnjë për:

1) Të huajt të cilët në përputhje me të drejtën ndërkombëtare gëzojnë privilegje e imunitet dhe posedojnë dokument të veçantë të lëshuar ose të regjistruar në Ministrinë e Punëve të Jashtme;

2) Të huaj të cilët sigurojnë shërbime në vendin mbi bazë të marrëveshjeve bilaterale ose multilaterale dhe të marrëveshjeve me Unionin Evropian ose me organizata ndërkombëtare për ndihmë profesionale, për arsim, për studime pas diplomimit apo për kërkime ose të cilat sigurojnë shërbime në kuadër të projekteve të organizuara, në përputhje me marrëveshjet e lartpërmendura dhe të cilat janë të regjistruara në ministrinë kompetente;

3) Të huaj të cilët janë reporterë të medievet të huaja apo korrespondentë të huaj, të akredituar në Republikën e Maqedonisë;

4) Të huaj të cilët kryejnë punë në zyrë pranë bashkësive fetare dhe grupeve religjioze të themeluara dhe për të huaj të cilët organizojnë dhe mbajnë aktivitete vullnetare dhe humanitare në kuadër të organizatave dhe bashkësive fetare e grupeve religjioze të regjistruara;

5) Të huaj të cilët mbi bazë të marrëveshjes të lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes ose Ministrinë e Punëve të Brendshme, sigurojnë shërbime për nevojat e mbrojtjes dhe sigurisë nacionale dhe për persona të cilët në këto fusha bëjnë aftësimë plotësuese profesionale;

6) Të huaj të cilët janë anëtarë të ekuipazhit të anijeve ose aeroplanëve ose për të huaj të punësuar nga kompanitë për komunikacion rrugor dhe hekurudhor, selitë e të cilave janë të regjistruara në vend të huaj;

7) Тë huaj të cilët në përputhje me ligj, janë të regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë si themelues, partnerë dhe anëtarë të këshillave mbikëqyrëse të kompanive, por të cilët nuk janë përfaqësues;

8) Vizitues afaristë;

9) Тë huaj dhe për personelin e tyre shoqërues teknik, të cilët si ligjërues, marrin pjesë në takime të organizuara profesionale, të cilët e bëjnë prezantimin e të arriturave shkencore ose të cilët në mënyrë të kohëpaskohshme marrin pjesë në implementimin e tyre;

10) Тë huaj të cilët në Republikën e Maqedonisë qëndrojnë, mbi bazë të marrëveshjes ndërkombëtare me qëllim të pjesëmarrjes në programe për shkëmbim ndërkombëtar të nxënësve ose studentëve, si dhe për të huaj qëndrimi i të cilëve ka të bëjë me specializimin e tyre, përsosjen profesionale ose aftësimin e tyre praktik;

11) Тë huaj të cilët angazhohen në mënyrë vullnetare në kuadër të kampeve të organizuara rinore dhe formave të tjera të pjesëmarrjes së përkohshme të personave të rinj në nivel ndërkombëtar, të organizuara prej organizatave të autorizuara, shkollave, institucioneve, ministrive ose njësive të pushtetit lokal dhe Qytetit të Shkupit;

12) Тë huaj të cilët vetë sigurojnë shërbime kreative nga fusha e kulturës si pjesëmarrës në punëtori me karakter kulturor, në takime, koloni dhe në ngjarje të tjera nga kultura ose si informues për ngjarje të këtylla, si kreatorë dhe përpunues nga fusha e muzikës, shfaqjeve muzikore, valles, baletit dhe veprave letrare, fotografisë, videos, filmit dhe artit të medieve elektronike, si personel shoqërues për instruktorë, personel për informim, për organizim dhe personel teknik dhe si ekspertë nga fusha e mbrojtjes së trashëgimisë kulturore, bibliografisë, arkivimit dhe nga fusha e kulturës kreative, të cilët në shtetin nuk qëndrojnë më shumë se shtatë ditë. Për këto shërbime kreative nga fusha e kulturës, dhënësi i shërbimit e ka për detyrë që paraprakisht të marrë pëlqim prej Ministrisë së Kulturës;

13) Тë huaj të cilët marrin pjesë në gara sportive dhe gara shahu.

(3) Dispozitat e këtij ligji nuk do të vlejnë për shtetasit e anëtarëve të Unionit Evropian, nëse me marrëveshje ndërkombëtare sigurohet reciprocitet në aspekt të qasjes të lirë në tregun e punës, në punësimin dhe qarkullimin e lirë të shërbimeve prej punëtorëve të transferuar, si dhe në lidhje me forma të tjera të punës që janë lëndë e këtij ligji.

Dispozitat themelore

Neni 4

(1) Kuvendi i Republikës së Maqedonisë sipas propozimit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Qeveria) me rezolutë e përcakton politikën e migracionit dhe themelet e politikës për punësimin dhe punën e të huajve e cila do të zbatohet në përputhje me këtë ligj dhe me marrëveshjet ndërkombëtare bilaterale dhe multilaterale. Propozim rezolutën e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë e hartojnë Ministria e Punëve të Brendshme në bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Jashtme dhe Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale. Në bazë të politikës së përcaktuar për punësimin dhe punën e të huajve, Qeveria, në nivel vjetor do të caktojë kuotë të lejeve të punës, e cila do të përcaktohet me vendim, i cili do të merret më së voni deri në tremujorin e katërt të vitit në vijim për vitin e ardhshëm.

(2) Në përputhje me politikën e përcaktuar për punësimin dhe punën e të huajve, Qeveria do të lidhë marrëveshje ndërkombëtare, duke i vendosur kushtet për një kategori të caktuar të punëtorëve, për rrjedhën e shërbimeve ndërmjet shteteve nënshkruese të marrëveshjes që do të përjashtohen prej kuotave të parapara dhe do të miratojë masa për mbrojtjen e tregut vendor të punës, të përcaktuara me këtë ligj.

(3) Тë huajt të cilët në përputhje me dispozitat e këtij ligji mund të punësohen, vetëpunësohen, ose të punojnë në Republikën e Maqedonisë, detyrimisht duhet të posedojnë leje pune dhe qëndrim të rregulluar në shtet, kurse personi i obliguar që ta regjistrojë punën e tyre, duhet ta regjistrojë si punë e të huajit, në përputhje me dispozitat e këtij ligji. Në raste të veçanta të përcaktuara me këtë ligj, puna e kryer nga të huajt mbi bazë të vërtetimit për regjistrimin e punës do të lejohet në raste të jashtëzakonshme.

(4) Vërtetimi për regjistrimin e punës në formular të caktuar-certifikatë është dokument i cili e konfirmon ligjshmërinë e punës, të cilën e kryejnë të huajt në shtetin.

(5) Marrëveshja për punësim ose për punë e lidhur ndërmjet punëdhënësit dhe të huajit i cili nuk posedon leje pune, do të konsiderohet si e pavlefshme.

(6) Në Republikën e Maqedonisë të huajt mund ta kryejnë vetëm atë punë për të cilën posedojnë leje pune.

(7) Gjatë punësimit ose punës së të huajit, punëdhënësi nuk guxon kërkuesin e punësimit përkatësisht punës ta vë në pozitë të pabarabartë për shkak të racës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, moshës, gjendjes shëndetësore përkatësisht invaliditetit, religjionit, bindjes politike ose bindjeve të tjera, anëtarësimit në sindikata, origjinës nacionale ose sociale, statusit familjar, gjendjes materiale, orientimit gjinor ose për shkak të rrethanave të tjera personale. Ndalimi i diskriminimit të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në këto raste ka të bëjë me diskriminimin e kandidatit për punësim dhe me diskriminimin e punëtorit, në përputhje me Ligjin për marrëdhënie pune.

(8) Punëdhënësi e ka për detyrë që t'i mbulojë shpenzimet në lidhje me fitimin e lejes së punës dhe rregullimin e marrëdhënies së punës, në përputhje me këtë ligj dhe rregulla të tjera në të cilat shpenzimet janë të përcaktuara. Punëdhënësi shpenzimet e cekura financiare nuk mund t'ia bartë të huajit. Punëdhënësi e ka për detyrë që të huajin që e ka punësuar t'i sigurojë të drejta minimale për orarin e punës, për pauzë dhe periudha pushimi, për punë nate, për mungesa minimale brenda vitit, për paga, për shëndetësi dhe siguri gjatë punës dhe mbrojtje të veçanta të punëtorëve të përcaktuara në dispozitat ligjore dhe aktin e përgjithshëm kolektiv ose në marrëveshjen kolektive të degës nëse kjo është më e volitshme për punëtorin.

(9) Punëdhënësi të cilit në përputhje me rregullat për punësim dhe sigurim në rast të papunësisë i është lëshuar leje që të bëjë dërgimin e punëtorëve te punëdhënësi-shfrytëzues të tjerë, në bazë të marrëveshjes për koncesion, nuk mund të lidhë marrëveshje për punësim me të huaj të cilët nuk posedojnë leje pune, e vlefshme për një periudhë të caktuar kohore.

(10) Punëdhënësi i huaj i cili angazhon punëtorë të transferuar në Republikën e Maqedonisë për sigurimin e shërbimeve, e ka për detyrë që gjatë sigurimit të shërbimeve ta respektojë Ligjin për marrëdhënie pune të Republikës së Maqedonisë

(11) Gjatë lidhjes së marrëveshjeve me palë të huaja kontraktuese të cilat përfshijnë punë të kryer prej të huajve, personat juridikë të themeluar në Republikën e Maqedonisë e kanë për detyrë t'i respektojnë dispozitat e këtij ligji, në lidhje me kushtet të cilat të huajt doemos duhet t'i përmbushin për ta fituar lejen e punës.

(12) Тë huajt të cilët qëndrojnë në Republikën e Maqedonisë mbi bazë të specializimit, përsosjes profesionale ose aftësimi praktik, si dhe të huajt të cilët mbi bazë të marrëveshjes ndërkombëtare qëndrojnë në Republikën e Maqedonisë me qëllim të pjesëmarrjes në programe për shkëmbim ndërkombëtar të nxënësve ose studentëve, nuk kanë të drejtë të punojnë ose të angazhohen me punë gjatë periudhës kohore të qëndrimit të tyre.

(13) Çdo mundësim, nxitje ose pjesëmarrje në punësime joligjore të të huajve ose punësime të shtetasve të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit nga ana e punëdhënësit ose nga personi përgjegjës, ndalohet dhe është në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

KREU II

KUFIZIMI I NUMRIT TË TË HUAJVE NË TREGUN E PUNËS

Përcaktimi i kuotave të lejeve të punës për të huaj

Neni 5

(1) Në përputhje me politikën e migracionit, me kushtet dhe luhatjet në tregun e punës, Qeveria në nivel vjetor përcakton kuotë të lejeve të punës (në tekstin e mëtejshëm: kuotë) përmes së cilës do ta kufizojë numrin e të huajve në tregun e punës.

(2) Kuotën pranë Qeverisë e propozon, ministri kompetent për çështjet nga fusha e punës sipas propozimit të Agjencisë për Punësim të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Agjenci për Punësim), në bashkëpunim me ministrat përgjegjës për fusha përkatëse, në përputhje me dispozitat ligjore, për të cilën mendim të vet mund të japë edhe Këshilli ekonomik social.

(3) Kuota nuk do të përfshijë të huaj të cilëve në bazë të marrëveshjes për reciprocitet me Unionin Evropian u është bërë e mundshme të jenë të barabartë me shtetasit e Republikës së Maqedonisë, dhe nuk do t'i përfshijë as të huajt për të cilët me këtë ligj nuk parashihet se duhet domosdo të sigurojnë leje pune, të huajt të cilët posedojnë leje personale pune, përfaqësues dhe punëtorë të transferuar të huaj të cilët do të vizitojnë kurse plotësuese për trajnim.

(4) Kuota do të ndahet në grupe të lejeve të punës për qëllimet si vijojnë:

- 1) punësimin e të huajve në Republikën e Maqedonisë;
- 2) të huaj të transferuar në Republikën e Maqedonisë;
- 3) trajnim dhe përsosje plotësuese;
- 4) punë stinore e të huajve dhe
- 5) shërbime individuale prej të huajve.

(5) Kuota nga paragrafi 4 pika 1 e këtij neni, në nivel vjetor nuk mund ta tejkalojë 5% prej popullatës në Republikën e Maqedonisë e cila është e punësuar ligjërisht, sipas të dhënave të Entit Shtetëror të Statistikës.

(6) Kuota nga paragrafi 4 pika 1 e këtij neni, i përfshin edhe lejet për të cilat Republika e Maqedonisë jep pëlqim, konform marrëveshjeve ndërkombëtare me shtetet, shtetasit e të cilave nuk kanë status të barabartë me shtetasit e Republikës së Maqedonisë.

(7) Qeveria, kuotat për punësimin dhe për punën e të huajve mund t'i zvogëlojë dhe ndryshojë sipas rajoneve, zonave, kompanive dhe vendeve të punës. Gjithashtu, mund të vendosë kufizime dhe ndalime të tërësishme ose nëpër komuna të caktuara mbi fluksin e ri të punëtorëve të huaj, nëse ekzistojnë shkaqe të arsyeshme se kjo është me interes publik ose me interes të përgjithshëm komercial.

(8) Si shkaqe të arsyeshme për miratimin e masave nga paragrafi 7 i këtij neni konsiderohen:

- 1) lidhja e marrëveshjes ndërkombëtare në bazë të së cilës kërkesat për punësimin e punëtorëve të huaj janë zvogëluar;
- 2) tendencat e rritura të papunësisë;
- 3) zvogëlimi i nevojës prej punëtorëve të huaj që rezultojnë prej programeve të politikave për punësimin e tyre;
- 4) vlerësim se i huaji për të cilin bëhet fjalë nuk do të mund të kthehet në vendin e tij të origjinës pas skadimit të lejes së tij të punës dhe
- 5) kërkesat prej dhomës kompetente ose sindikatës reprezentative në nivel nacional, të mbështetura me prova për vende pune të humbura në sektorë të veçantë.

(9) Qeveria mund të përcaktojë masa të veçanta për kufizimin e numrit të të huajve të vetëpunësuar sipas veprimtarive të veçanta, nëse rritja e numrit të të huajve të vetëpunësuar do të ndikojë mbi rritjen e papunësisë vendore në veprimtarinë e caktuar.

(10) Iniciativë për miratimin e masave nga paragrafi 9 i këtij neni, mund të propozojë ministri kompetent, asociacioni profesional, dhoma kompetente ose sindikata reprezentative në nivel nacional.

(11) Rritjet e veçanta gjatë vitit, mbi kuotën e përcaktuar vjetore, do të lejohen në raste të jashtëzakonshme, nëse Qeveria konstaton se kjo është me interes komercial publik për shtetin. Në këto raste, Qeveria do ta caktojë vëllimin dhe kohëzgjatjen e këtij lloji të rritjes së kuotës, sipas propozimit të dhomës kompetente, dhe sipas marrëveshjes me sindikatat reprezentative në nivel nacional, me ministrinë kompetente për çështjet nga fusha e punës dhe me ministrinë kompetente për fushën përkatëse në kuadër të së cilës është propozuar përjashtimi.

(12) Qeveria për raste të veçanta të tenderëve ndërkombëtarë mund të caktojë që lejet e punës të lëshohen jashtë kuotës, pa e kontrolluar gjendjen në tregun e punës. Në këto raste, Qeveria do ta përcaktojë numrin e punëtorëve të huaj dhe kushtet e tjera të domosdoshme, në përputhje me këtë ligj.

(13) Organet që vendosin për regjistrimin e të huajve për kryerjen e aktiviteteve të pavarura profesionale dhe aktiviteteve të tjera fitimprurëse, të cilat kryhen mbi bazë të statusit të pronarit unik, gjatë miratimit të aktvendimit për regjistrimin e të huajit në regjistrin përkatës, e kanë për detyrë t'i kenë parasysh edhe masat e miratuara nga Qeveria.

Përcaktimi i prioriteteve

Neni 6

(1) Kuota e përcaktuar nga Qeveria për qëllime të veçanta, është ndarë në përputhje me prioritetet si vijojnë:

- 1) leje pune të vlefshme;
  - 2) leje pune të lëshuara në bazë të marrëveshjeve ndërkombëtare, të cilat i përfshijnë kuotat e kontraktuara;
  - 3) leje pune të reja.
- (2) Prioritet për lëshimin e lejeve të reja të punës kanë:
- 1) të huajt të cilëve u është lëshuar leje pune, pa marrë parasysh gjendjen dhe kushtet në tregun e punës;
  - 2) anëtarët e familjes më të ngushtë të shtetasve maqedonas dhe të huajt të cilët posedojnë leje qëndrimi në Republikën e Maqedonisë;
  - 3) të huajt të cilët kanë kryer arsim profesional në pjesën vendeve të punës për të cilat ka mungesë të punëtorëve;

Kufizimi për punësime të reja ose për punë

Neni 7

(1) Punësime të reja ose punë për të huaj nuk do të lejohen, nëse kjo nxit efekt negativ mbi ekonominë dhe mbi shkallën e punësimin.

(2) Kërkesat për lëshimin e lejeve të punës për të huaj, të paraqitura prej punëdhënësve të themeluar në Republikën e Maqedonisë, do të refuzohen në rastet si vijojnë:

- 1) nëse gjashtë muaj para paraqitjes së kërkesës për leje pune për të huaj, punëdhënësi i ka përjashtuar punëtorët e punësuar për kohë të pacaktuar;
- 2) nëse punëdhënësi ka refuzuar të punësojë person të papunësuar të dërguar prej Agjencisë për Punësim, i cili i plotëson kushtet e kërkuara;
- 3) nëse në afat prej tre viteve, punëdhënësit, para paraqitjes së kërkesës për lëshimin e lejes së punës, i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtje të kryer të përcaktuar në dispozitat e këtij ligji dhe ligji tjetër, për punë të paligjshme ose për punësim të paligjshëm.

4) nëse punëdhënësi për punën e tij gjatë vitit të kaluar ka treguar rezultate negative, nëse pagat që ua ka paguar punëtorëve të tij janë nën nivelin e caktuar me marrëveshjen përkatëse kolektive të degës, nëse e ka cenuar legjislacionin për marrëdhënie pune apo nëse nuk i ka përmbushur obligimet e tij në lidhje me tatimet dhe kontributet;

5) nëse punëdhënësi si kompani (shoqëri tregtare) ose si pronar unik nuk mund të tregojë rezultate pozitive nga puna e tij për vitin e kaluar dhe

6) nëse punëdhënësi si kompani (shoqëri tregtare) ose si pronar unik në afat prej një viti para paraqitjes së kërkesës për leje pune për të huaj, ka marrë mjete shtetërore prej Buxhetit të Republikës së Maqedonisë për t'i ruajtur vendet e punës.

(3) kufizimet e cekura në paragrafin 2 të këtij neni, me përjashtim të rasteve të cekura në pikën 4 të këtij neni, e përjashtojnë punësimin e profileve të caktuara profesionale deficitare.

KREU III

LEJE PUNE

Dispozita të përgjithshme

Neni 8

(1) Leja e punës është dokument në bazë të të cilit punëdhënësi vendor apo i huaj lidh marrëveshje për punësim ose për punë apo kryen punë tjetër me të huajin, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Leja e punës lëshohet si:

- leje personale pune,
- leje për punësim,
- leje për punë.

(3) Leje personale pune lëshohet për periudhë të caktuar kohore deri në 1 përkatësisht 3 vite ose për kohë të pacaktuar.

(4) Leja për punësim sipas rregullit lëshohet për periudhë njëvjeçare, nëse ndryshe nuk është përcaktuar me këtë ligj.

(5) Leja për punë lëshohet në përputhje me kufizimet e ndryshme kohore, varësisht prej qëllimit për të cilin është lëshuar.

(6) Leje pune sipas rregullit lëshohet mbi bazë të kërkesës së paraqitur prej punëdhënësit, përveç nëse ndryshe nuk është përcaktuar me këtë ligj.

(7) Të huajit mund t'i lëshohet vetëm një leje pune për periudhën e njëjtë kohore.

(8) Leja e punës të huajit do t'i hiqet dhe shfuqizohet nëse:

1) leja e të huajit për qëndrim të përkohshëm ose të përhershëm është shfuqizuar në përputhje me ligj;

2) i huaji qëndron jashtë Republikës së Maqedonisë një periudhë kohore më të gjatë se gjashtë muaj pa ndërprerje, përveç në rastet kur i huaji është transferuar në shtet tjetër me urdhër të punëdhënësit apo nëse mungon për shkak të arsimimit, sëmundjes, mungesës për shkak të lindjes apo për shkak të përkujdesjes ndaj fëmijës dhe

3) i huaji kryen punë tjetër, përveç asaj për të cilën leja e punës është lëshuar.

(9) Dispozitat nga paragrafi 8 pika 2 e këtij neni nuk aplikohen për të huaj të cilët posedojnë leje personale pune, e cila vlen për periudhë të pacaktuar kohore.

(10) Ministri kompetent për çështjet nga fusha e punës do ta përcaktojë procedurën për lëshimin e lejeve të punës dhe formën e përmbajtjen e llojeve të veçanta të lejeve të punës, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të certifikatës.

(11) Kërkesës së lejes së punës duhet t'i bashkëngjitet deklaratë në formë të shkruar të dhënë nga kërkuesi se nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtje të

kryer në përputhje me këtë ligj dhe se nuk ka marrë mjete shtetërore nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë për ruajtjen e vendeve produktive të punës.

(12) Nëse punëdhënësi për ndonjë arsye nuk arrin ta themelojë marrëdhënien e punës apo marrëdhënien e kontraktuar ose e ndërpret marrëdhënien e punës apo marrëdhënien e kontraktuar me të huajin para skadimit të vlefshmërisë së lejes së punës, e ka për detyrë që lejen e punës t'ia kthejë organit i cili e ka lëshuar atë leje. Obligimi i njëjtë vlen edhe për personat e vetëpunësuar, nëse ata e ndërpresin kryerjen e veprimtarisë para skadimit të lejes.

Organet kompetente

Neni 9

(1) Lëshimi i lejeve të punës, vazhdimi i lejeve të punës, heqja e lejeve të punës dhe procedurat për lëshimin e certifikatave, të përcaktuara në përputhje me këtë ligj, zbatohen nga Agjencia për Punësim, në përputhje me Ligjin për procedurë të përgjithshme administrative.

(2) Kundër aktvendimit të Agjencisë për Punësim, si organ i shkallës së parë me të cilin refuzohet kërkesa e të huajit për leje pune, i huaji brenda 8 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit, ka të drejtë të paraqesë ankesë deri te ministria kompetente për çështjet nga fusha e punës.

(3) Ministri kompetent për çështjet nga fusha e punës, do të marrë aktvendim brenda 15 ditësh nga dita e paraqitjes së ankesës.

(4) Kundër aktvendimit të ministrit kompetent për çështjet nga fusha e punës, mund të hapet kontest administrativ para gjykatës kompetente, në përputhje me Ligjin për konteste administrative.

(5) Në rastin kur do të përcaktohet se ekzistojnë kushtet e parapara në nenin 8 paragrafin 8 të këtij ligji, Agjencia për Punësim do të marrë aktvendim për heqjen e lejes së punës si dhe për shfuqizimin e certifikatës së lëshuar.

(6) Gjatë heqjes së lejes së punës përkatësisht gjatë marrjes të aktvendimit negativ në lidhje me kërkesën për leje pune, Agjencia për Punësim e ka për detyrë që në aktvendimin ta justifikojë arsyen e refuzimit të kërkesës për leje pune, përkatësisht shkakun e heqjes së lejes së punës, me këshillë juridike për ankesë kundër aktvendimit.

(7) Për miratimin e aktvendimit për heqjen e lejes së punës, Agjencia për Punësim e njofton Ministrinë e Punëve të Brendshme.

Procedura për lëshimin e lejes së punës në bazë të kërkesës së të huajit

Neni 10

(1) Kërkesën për lëshimin e lejes së punës i huaji e paraqet pranë përfaqësisë diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit, në shtetin shtetas i të cilit është ose në shtetin ku ai qëndron në bazë të lejes për qëndrim.

(2) Në rastin kur në shtetin në të cilin i huaji jeton, përkatësisht qëndron në bazë të lejes për qëndrim nuk ka përfaqësi diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë, i huaji kërkesën për lëshimin e lejes së punës e paraqet pranë përfaqësisë diplomatike-konsullore të shtetit me të cilin Republika e Maqedonisë ka lidhur marrëveshjeje për përfaqësim të përbashkët.

(3) Në qoftë se në shtetin në të cilin i huaji jeton, përkatësisht qëndron në bazë të lejes për qëndrim, nuk ka përfaqësi diplomatike-konsullore nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni, i huaji kërkesën e paraqet në përfaqësinë diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë në shtetin më të afërm.

(4) Кërkesa nga paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, duhet të përmbajë të dhëna, dokumente dhe prova për llojin e veprimtarisë të cilën i huaji dëshiron ta realizojë në Republikën e Maqedonisë, vendin si dhe periudhën kohore në të cilën ajo do të realizohet, strukturën kualifikuese (specializimin) e të huajit, si dhe planin afarist për volitshmërinë e vetëpunësimit, ku do të vihet në pah përfitimi nga investimi dhe përfitimi ekonomik i shtetit, numri i punësimeve të reja, si dhe prova për fondet në dispozicion për realizimin e aktivitetit.

(5) Përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës, kërkesën e pranuar ua dërgon shërbimeve përkatëse të Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe të Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës së Maqedonisë.

(6) Ministria e Punëve të Brendshme pas kontrollit të kryer, kërkesën e dërgon deri te Agjencia për punësim, e cila brenda afatit jo më të gjatë se shtatë ditë, planin afarist e dërgon për miratim në Ministrinë e Ekonomisë.

(7) Ministria e Ekonomisë në lidhje me treguesit në planin afarist, brenda 30 ditësh duhet të dërgojë informata pranë Agjencisë për punësim, në të cilën do të elaborohet volitshmëria ekonomike nga vetëpunësimi i të huajit, me ç'rast duhet t'i ketë parasysh masat e miratuara nga Qeveria, në përputhje me këtë ligj.

(8) Agjencia për punësim, të huajit për të cilin nga Ministria e Ekonomisë ka pranuar mendim pozitiv në lidhje me vetëpunësimin e tij në Republikën e Maqedonisë, i lëshon leje pune të cilën ia dërgon Ministrisë së Punëve të Jashtme e cila e ridërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës.

(9) Agjencia për punësim, të huajit për të cilin nga Ministria e Ekonomisë ka pranuar mendim negativ në lidhje me vetëpunësimin e tij në Republikën e Maqedonisë, harton aktvendim me të cilin refuzohet kërkesa për leje pune dhe të njëjtin ia dërgon Ministrisë së Punëve të Jashtme e cila e ridërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës.

(10) Pas fitimit të vizës për qëndrim afatgjatë, përkatësisht aktvendimit me të cilin lejohet qëndrim i përkohshëm në Republikën e Maqedonisë, i huaji mund të hyjë në Republikën e Maqedonisë dhe e ka për detyrë që brenda pesë ditësh nga dita e hyrjes në Republikën e Maqedonisë të paraqitet në Ministrinë e Punëve të Brendshme me qëllim të lëshimit të lejes për qëndrim të përkohshëm në Republikën e Maqedonisë.

(11) Pas fitimit të lejes për qëndrim të përkohshëm nga Ministria e Punëve të Brendshme, i huaji e ka për detyrë që ta vërtetojë fillimin dhe ndërprerjen e punës në Agjencinë për Punësim- Qendrën për Punësim, në selinë ku është paraqitur kompania (shoqëria tregtare).

(12) Me përjashtim nga paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni, kërkesën për lëshimin e lejes së punës i huaji mund ta paraqesë pranë Agjencisë për Punësim, në qoftë se posedon:

- leje për qëndrim të përkohshëm në bazë të bashkimit familjar,
- leje për qëndrim të përkohshëm të anëtarit të familjes më të ngushtë të shtetasit të Republikës së Maqedonisë,
- leje për qëndrim të përkohshëm për qëllime humanitare, dhe
- letërnjoftim për refugjat të njohur, letërnjoftim për person nën mbrojtje humanitare dhe kartë identiteti në përputhje me Ligjin për azil dhe mbrojtje të përkohshme.

(13) Procedurat e kushteve për regjistrimin ose shlyerjen e të huajit i cili kryen veprimtari të regjistruar profesionale apo veprimtari tjetër komerciale, do të zbatohen nga ana e organeve të përcaktuara në ligje të veçanta.

Procedura për lëshimin e lejes së punës mbi bazë të kërkesës së punëdhënësit dhe të shfrytëzuesit të shërbimit

Neni 11

(1) Kërkesën për themelimin e marrëdhënies së punës me të huaj në Republikën e Maqedonisë, punëdhënësi e paraqet pranë Agjencisë për Punësim-Qendrën për Punësim.

(2) Kërkesa nga paragrafi 1 i këtij neni, duhet të përmbajë të dhëna për numrin e punëtorëve, strukturën kualifikuese (specializimin), për llojin e punës dhe periudhën kohore për të cilën dëshiron t'i angazhojë punëtorët, përshkrimin, kushtet, vendin e punës, çmimin e punës të shprehur me njësinë matëse orë, si dhe deklaratë se nëse fuqia e punës që kërkohet nuk mund të gjendet në tregun vendor të fuqisë së punës, atëherë është dakord që e njëjta t'i sigurohet nga shtetas i huaj.

(3) Kërkesën sipas të cilës është pranuar përgjigje prej Agjencisë për Punësim se fuqia e punës të cilën e ka kërkuar nuk mund t'i sigurohet prej tregut vendor të fuqisë së punës, punëdhënësi e vërteton, e verifikon dhe përcakton Agjencisë për Punësim e dërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin nga i cili dëshiron të punësojë punëtorë.

(4) Përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë jashtë vendit, kërkesën e pranuar nga Agjencia për Punësim të Republikës së Maqedonisë e dërgon deri te shërbimi kompetent për punësim të shtetit tjetër, me qëllim të zbatimit të procedurës për përzgjedhjen e punëtorëve, në përputhje me kërkesën e punëdhënësit.

(5) Shërbimi profesional për punësim i shtetit të huaj, pas përzgjedhjes së kryer të punëtorëve nga shtetit i vet, listën e punëtorëve të zgjedhur me të dhënat nga paragrafi 2 i këtij neni, i dërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë e cila të njëjtat i dërgon deri te shërbimet kompetente pranë Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës së Maqedonisë.

(6) Ministria e Punëve të Brendshme pas kontrollit të kryer, listën e punëtorëve e dërgon pranë Agjencisë për Punësim, e cila e thërret punëdhënësin në Agjenci që ta bëjë përzgjedhjen nga lista e punëtorëve dhe për të njëjtit të plotësojë dhe nënshkruajë marrëveshje për punësim.

(7) Pas përzgjedhjes së kryer, pas plotësimit dhe nënshkrimit të marrëveshjes për punësim nga ana e punëdhënësit, Agjencia për Punësim, punëdhënësit i lëshon leje pune për personat me të cilët është nënshkruar marrëveshja për punësim, të cilën punëdhënësi së bashku me marrëveshjen për punësim i dërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës.

(8) Përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës e njofton shërbimin kompetent për punësim të shtetit përkatës, me qëllim të njoftimit dhe dërgimit të personave në përfaqësinë diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës me qëllim që t'u lëshohet vizë për qëndrim afatgjatë (Vizë "D"), përkatësisht t'u lëshohet aktvendim për qëndrim të përkohshëm në Republikën e Maqedonisë, të përcaktuara në përputhje me ligj.

(9) Kërkesën për leje pune të punëdhënësit të huaj i cili dëshiron të angazhojë punëtorë në Republikën e Maqedonisë, ndërkaq të cilët tani më janë në marrëdhënie pune në kompaninë e huaj (shoqërinë tregtare), e dërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë, në vendin në të cilin kompania (shoqëria tregtare) është e regjistruar.

(10) Kërkesën për fitimin e lejes së punës për dhënie të shërbimeve nga i huaji, shfrytëzuesi i shërbimeve në Republikën e Maqedonisë e dërgon deri te përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë, në shtetin shtetas i të cilit është i huaji ose në shtetin ku ai qëndron në bazë të lejes për qëndrim.

(11) Кërkesa nga paragrafët 9 dhe 10 të këtij neni, duhet të përmbajë të dhëna për numrin e punëtorëve, strukturën e kualifikuar (specializimin), llojin e punës dhe periudhën kohore për të cilën dëshiron t'i angazhojë punëtorët në Republikën e Maqedonisë, përshkrimin, kushtet, vendin e punës, çmimin e punës të shprehur me njësinë matëse orë, si dhe marrëveshjen e punës e cila do të realizohet.

(12) Përfaqësia diplomatike-konsullore e Republikës së Maqedonisë, kërkesën e dërgon pranë shërbimeve kompetente të Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe të Ministrisë së Punëve të Brendshme të Republikës së Maqedonisë, të cilat në përputhje me ligjin e bëjnë kontrollin e të dhënave.

(13) Ministria e Punëve të Brendshme pas kontrollit të kryer, kërkesën e dërgon deri te Agjencia për Punësim, e cila pas kontrollit të kryer nga punëdhënësi, përkatësisht shfrytëzuesit të shërbimeve, i lëshon leje pune për personat me të cilët është nënshkruar marrëveshja për angazhim pune në Republikën e Maqedonisë dhe të njëjtit përmes organeve kompetente, në përputhje me ligj i dërgon pranë përfaqësishë diplomatike-konsullore të Republikës së Maqedonisë në shtetin përkatës.

(14) Pas fitimit të lejes së punës, i huaji paraqet kërkesë për lëshimin e vizës për qëndrim afatgjatë (Viza "D"), përkatësisht për t'i lëshuar aktvendim me të cilin do t'i lejohet qëndrim i përkohshëm në Republikën e Maqedonisë, në procedurë të përcaktuar me ligj.

(15) Pas fitimit të vizës për qëndrim afatgjatë, i huaji mund të hyjë në Republikën e Maqedonisë dhe e ka për detyrë që brenda 5 (pesë) ditësh nga dita e hyrjes në Republikën e Maqedonisë të paraqitet në Ministrinë e Punëve të Brendshme, me qëllim të lëshimit të lejes për qëndrim të përkohshëm në Republikën e Maqedonisë.

(16) Pas fitimit të lejes për qëndrim të përkohshëm nga Ministria e Punëve të Brendshme, punëdhënësi e ka për detyrë që në Agjencinë për Punësim-Qendrën për Punësim në selinë e punëdhënësit ta vërtetojë fillimin dhe ndërprerjen e punës të kryer nga të huajt.

Leje personale pune

Neni 12

(1) Leja personale e punës është formë e lejes së punës që ripërtërihet ose e përhershme, e cila për sa kohë është e vlefshme i mundëson të huajit qasje të lirë në tregun e punës.

(2) Kërkesë për leje personale pune, mund të paraqitet nga i huaji i cili i përmbush kushtet e përcaktuara në këtë ligj dhe nga azilanti.

(3) Leja personale e punës lëshohet për periudhë kohore të përcaktuar me këtë ligj, pa marrë parasysh gjendjen dhe kushtet në tregun e punës. Leje personale pune, e vlefshme për periudhë kohore prej një viti, i lëshohet:

- anëtarit të familjes më të ngushtë të shtetasit të Republikës së Maqedonisë, i cili posedon leje të vlefshme për qëndrim të përkohshëm;

- anëtarit të familjes më të ngushtë të të huajit i cili posedon leje personale pune për periudhë kohore të papërcaktuara;

- të huajit i cili me origjinë është nga Republika e Maqedonisë ose pasardhësit të tij deri në brezin e tretë, i cili nuk ka shtetësi maqedonase;

- të huajit i cili qëndron në Republikën e Maqedonisë në bazë të lejes për qëndrim të përkohshëm për bashkim familjar;

- të huajit kërkues i të drejtës për azil të cilit kërkesa për njohjen e të drejtës për azil nuk i është zgjidhur në periudhën kohore prej 1 (një) viti, pas skadimit të periudhës kohore prej 1 (një) viti (leja për punë i lëshohet për tre muaj me mundësi të vazhdimit);

- të huajit me status të njohur të refugjatit;

- të huajit nën mbrojtje humanitare dhe

- të huajit nën mbrojtje të përkohshme.

(4) Të huajt e cekur në paragrafin 3 të këtij neni, në qoftë se u pushon marrëdhënja e punës jo me fajin e tyre, mund të regjistrohen në evidencën e personave të papunë pranë Agjencisë për Punësim.

(5) Anëtarë të familjes më të ngushtë të shtetasit të Republikës së Maqedonisë në përputhje me këtë ligj, janë:

1) bashkëshorti-ja;

2) fëmijët deri në moshën 18 vjeçe, të cilët nuk janë në bashkëshortësi;

3) fëmijët e bashkëshortit-es deri në moshën 18 vjeçe, të cilët nuk janë në bashkëshortësi;

4) fëmijët mbi 18 vjet, të cilët nuk janë në bashkëshortësi dhe prindërit e tyre të cilët shtetasi i Republikës së Maqedonisë e ka për detyrë t'i mbajë në përputhje me ligjin e shtetit, shtetas i të cilit është;

5) fëmijët mbi 18 vjet, të cilët nuk janë në bashkëshortësi dhe prindërit e bashkëshortit-es të cilët bashkëshorti-ja e shtetasit të Republikës së Maqedonisë e ka për detyrë t'i mbajë, në përputhje me ligjin e shtetit, shtetas i të cilit është dhe

6) prindërit e shtetasve të Republikës së Maqedonisë deri në moshë 18 vjeçe.

(6) Anëtarë të familjes më të ngushtë të të huajit do të konsiderohen:

1) bashkëshorti-ja;

2) fëmijët e mitur të të huajit të cilët nuk janë në bashkëshortësi;

3) fëmijët e mitur të bashkëshortit-es të cilët nuk janë në bashkëshortësi;

4) prindërit e të huajit të mitur dhe

5) fëmijët e moshës madhore të cilët nuk janë në bashkëshortësi dhe prindërit e të huajit ose të bashkëshortit-es të cilët i huaji ose bashkëshorti-ja e kanë për detyrë t'i mbajnë, në përputhje me ligjin e shtetit, shtetas i të cilit është.

(7) Në përputhje me këtë ligj, anëtarë të familjes më të ngushtë të të huajit do të konsiderohen edhe farefis të tjerë të cilëve organi kompetent për lëshimin e lejes për qëndrim u ka lëshuar leje për qëndrim në Republikën e Maqedonisë, me qëllim të ribashkimit të familjes.

(8) I huaji i cili ka për qëllim të themelojë ose bashkërisht të themelojë kompani private komerciale (shoqëri tregtare) në përputhje me Ligjin për shoqëri tregtare dhe ta përfaqësojë (shoqërinë tregtare) në bazë të së drejtës për themelim, si dhe i huaji i cili synon që në mënyrë të pavarur të kryejë veprimtari profesionale, sipas këtij ligji duhet të posedojë leje personale pune për vetëpunësim e cila do të lëshohet për ta përfaqësuar kompaninë (shoqërinë tregtare), për kryerjen e veprimtarisë si pronar unik ose për kryerjen e aktiviteteve profesionale afariste. Në përputhje me këtë ligj, leja do të vlejë një vit nga dita e fitimit të saj.

(9) Leje personale pune të lëshuar për kryerjen e veprimtarisë në mënyrë të pavarur si pronar unik me vlefshmëri prej një viti, mund të fitojë i huaji i cili është i regjistruar në Regjistrin Qendror të Republikës së Maqedonisë.

(10) Leja personale e punës e cekur në paragrafin tetë të këtij neni, mund të vazhdohet nëse i huaji mund të dëshmojë se veprimtarinë e tij e ka kryer brenda periudhës kohore për të cilën leja paraprake e punës ka qenë e vlefshme, nëse nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtje të kryer në përputhje me këtë ligj brenda asaj periudhe kohore dhe nëse paraqet mendim pozitiv nga Ministria e Ekonomisë për realizimin e planit afarist.

(11) Kërkesë për leje personale pune me vlefshmëri për një periudhë kohore prej tre vitesh, mund të paraqesë i huaji i cili e përfaqëson kompaninë (shoqërinë tregtare), në bazë të së drejtës për themelim, si dhe i huaji i cili

veprimtarinë e tij e kryen si pronar unik ose i huaji i cili në mënyrë të pavarur kryen veprimtari profesionale në Republikën e Maqedonisë edhe atë pa ndërprerje një periudhë kohore prej një viti dhe të cilit brenda kësaj periudhë kohore nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtje të kryer të përcaktuar në këtë ligj. Kërkesës i huaji duhet t'ia bashkëngjisë edhe mendimin pozitiv nga Ministria e Ekonomisë për realizimin e planit afarist.

(12) Leja personale e punës e cila vlen për një periudhë kohore prej tre vitesh, përsëri mund t'i lëshohet të huajit për periudhën e njëjtë kohore, nëse të huajit gjatë kohës së vlefshmërisë së lejes paraprake të punës nuk i është kumtuar sanksion për kundërvajtje në përputhje me këtë ligj dhe nëse paraqet mendim pozitiv nga Ministria e Ekonomisë për realizimin e planit afarist.

(13) Kërkesë për leje personale pune me vlefshmëri për kohë të pacaktuar mund të paraqesë i huaji i cili posedon leje për qëndrim të përhershëm në Republikën e Maqedonisë dhe personi me status të njohur të refugjatit.

(14) Personat që e kanë për detyrë ta regjistrojnë fillimin dhe ndërprerjen e punës të kryer nga të huaj janë punëdhënësit të cilët themelojnë marrëdhënie pune me të huajin ose vetë të huajt nëse ato janë të vetëpunësuar.

(15) Leja personale e punës do të pushojë të vlejë:

- 1) me skadimin e afatit të vlefshmërisë së lejes personale të punës;
- 2) me pushimin e vlefshmërisë së lejes për qëndrim;
- 3) nëse i huaji heq dorë nga leja e tij personale e punës;
- 4) nëse të huajit i lëshohet shtetësi e Republikës së Maqedonisë dhe
- 5) në rast të vdekjes të të huajit.

Leje për punësim

Neni 13

(1) Leja për punësim është një lloj leje pune e cila lëshohet në lidhje me nevojën për punësim të përhershëm te punëdhënësit mbi bazë të vendeve të sistematizuara të punës. I huaji i cili e ka rregulluar qëndrimin në Republikën e Maqedonisë dhe i cili e posedon këtë lloj të lejes, mund të punësohet vetëm te punëdhënësi i cili ka paraqitur kërkesë për leje pune të tij.

(2) Leja për punësim mund të lëshohet vetëm mbi bazë të kërkesës së paraqitur, nëse:

- 1) punëdhënësi i përbush kushtet e parapara me ligj;
- 2) kuota e cila vlen për këtë lloj punësimi nuk është plotësuar;
- 3) punësimi i të huajit nuk ka ndikime negative mbi tregun e punës, në veçanti mbi gjendjen e vendit në lidhje me papunësinë, strukturën e të punësuarve ose me nevojat rajonale për krijimin e vendeve të reja të punës në industri;
- 4) dy vjet para paraqitjes së kërkesës për leje për punësim, të huajit nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtje të kryer, në përputhje me këtë ligj. Kjo dispozitë nuk vlen për të huajin i cili e ka humbur statusin e personit të vetëpunësuar;

(3) Në përputhje me dispozitat nga paragrafi 2 i këtij neni, leja për punësim sipas rregullit do të lëshohet me kusht nëse personat vendorë që kërkojnë punë, nuk e kërkojnë punën përkatëse apo personat të cilët në aspekt të të drejtave për punësim gëzojnë status të njëjtë me shtetasit e Republikës së Maqedonisë, janë të regjistruar në evidencën e Agjencisë për Punësim, dhe duke i marrë parasysh prioritetet e përcaktuara në nenin 6 të këtij ligji.

(4) Në rastet që kanë të bëjnë me sportistë, me punonjës nga fusha e kulturës, me shkencëtarë, redaktorë, me personelin e përfaqësive diplomatike që nuk kanë status të privilegjuar, punësimi i të huajve nuk do të ndërlihet me tregun e punës, për shkak të natyrës së punës për të cilën bëhet fjalë dhe lejet për punësim për rastet e lartpërmendura do të lëshohen pa i marrë parasysh kushtet e cekura në paragrafin 3 të këtij neni.

(5) Në rastin kur punësimi nuk është i karakterit stinor, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, leje për punësim do të lëshohet për periudhën kohore të cekur në kërkesën e punëdhënësit. Kjo periudhë kohore nuk guxon të jetë më e gjatë se një vit, përveç nëse ndryshe nuk është rregulluar në këtë ligj.

(6) Pas skadimit të vlefshmërisë së lejes, leja për punësim nuk mund të ripërtërihet, përveç nëse bëhet fjalë për punësim të parë të të huajit kur leja është lëshuar me afat kohor prej katër muajsh. Pas skadimit të kësaj periudhë kohore, leja do të ripërtërihet për periudhë kohore prej një viti pa i kontrolluar kushtet e cekura në paragrafin 3 të këtij neni, nëse punëdhënësi e as i huaji nuk i kanë cenuar dispozitat e këtij ligji, brenda asaj periudhë kohore.

(7) Punësimi i parë i të huajit në shtet do të konsiderohet si punësim i të huajit i cili nuk posedon leje për qëndrim brenda shtetit. Nëse bëhet fjalë për punëtorë stinorë, punësimi i parë do të konsiderohet kur i huaji gjatë paraqitjes së kërkesës nuk posedon leje të vlefshme pune.

(8) Para skadimit të vlefshmërisë së lejes për punësim, punëdhënësi mundet përsëri të kërkojë leje, në përputhje me kushtet e përcaktuara me këtë ligj.

(9) Nëse Agjencia për Punësim konstaton se brenda afatit prej dy vitesh nuk do të jetë e mundshme të eliminohet deficitin në disa profile të caktuara profesionale të punëtorëve në tregun e punës, në raste të jashtëzakonshme mund të lëshojë leje pune për periudhën kohore prej dy vitesh, me kusht që kërkesa për leje të jetë e paraqitur nga punëdhënësi i njëjtë te i cili i huaji është i punësuar pa ndërprerje më së paku dy vite.

(10) Anëtarëve të familjes më të ngushtë të shtetasve të Republikës së Maqedonisë apo të huajve të cilët posedojnë leje pune do t'u lëshohet leje për punësim e cila do të vlejë përderisa vlejnë lejet e tyre për qëndrim, nëse janë të evidentuar si persona të papunësuar në Agjencinë për Punësim dhe nëse i përbushin kushtet që kërkojnë nga punëdhënësi.

(11) Leja për punësim do të lëshohet si pjesë e kuotës së përcaktuar për punësimin e të huajve në Republikën e Maqedonisë.

(12) Personat të cilët e kanë për detyrë që ta regjistrojnë fillimin dhe ndërprerjen e punës të kryer nga të huaj në përputhje me këtë ligj, janë punëdhënësit te të cilët të huajt lidhin marrëveshje pune.

(13) Leja për punësim pushon të vlejë:

- 1) me skadimin e afatit për të cilin leja është lëshuar;
- 2) me pushimin e vlefshmërisë së lejes për qëndrim;
- 3) kur pushon marrëdhënia e punës ;
- 4) nëse të huajit i është lëshuar shtetësi e Republikës së Maqedonisë dhe
- 5) në rast të vdekjes të të huajit.

Leje për punë

Neni 14

(1) Leja për punë është një lloj leje pune me kufizim kohor paraprakisht të caktuar, në bazë të së cilës i huaji përkohësisht mund të punojë në Republikën e Maqedonisë, në përputhje me qëllimin për të cilin është lëshuar leja.

(2) Sa i përket qëllimit, leja për punë ndërlihet me:

- 1) punën e kryer prej punëtorëve të huaj të transferuar;
- 2) trajnimin dhe përsosjen shtesë të të huajve;
- 3) punën stinore të të huajve ;
- 4) punën e kryer prej përfaqësuesve të huaj dhe
- 5) shërbime individuale prej të huajve.

(3) Të huajit do t'i lëshohet leje për punë në bazë të kërkesës të paraqitur prej punëdhënësit ose personit tjetër juridik, në përputhje me këtë ligj.

(4) Leja për punë do të lëshohet në kuadër të kuotës së caktuar për qëllime të veçanta.

(5) Pas skadimit të lejes për punë, të huajit nuk guxon t'i lëshohet leje për punësim ose leje personale pune, pa e ndërprerë përkohësisht kryerjen e punës në shtet, përveç në rastet e përcaktuara me ligj.

(6) Pas skadimit të lejes për punë, leja për punë në raste të jashtëzakonshme mundet vetëm të ripërtërihet, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(7) Personi i cili e ka për detyrë që ta regjistrojë fillimin dhe ndërprerjen e punës të cilën e kryen i huaji i cili posedon leje për punë është punëdhënësi te i cili kryhet puna, përveç nëse ndryshe nuk është përcaktuar me këtë ligj.

(8) Leja për punë skadon:

1) kur afati për të cilin është lëshuar leja për punë ka skaduar;

2) me pushimin e marrëdhënies së punës ose marrëveshjes për punë dhe

3) në rast të vdekjes të të huajit.

KREU IV

DHËNIA E SHËRBIMEVE TEJKUFITARE NGA KOMPANITË E HUAJA PËRMES PUNËTORËVE TË TRANSFERUAR

Kushtet për dhënie të shërbimeve tejkufitare

Neni 15

(1) Në Republikën e Maqedonisë shërbimet tejkufitare mund të jepen prej kompanive të huaja përmes punëtorëve të transferuar, kur janë përmbushur kushtet e përcaktuara në këtë ligj.

(2) Dhënia e shërbimeve tejkufitare përmes punëtorëve të transferuar, nuk do të lejohet nëse nevojitet prania e kompanive të huaja në treg, në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare dhe me legjislacionin e Republikës së Maqedonisë.

(3) Ai i cili jep shërbim të huaj në Republikën e Maqedonisë mund të jetë kompani e huaj (shoqëri tregtare) e cila i jep shërbimet në emër të vet dhe për llogari të vet, në bazë të marrëveshjes së lidhur me klientin nga Republika e Maqedonisë për të cilin janë dedikuar shërbimet.

(4) Kompania e huaj (shoqëria tregtare) mund të japë shërbime përmes punëtorëve të transferuar, të cilët janë të punësuar në kompaninë (shoqërinë tregtare) e huaj më së paku një vit. Punëtorit të transferuar mundet disa herë në mënyrë individuale t'i lëshohet leje për punë, por për maksimum deri më tre muaj brenda një viti kalendarik. Nëse marrëveshja vazhdohet për shkaqe objektive, leja për punë mund të ripërtërihet për një periudhë kohore jo më të gjatë se një muaj.

(5) Leja për punë, të huajit do t'i lëshohet mbi bazë të kërkesës të paraqitur nga punëdhënësi i huaj – dhënësi i shërbimeve. Në përputhje me këtë ligj, dhënësi i shërbimeve e ka për detyrë ta regjistrojë punën e kryer prej punëtorëve të transferuar të huaj, nëse në tre vitet e fundit para paraqitjes së kërkesës për leje pune, punëdhënësit të huaj ose të huajit nuk i është kumtuar sanksion për kundërvajtje në përputhje me këtë ligj.

(6) Punëdhënësi i huaj mund të kërkojë leje për punë për punëtorët e transferuar, nëse i plotëson të gjitha kushtet e parapara me ligj për kryerje të veprimtarisë në Republikën e Maqedonisë. Punëdhënësi i huaj e ka për detyrë të paraqesë deklaratë me shkrim, se gjatë kohës së dhënies së shërbimeve në territorin e Republikës së Maqedonisë do t'i respektojë kushtet e parapara në Ligjin për marrëdhënie pune të Republikës së Maqedonisë.

(7) Në përputhje me dispozitat nga paragrafi 6 i këtij neni, punëdhënësi i huaj e ka për detyrë që punëtorëve të transferuar t'u sigurojë të drejta minimale për orarin e punës, për pauza dhe periudha pushimi, për punë nate, për mungesa minimale brenda vitit, për paga, për shëndetësi dhe siguri gjatë punës dhe për mbrojtje të veçantë të punëtorëve të përcaktuara në dispozitat ligjore dhe aktin e përgjithshëm kolektiv ose në marrëveshjen kolektive të degës, nëse kjo është më e volitshme për punëtorin.

(8) Kontrollin mbi Marrëveshjen për kryerjen e shërbimeve me planin kohor dhe mbi provën për regjistrimin përkatës të të dyja palëve kontraktuese e bën Agjencia për Punësim. Kontrolli i përfshin: vlerën e Marrëveshjes, kohën e kryerjes së Marrëveshjes, numrin e punëtorëve të huaj të angazhuar me Marrëveshjen, lokacionet në të cilat do të realizohet Marrëveshja, lëndën e Marrëveshjes dhe përkatësinë e veprimtarisë së regjistruar e cila në bazë të Marrëveshjes do të realizohet në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(9) Marrëveshja individuale nga paragrafi 3 i këtij neni, mund të zbatohet jo më shumë se tre muaj. Zbatimi i marrëveshjes mund të vazhdohet në rrethana të jashtëzakonshme, nëse dhënësi i shërbimit dhe klienti paraqesin prova se për shkaqe të arsyeshme (gjendje e jashtëzakonshme, vonesë në realizimin e punës që ka të bëjë me punën nga marrëveshja, etj.) marrëveshja nuk mund të realizohet brenda periudhës tremujore.

(10) Në raste të jashtëzakonshme, kur shërbimi ka peshë të veçantë për shtetin kurse klienti është trup administrativ shtetëror dhe organ apo trup tjetër shtetëror i pushtetit lokal ose bartës i kompetencës publike, shërbimi mund të sigurohet për periudhë më të gjatë kohore nga ajo që është përcaktuar në paragrafin 9 të këtij neni. Para paraqitjes së kërkesës për leje pune, klienti domosdo duhet të sigurojë mbi bazë të justifikimit të qëndrueshëm, pëlqim me shkrim nga ministri kompetent për çështjet nga fusha e punës, se në marrëveshje me ministrin kompetent për fushën e veprimtarisë përkatëse do të vendosë për arsyeshmërinë e vazhdimet të periudhës kohore për sigurimin e shërbimeve dhe do ta caktojë periudhën kohore për sigurimin e shërbimeve, si dhe numrin e punëtorëve të transferuar – dhënësi të shërbimeve.

(11) Ministri kompetent për çështjet nga fusha e punës, kur nuk ekziston reciprociteti (reciprocitet real) mund ta zvogëlojë apo ta ndërrojë dhënie e shërbimeve të huaja tejkufitare përmes punëtorëve të transferuar, mbi bazë të mendimit paraprak të ministrit përgjegjës për fushën e veprimtarisë përkatëse, të dhomës kompetente dhe sindikatave në nivel nacional, nëse dhënia e mëtutjeshme e shërbimeve mund të ketë ndikim negativ mbi gjendjen e punësimit ose mbi mundësinë që dhënësit vendorë të shërbimeve të kenë rivalitet në tregje të huaja ose nëse ka pasojë të tjera të dëmshme mbi tregun e punës.

(12) Reciprociteti do të konsiderohet se ekziston përderisa nuk sigurohen prova për të kundërtën, ndërkaq në rast të dyshimit do të kërkohej mendim prej ministrit kompetent për çështjet nga fusha e punës.

Përfundime

Neni 16

(1) Shërbimet e përcaktuara në nenin 15 të këtij ligji, në raste të jashtëzakonshme mund të sigurohen pa lejet e punës, në rastet e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Në rastet nga paragrafi 1 i këtij neni, personi i cili ka obligim ta regjistrojë fillimin dhe mbarimin e punës së kryer nga i huaji, është klienti i shërbimit të themeluar në Republikën e Maqedonisë.

Punëtorë të transferuar, të cilët janë dërguar në aftësim plotësues në kompanitë maqedonase

Neni 17

(1) Aftësimi plotësues për punëtorët e transferuar, mund të bëhet nëse kompania maqedonase (shoqëria tregtare), posedon kapital aksionari prej së paku 10% pjesë në kompaninë e huaj (shoqërinë tregtare), ose në rast të bashkëpunimit afarist-profesional ose të transferimit teknologjik ndërmjet kompanive (shoqërive tregtare), me ç'rast në bazë të marrëveshjes së ndërsjellë, kompanitë (shoqëritë tregtare) duhet të realizojnë qarkullim vjetor prej së paku 50.000 euro në kundërvlerë me denarë.

(2) Aftësimi plotësues i punëtorëve të huaj të transferuar, do të bëhet në kompaninë (shoqëri tregtare), të themeluar në Republikën e Maqedonisë në bazë të marrëveshjes për aftësim plotësues, të nënshkruar nga kompania maqedonase dhe ajo e huaj.

(3) Marrëveshja për aftësimin plotësues, doemos duhet të përmbajë dispozita për lartësinë dhe për mënyrën e pagimit të rrogës së punëtorit të huaj të transferuar, mënyrën e mbulimit të shpenzimeve për strehim dhe për ushqim, si edhe programet për aftësimin plotësues. Programi për aftësimin doemos duhet ta përmbajë: listën e punëtorëve nga jashtë, me cekjen e vendeve të punës në kompaninë e huaj dhe arsimimin e tyre profesional, mënyrën e arsimimit plotësues – në mënyrë individuale ose grupore, me ç'rast grupe të caktuara mund të kenë më së shumti pesë punëtorë të huaj, sferën e arsimimit plotësues, profesionin dhe vendin e punës në të cilin do të arsimohet i huaji në plotësim, të drejtat dhe obligimet e të huajit gjatë aftësimit plotësues, lokacionin e realizimit të aftësimit plotësues dhe mënyrën e kontrollimit të aftësimit.

(4) Kompania maqedonase (shoqëria tregtare), ka obligim t'ju sigurojë punëtorëve të transferuar të drejta minimale për orarin e punës, për pauza dhe kohë për pushim, për punë nate, për shëndetësi dhe siguri në punë dhe mbrojtje të veçantë të punëtorëve, të përcaktuara në dispozitat e Ligjit për marrëdhëniet e punës dhe në marrëveshjen e përgjithshme kolektive.

(5) Kompania e huaj (shoqëria tregtare), mund të dërgojë individualisht ndonjë punëtor në aftësim plotësues disa herë, por maksimum tre muaj në periudhën dyvjeçare.

(6) Leja e punës e punëtorëve të transferuar nga paragrafi 1 i këtij neni, do të lëshohet në bazë të kërkesës së parashtruar nga kompania e huaj (shoqëria tregtare), e cila ka obligim ta regjistrojë punën e të huajit, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(7) Gjatë aftësimit plotësues, punëtorit të huaj të transferuar do t'i sigurohet sigurim shëndetësor përkatës, në përputhje me rregullat e Republikës së Maqedonisë.

Punëtorë të huaj të transferuar, të cilët realizojnë aftësim plotësues për punëtorët maqedonas në kompanitë maqedonase

Neni 18

(1) Aftësimi plotësues i punëtorëve maqedonas në kompanitë maqedonase mund të bëhet nga punëtorët e huaj të transferuar, nëse kompania maqedonase ka kapital aksionari prej së paku 10% pjesë në kompaninë e huaj ose në rast të bashkëpunimit afarist-profesional ose të transferimit teknologjik ndërmjet kompanive, me ç'rast në bazë të marrëveshjes së ndërsjellë, kompanitë (shoqëritë tregtare) duhet të realizojnë qarkullim vjetor prej së paku 50.000 euro në kundërvlerë në denarë.

(2) Aftësimi plotësues i punëtorëve maqedonas dhe të huaj, do të realizohet në kompaninë (shoqërinë tregtare), të themeluar në Republikën e Maqedonisë, në bazë të marrëveshjes për aftësim plotësues, të nënshkruar nga kompania maqedonase dhe ajo e huaj (shoqëri tregtare).

(3) Marrëveshja për aftësimin plotësues, doemos duhet të përmbajë dispozita për lartësinë dhe për mënyrën e pagimit të rrogës së punëtorit të huaj të transferuar, mënyrën e mbulimit të shpenzimeve për strehim dhe për ushqim, si edhe programet për aftësimin plotësues. Programi për aftësim doemos duhet ta përmbajë: listën e punëtorëve nga jashtë, me theksimin e vendeve të punës në kompaninë e huaj dhe arsimimin e tyre profesional, mënyrën e arsimimit plotësues – në mënyrë individuale ose grupore, me ç'rast grupet e udhëhequra nga punëtorët e huaj të transferuar mund të kenë më së shumti pesë punëtorë maqedonas, sferën e arsimimit plotësues,

profesionin ose vendin e punës në të cilin do të arsimohet i huaji në mënyrë plotësuese, të drejtat dhe obligimet e të huajit gjatë aftësimit plotësues, lokacioni i realizimit të aftësimit plotësues dhe mënyrën e kontrollimit të aftësimit.

(4) Kompania maqedonase (shoqëria tregtare), ka obligim t'ju sigurojë punëtorëve të transferuar të drejta minimale për orarin e punës, për pauza dhe kohë për pushim, për punë nate, për shëndetësi dhe siguri në punë dhe mbrojtje të veçantë të punëtorëve, të përcaktuara në dispozitat e Ligjit për marrëdhëniet e punës dhe në marrëveshjen e përgjithshme kolektive.

(5) Kompania e huaj (shoqëria tregtare), mund të dërgojë individualisht ndonjë punëtor në aftësim plotësues disa herë, por maksimum tre muaj në periudhë dyvjeçare.

(6) Leja e punës e punëtorëve të transferuar nga paragrafi 1 i këtij neni, do të lëshohet në bazë të kërkesës së parashtruar nga kompania e huaj (shoqëria tregtare), e cila ka obligim ta regjistrojë punën e të huajit, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(7) Gjatë aftësimit plotësues të punëtorit të huaj të transferuar, doemos duhet t'i sigurohet sigurim shëndetësor përkatës, në përputhje me rregullat e Republikës së Maqedonisë.

KREU V

CAKTIMI I PUNËTORËVE

Dispozitat e përgjithshme për caktimin e punëtorëve

Neni 19

(1) Personi juridik i huaj, në përputhje me kushtet e përcaktuara në këtë nen, mundet përkohësisht t'i transferojë punëtorët e vet nga lokacioni i punësimit të tyre të përhershëm jashtë vendit, në filiale ose në njësi pune organizative tjetër, përmes të cilave do të jetë i pranishëm në tregun në Republikën e Maqedonisë, për shkak të realizimit të disa detyrave specifike ose për shkak të sigurimit të shërbimeve të kontraktuara në territorin e Republikës së Maqedonisë.

(2) Për caktimin e punëtorëve nga paragrafi 1 i këtij neni, punëdhënësi i huaj doemos duhet të fitojë leje pune e cila do të lëshohet pa kontrollimin e gjendjes dhe të kushteve në tregun e punës, si pjesë e kuotës së përcaktuar për punëtorët e huaj të transferuar dhe ta regjistrojë punën e kryer nga ana e punëtorëve të huaj, në përputhje me dispozitat e këtij ligji. Leja e punës, do të lëshohet në qoftë se në tre vitet e fundit para parashtrimit të kërkesës për lejen e punës, punëdhënësit të huaj ose punëtorit të huaj nuk i është kumtuar sanksion për kundërvajtje për kundërvajtje të bërë, në përputhje me këtë ligj.

(3) Personi i huaj juridik, mund të caktojë punëtorë të punësuar tek ai, në qoftë se punëtorët paraprakisht kanë qenë të punësuar tek ai person juridik së paku një vit. Punëtorët e huaj, mund të caktohen në Republikën e Maqedonisë për jo më gjatë se një vjet, përveç nëse nuk është përcaktuar ndryshe me këtë ligj ose me marrëveshje ndërkombëtare. Punëtorët e huaj, munden përsëri të caktohen që të punojnë në Republikën e Maqedonisë, pas pushimit të përkohshëm të punës, të imponuar nga vlefshmëria e lejes për punë, paraprakisht të lëshuar.

(4) E drejta e caktimit të punëtorëve është lëndë e parimit të reciprocitetit. Ekzistimi i reciprocitetit do të përcaktohet në përputhje me dispozitat e paragrafit 11 nga neni 15 i këtij ligji.

(5) Qeveria mund të përcaktojë raste të cilat janë lëndë e shmangies nga parimi i reciprocitetit, duke e marrë parasysh interesin e përgjithshëm ekonomik, të shprehur në formën e mendimeve të dhëna në odat kompetente, në sindikatat reprezentative në nivel shtetëror dhe në ministrinë kompetente. Në tenderët ndërkombëtarë, Qeveria

mund ta precizojë numrin maksimal të punëtorëve të caktuar, periudhën e caktimit të punëtorëve dhe kushtet tjera të cilat duhet të merren parasysh që të parandalohen ndikimet e dëmshme në treg, në raport me punësimin e popullatës vendore.

(6) Punëdhënësit kanë për obligim që t'ua sigurojnë punëtorëve të huaj, të cilët përkohësisht janë caktuar në Republikën e Maqedonisë, kushtet përkatëse nga Ligji për marrëdhëniet e punës, në përputhje me dispozitën nga paragrafi 7 i nenit 15 të këtij ligji.

(7) Gjatë kryerjes të punës së tyre në Republikën e Maqedonisë, punëtorët e huaj të caktuar në njësitë organizative në Republikën e Maqedonisë, doemos duhet të posedojnë sigurim përkatës shëndetësor, në përputhje me rregullat në Republikën e Maqedonisë.

Transferimi i personave në suazat e shoqatave të kompanisë (shoqërisë tregtare)

Neni 20

(1) Transferi i personave të huaj në shoqatat e kompanisë (shoqërisë tregtare), lejohet në qoftë se personi juridik ka regjistruar filiale ose kompani tregtare shoqëruese tjetër (në tekstin e mëtejme: njësi organizative) në Republikën e Maqedonisë. Në rastet e atilla, punëdhënësit e huaj munden përkohësisht të transferojnë punëtorë të cilët jetojnë jashtë, të cilët paraprakisht janë të punësuar te punëdhënësi më së paku një vjet, të punojnë në Republikën e Maqedonisë, me qëllim që të kryejnë detyra të veçanta në suazat e njësisë organizative.

(2) Punëdhënësi i huaj, mundet në përputhje me dispozitën nga paragrafi 1 i këtij neni, përkohësisht t'i transferojë personat në vijim, që të punojnë në Republikën e Maqedonisë:

1) personat të cilët kryejnë funksione kryesore, por nuk janë futur në regjistrin tregtar të Republikës së Maqedonisë, të cilët kryesisht janë të ngarkuar për mbikëqyrjen e përgjithshme të menaxherëve të njësisë organizative, në bazë të udhëzimeve të cilat u janë ndarë nga këshilli drejtues i kompanisë (shoqërisë tregtare) ose kuvendit gjeneral të kompanisë si edhe me udhëheqjen e njësisë organizative, të sektorit ose të nënsektorit të njësisë organizative dhe mbikëqyrjen dhe kontrollin nga personat e tjerë profesionalë, të angazhuar për mbikëqyrjen, për punën profesionale dhe për punën operative, për pranimin e autorizuar të praktikantëve dhe për përjashtimin e punëtorëve ose çështje të tjera për personelin;

2) personat fizikë të cilët punojnë për personin juridik dhe janë me rëndësi ose kanë rëndësi të veçantë që është me rëndësi vitale për dhënien e shërbimeve, pajisjes për hulumtim, për metodat dhe për menaxhimin e kompanisë (shoqërisë tregtare). Vlerësimi i ekzistimit të njohurisë së atillë të veçantë, e ka parasysh jo vetëm njohurinë e veçantë për kompaninë (shoqërinë tregtare), por edhe faktin se personi për të cilin bëhet fjalë, ka arsim sipëror i cili vlen për llojin e punës ose për vendin e punës për të cilin nevojitet njohuri e veçantë profesionale, si dhe anëtarësia në shoqatat profesionale.

(3) Periudha e caktimit të punëtorëve të cilët janë cekur në paragrafin 2 të këtij neni, do të përcaktohet në përputhje me aktet e personit të huaj juridik. Personi i caktuar, sipas rregullit, e mban statusin e punëtorit të transferuar për periudhë njëvjeçare. Leja e punës lëshohet në bazë të kërkesës së parashtruar nga ana e personit të huaj juridik.

(4) Për rastet ku marrëveshjet ndërkombëtare parashohin çfarëdo vazhdim të statusit të punëtorit të transferuar, ose ku organi i autorizuar në vendin nuk e ka vazhduar këtë status, atëherë i huaji nuk mund të fitojë përsëri leje për punë; punëdhënësi mund të kërkojë leje për

punësimin e të huajit e cila do të lëshohet pa e kontrolluar gjendjen dhe kushtet në tregun e punës, me përmbushjen e kushteve nga dispozitat tjera të këtij ligji për fitimin e lejes për punë.

KREU VI

AFTËSIMI DHE AFTËSIMI I PËRPARUAR PËR TË HUAJT

Kushtet për aftësimin dhe për aftësimin e përparuar

Neni 21

(1) Leja për punë, e cila është lëshuar për aftësimin ose për aftësimin e përparuar të të huajit, sipas rregullit ka të bëjë me rastet ku Republika e Maqedonisë ka lidhur marrëveshje të atillë me vendin, shtetas i të cilit është i huaji. Përveç, nëse nuk përcaktohet ndryshe me këtë ligj, programi për aftësimin dhe për aftësimin e përparuar, do të realizohet në bazë të kontratës për punësimin e të huajit për periudhë të kufizuar të kohës, e cila lidhet për periudhën prej maksimum një viti. Në qoftë se programi për aftësimin ose për aftësimin e përparuar nuk mund të përfundohet në atë afat, leja e punës mund të vazhdohet për më së shumti gjashtë muaj ose një vit, në rastin kur aftësimi realizohet në fushën e medicinës.

(2) Aftësimi ose aftësimi i përparuar i të huajve, në rastet e jashtëzakonshme mund të realizohet pa lidhur paraprakisht marrëveshje ndërkombëtare, me ç'rast aktivitetet duhet të prezantohen përmes programeve ose projekteve zhvillimore për bashkëpunim në nivel ndërshtetëror, i cili nga ana tjetër do të verifikohet pas lëshimit të lejes për punë. Aftësimi ose aftësimi i përparuar i të huajve, i cili mund të realizohet pa e lidhur paraprakisht marrëveshje ndërshtetërore, duhet të jetë në interes të sektorit të veçantë ekonomik, të ministrisë ose të njësisë të vetadministrimit lokal dhe të qytetit të Shkupit.

(3) Leja për punën e cila kryhet nga i huaji, do të lëshohet në bazë të kërkesës të cilën do ta paraqesë organizatori i programit për aftësimin dhe për aftësimin e përparuar, që mund të jetë kompani (shoqëri tregtare), institucion i autorizuar ose organ shtetëror në Republikën e Maqedonisë. Organizatori doemos duhet ta regjistrojë punën të cilën e kryen i huaji në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(4) Aftësimi dhe aftësimi i përparuar, mund të realizohen pa lidhjen e marrëveshjes për punësim, në qoftë se ajo është caktuar në ligjet tjera.

(5) Për rastin nga paragrafi 4 i këtij neni, doemos duhet të lidhet marrëveshje me shkrim ndërmjet dhënësit në programin për aftësim dhe organizatës në të cilën i huaji duhet ta realizojë programin për aftësimin dhe për aftësimin e përparuar. Marrëveshja doemos duhet të përmbajë dispozita të cilat vlejné për raportet e përbashkëta që kanë të bëjnë me obligimet dhe me përgjegjësitë, të cilat i ndërmarrin palët përgjegjëse ndërsa janë të ndërlidhura me implementimin e programit.

(6) Gjatë implementimit të programit për aftësim, për të huajin doemos duhet të sigurohet sigurim përkatës shëndetësor, në përputhje me rregullat ligjore në Republikën e Maqedonisë.

(7) Sipas kushteve të theksuara, i huaji mundet vetëm njëherë të marrë pjesë në programin për aftësimin individual ose për aftësimin e përparuar.

(8) Leja për punë, në përputhje me këtë nen do të lëshohet si pjesë e kuotës e cila është shpërndarë për aftësimin dhe për aftësimin e përparuar, pa dallim në gjendjen dhe në kushtet e fuqisë së punës dhe në raport me dispozitat tjera të këtij ligji, të cilat vlejné për fitimin e lejes së punës.

KREU VII

PUNA STINORE E TË HUAJVE

Dispozita të përgjithshme

Neni 22

(1) Puna sezonale për të huajt, do të lejohet në suazat e aktiviteteve të natyrës sezonale, vetëm në rastin kur kërkesa në tregun e fuqisë së punës përkohësisht e tejkalon ofertën e cila do të shërbejë si bazë për përcaktimin e kuotës vjetore për këto qëllime.

(2) Të huajit me vendbanim të përhershëm në vend të huaj, do t'i lëshohet leje për punë pas kërkesës së dërguar prej punëdhënësit. Në përputhje me këtë ligj, punëdhënësi po ashtu është i obliguar ta evidentojë fillimin dhe mbarimin e punës të cilën e kryen i huaji. Personi fizik i cili nuk është regjistruar për kryerjen e veprimtarisë së tillë, nuk mund të jetë punëdhënës i punëtorëve të huaj sezonal.

(3) Leja për punë, do të lëshohet si pjesë e kuotës e cila është përcaktuar për punën sezonale. Leja do të lëshohet në qoftë se në dy vitet e fundit para parashtrimit të kërkesës për lejen e punës të të huajit, nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtjen e bërë, në përputhje me këtë ligj.

(4) Punëdhënësi mund të kërkojë leje për punë sezonale për të huaj, me vlefshmëri prej gjashtë muajsh ndërsa për punë sezonale në ndërtimtarinë deri në nëntë muaj, vetëm një herë në vitin kalendarik, përveç nëse nuk është përcaktuar ndryshe me këtë ligj.

(5) Për kryerjen e punës sezonale, punëdhënësi, me të huajin do të lidhë marrëveshje për themelimin e marrëdhënies së punës në kohë të përcaktuar.

(6) Në vitin e ardhshëm kalendarik, të huajit i cili kryen punë sezonale mundet përsëri t'i lëshohet leje pune për cilindo lloj të qëllimit. Pas skadimit të vlefshmërisë së lejes për punë sezonale në ndërtimtarinë, leja për punë mund të lëshohet përsëri, për cilindo lloj të qëllimit pas shtatë muajsh.

Puna sezonale në bujqësi dhe në pylltari

Neni 23

(1) Me përjashtim të dispozitës në paragrafin 4 të nenit 22 të këtij ligji, leja për punë në sferat e bujqësisë dhe të pylltarisë, mund të vazhdohet ose përsëri t'i lëshohet punëdhënësit të njëjtë ose punëdhënësit tjetër, por më së shumti deri në tri herë në vit, në qoftë se kohëzgjatja e përgjithshme e punës nuk tejkalon gjashtë muaj në një vit kalendarik. Në bazë të mendimit të odës përgjegjëse për bujqësi dhe për pylltari, gjegjësisht, se kanë ndodhur kushte të jashtëzakonshme për prodhimtarinë (vazhdimi i periudhës së vegetimit), punëdhënësi mund të kërkojë vazhdim të jashtëzakonshëm të lejes për punë më së shumti për një muaj.

(2) Punëdhënësi mund të jetë person juridik ose fizik i cili është regjistruar që të kryejë veprimtari dhe, person fizik i cili është pronar ose qiramarrësi i fermës, i pyllit ose i tokës bujqësore.

Puna sezonale në ndërtimtarinë

Neni 24

1) Vlefshmëria e lejes për punë sezonale në lëmin e ndërtimtarisë, kufizohet në maksimum nëntë muaj, në periudhë prej dymbëdhjetë muajsh.

2) Leja për punë sezonale mund t'i lëshohet përsëri të huajit të njëjtë, pas skadimit të periudhës që është cekur në nenin 22, paragrafi 6 i këtij ligji, pa dallim nëse punëdhënësi i njëjtë ose tjetër e ka parashtruar kërkesën.

KREU VIII

PUNA NGA ANA E PËRFAQËSUESVE TË HUAJ TË KOMPANIVE

Kushtet për punë

Neni 25

(1) Kompanitë ose kompanitë vetë pronare, të cilat janë themeluar në përputhje me ligjin i cili vlen për kompanitë tregtare, janë të obliguara që të fitojnë leje pune për të huaj të cilin ato e caktojnë si përfaqësuesin e tyre, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Kompania (shoqëria tregtare), në të cilën punojnë dhjetë ose më pak se dhjetë punëtorë, mund të fitojë një leje pune për përfaqësuesin e huaj të kompanisë (shoqërisë tregtare) dhe një leje pune për përfaqësuesin e huaj të filialit, pa dallim nga numri i filialeve.

(3) Kompania vetë pronare, e cila punëson dhjetë ose më pak se dhjetë punëtorë, mund të fitojë një leje pune për një përfaqësues të huaj të pronarit ose një leje pune për përfaqësuesin e huaj të filialit, pa dallim nga numri i filialeve.

(4) Kompania e huaj (shoqëria tregtare), e cila realizon operacione afariste në Republikën e Maqedonisë, ndërsa ka një ose më shumë filiale, mund të fitojë një leje pune për përfaqësuesin e filialit të veçantë, në qoftë se filiali punëson dhjetë ose më pak se dhjetë punëtorë.

(5) Përfaqësuesve të huaj, do t'ju lëshohet leje pune në bazë të kërkesës të cilën e paraqet punëdhënësi, pa dallim nga gjendja dhe kushtet në tregun e fuqisë së punës, për periudhë njëvjeçare me mundësi për vazhdim.

(6) Leja për punë mund të vazhdohet përsëri, në qoftë se punëdhënësi provon se kompania (shoqëria tregtare) ose pronari e kanë kryer veprimtarinë e vet gjatë afatit të vlefshmërisë së lejes paraprake për punë, dhe në qoftë se për të huajin si person fizik nuk ka pasur sanksion kundërvajtjeje të kumtuar gjatë asaj periudhe për kundërvajtje të bërë, në përputhje me këtë ligj.

(7) Personat të cilët kanë obligim ta regjistrojnë fillimin dhe mbarimin e punës të cilën e kryen i huaji është punëdhënësi.

KREU IX

SHËRBI MET KONTRAKTUESE TË CILAT KRYHEN PREJ TË HUAJVE NË BAZË TË LEJES PËR PUNË

Kushtet për shërbimet individuale të cilat i japin të huajt

Neni 26

(1) Të huajit të cilët nuk janë regjistruar që të kryejnë veprimtari, ndërsa kanë vendbanim të përhershëm jashtë Republikës së Maqedonisë, mund të fitojnë leje për punë për dhënie e shërbimeve të kontraktuara vetëm në kushte të arsyeshme, ku dhënësi i shërbimeve detyrimisht duhet të posedojë njohuri profesionale, e cila nuk mund të sigurohet përmes ofertës në tregun vendor.

(2) Leja për punë lëshohet nga ana e Agjencisë për punësim, në bazë të kërkesës së parashtruar nga klienti i cili e kryen punën dhe si pjesë e kuotës të lejeve të punës, të ndara për shërbime individuale të cilat i japin të huajt. Klienti doemos duhet ta regjistrojë fillimin dhe mbarimin e punës të cilën e kryen i huaji, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(3) Leja për punë mund të lëshohet më shumë se një herë në një vit kalendarik, por për periudhën e përgjithshme prej më së shumti nëntëdhjetë ditësh. Të huajve të cilët japin shërbime në fushën e shkencës, kulturës, sportit, shëndetësisë dhe arsimit, mund t'ju lëshohen leje për punë me vlefshmëri prej një viti, në qoftë se nuk ekzistojnë kushte për themelimin e marrëdhënies së

punës. Leja për punë lëshohet, në qoftë se tre vitet e fundit para se të parashtrohet kërkesa për leje pune nga klienti, i cili e kryen shërbimin ose personit të cekur në paragrafin 1 të këtij neni, nuk i është kumtuar sanksion kundërvajtjeje për kundërvajtjen e bërë, në përputhje me këtë ligji. Të huajt të cilët japin shërbime në fushën e shëndetësisë, doemos duhet t'i përmbushin edhe kushtet nga rregullat e mbrojtjes shëndetësore.

(4) Agjencia e punësimit, do të përcaktojë nëse ekzistojnë arsye të bazuara për lëshimin e lejes për dhënie e shërbimeve individuale, duke e pasur parasysh gjendjen dhe kushtet në tregun e fuqisë së punës dhe kuotën e lejeve të cilat janë në dispozicion. Në rast të dyshimit për atë nëse lëshimi i lejes është i arsyeshëm, Agjencia e punësimit duhet të vendosë në bazë të mendimit paraprak nga sektori i autorizuar, nga shoqata profesionale ose ministria, e cila është kompetente për veprimtarinë përkatëse ose nga organi tjetër i autorizuar.

(5) Në qoftë se kontrata e cila ka të bëjë me punë e cila është bërë nga ana e të huajt, është lidhur për periudhë prej mbi një viti, leja e punës mund të ripërtërihet në bazë vjetore, deri në skadimin e kontratës.

KREU X

SHËRBIMET TË CILAT I JAPIN TË HUAJT NË BAZË TË REGJISTRIMIT TË PUNËS

Shërbime kontraktuese të cilat i japin artistët e huaj dhe autorët profesionalë

Neni 27

(1) Të huajt të cilët si artistë interpretues ose si autorë profesionalë japin programe për argëtim, në mënyrë të pavarur ose në grupe, në shfaqje në Republikën e Maqedonisë, të cilët sigurojnë shërbime kreative nga sfera e kulturës, si pjesëmarrës në punëtori kulturore, në takime, në koloni dhe në evenimente të tjera kulturore, kreatorë dhe përpunues nga sfera e muzikës, shfaqje muzikore, valle, balet dhe vepra letrare, fotografi, video dhe arti i medieve elektronike dhe si ekspertë nga lëmi i mbrojtjes së trashëgimisë kulturore, bibliotekaria, arkivimi dhe kultura krijuese, për realizimin e aktiviteteve në Republikën e Maqedonisë, mund t'i realizojnë shërbimet e tyre pa leje pune, në qoftë se periudha e tërësishme për dhënie e shërbimeve të atilla nuk është më shumë se shtatë ditë. Përjashtim paraqesin shfaqjet në cirk dhe në parqet argëtuese, ku puna do të bëhet pa leje pune gjatë tërë qëndrimit të aprovuar në vendin.

(2) Të huajt e theksuar në paragrafin 1 të këtij neni, për shërbimet e tyre krijuese nga lëmi i kulturës, për rregullimin e qëndrimit të vet duhet të marrin pëlqim nga Ministria e Kulturës. Me kërkesën për pëlqim nga Ministria e Kulturës, duhet të bashkëngjisin plan dhe program për aktivitetet që do t'i realizojnë, listën e aktiviteteve paraprakisht të realizuara, biografi të shkurtër me dokumentacion përkatës për të huajt, me ç'rast Ministria e Kulturës mban evidencë të kërkesave dhe të mendimeve të lëshuara për të huajt.

(3) Kushti për dhënie e shërbimeve në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, është regjistrimi i punës në Agjencinë e punësimit. Personat përgjegjës për regjistrimin e punës në Agjencinë e punësimit, janë organizatorët ose klientët e shërbimit në vendin ku duhet të jepet shërbimi, ose në qoftë se puna realizohet në më shumë lokacione, në lokacionin e selisë së organizatorit ose të klientit.

(4) Në rastin kur puna e cila bëhet në bazë të kontratës zgjat më gjatë se periudha e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, atëherë të huajt për të cilët ka të bëjë e njëjta, kanë obligim të marrin leje pune në përputhje me llojin e punës të cilën ata e kryejnë.

(5) Shërbimet e theksuara në paragrafin 1 të këtij neni, mund të jepen disa herë në bazë të certifikatës për regjistrimin e punës por më së shumti deri në 30 ditë në një vit kalendarik.

Shërbime për panairët tregtare

Neni 28

(1) Për punëtorët e huaj, të transferuar në vend, me qëllim që të montohet, të bashkohet dhe të ekspozohet pajisja dhe sendet për panairët tregtare dhe për ekspozitat në të cilat merr pjesë punëdhënësi i tyre, nuk është e nevojshme të merret leje për punë, në qoftë se ata i përfundojnë shërbimet në afatin i cili nuk e tejkalon periudhën e zgjatjes së panairit tregtar.

(2) Për rastet nga paragrafi 1 i këtij neni, punëdhënësi i huaj i cili i vë prodhimet dhe sendet e veta në vitrinë, është i obliguar që ta regjistrojë punën të cilin e kryejnë të huajt në Agjencinë e punësimit në vendin ku duhet të jepet shërbimi.

Shërbimet lidhur me furnizimin e mallit dhe shërbimet e pas-shitjes

Neni 29

(1) Leja për punë nuk nevojitet në rastet në vijim:

1) kur shërbimet të cilat i japin punëtorët e huaj, të cilat janë të ndërlidhura me furnizimin e mallit dhe me montimin e makinave, mjeteve dhe pajisjeve, kur dhënësi i shërbimeve i jep instruksione hyrëse personelit të klientit dhe kur shërbimet janë të shoqëruara me demontimin e makinave, të mjeteve dhe të pajisjes.

2) kur për atë nevojitet dhënie e shërbimeve të rregullta për mirëmbajtjen, në qoftë se këto shërbime janë kontraktuar me kontratën për blerjen e makinave, të mjeteve dhe të pajisjes dhe në qoftë se ato jepen nga ana e punëtorëve, të punësuar te prodhuesi.

3) kur në bazë të kontratës për furnizimin e makinave, të mjeteve ose të pajisjes nga jashtë, furnizuesi ka obligim që në barrë të vetë t'i përcaktojë defektet në makinat, në mjetet dhe në pajisjen e furnizuar;

4) në qoftë se puna zgjat më së shumti shtatë ditë dhe personi i cili është përgjegjës për regjistrimin, e regjistron punën të cilën e kryejnë të huajt.

(2) Personi përgjegjës për regjistrimin, duhet të jetë klient lokal për të cilin punëdhënësi i huaj dhe punëtorët e tij japin shërbime.

Punët që i kryejnë të huajt të cilët në Republikën e Maqedonisë qëndrojnë për shkak të studimit

Neni 30

(1) Të huajt të cilët qëndrojnë në Republikën e Maqedonisë për shkak të studimit, mund të kryejnë punë afatshkurtra ose ndihmëse pa leje për punë, në qoftë se periudha e tërësishme për kryerjen e punëve të atilla nuk është më shumë se 10 orë pune gjatë një jave.

(2) Kushti për kryerjen e punëve afatshkurtra ose ndihmëse, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni, është regjistrimi i punës në Agjencinë e punësimit. Personat përgjegjës për regjistrimin e punës në Agjencinë e punësimit janë organizatorët, klientët ose punëdhënësi, në vendin ku duhet të kryhet puna.

(3) Për periudhën e kryerjes së punëve afatshkurtra ose ndihmëse nga ana e studentëve të huaj, punëdhënësi është i obliguar t'i mbulojë shpenzimet për sigurimin e tyre social.

Shërbime për rastet urgjente

Neni 31

(1) Në rastin kur me kërkesë të klientit lokal, i cili mund të jetë kompani tregtare (shoqëri tregtare), organ shtetëror, njësi e vetëqeverisjes lokale dhe e qytetit të Shkupit ose organizatë e autorizuar, duhet që menjëherë të

sigurohen shërbime nga dhënësi i huaj, me qëllim që të përcaktohet ose të pengohet dëmi ekonomik ose pasojë tjetër të cilat linden nga katastrofat natyrore ose nga fatkeqësitë tjera ose avaritë, ose për realizimin e operacioneve të shpëtimit ose masa të cilat nevojiten që të pengohen kërcënimet për shëndetin e popullsisë, atëherë për punëtorët e huaj ose për personat e huaj fizikë të kualifikuar në mënyrë përkatëse, nuk do të nevojitet fitimi i lejes për punë.

(2) Për rastet nga paragrafi 1 i këtij neni, klienti për të cilin janë dedikuar shërbimet, duhet ta regjistrojë shërbimin në afat prej 3 (tri) ditësh prej arritjes së të huajve në vendin, punën të cilën e kryejnë të huajt në Agjencinë e punësimit në vendin ku gjendet selia e klientit.

(3) Dhënia e shërbimeve sipas këtij neni nuk guxon të zgjasë më gjatë se 30 ditë. Në rastin kur nevojitet prezenca më e gjatë e të huajve, klienti doemos duhet të kërkojë leje për punë për të huajt e regjistruar, e cila duhet të lëshohet pa dallim nga gjendja dhe nga kushtet në tregun e fuqisë së punës.

KREU XI

REGJISTRIMI I FILLIMIT DHE I PËRFUNDIMIT TË PUNËS QË E KRYEJNË TË HUAJT

Dispozitat e përgjithshme për regjistrimin e fillimit dhe të përfundimit të punës që e kryejnë të huajt

Neni 32

(1) Regjistrimi i punës që e kryejnë të huajt, është kusht i detyrueshëm i cili vlen për të gjithë të huajt, të cilët në bazë të dispozitave të këtij ligji janë punësuar ose punojnë në Republikën e Maqedonisë.

(2) Personat të cilët në përputhje me këtë ligj, janë përgjegjës për regjistrimin e punës të cilën e kryejnë të huajt, detyrimisht duhet ta regjistrujë fillimin dhe mbarimin e punës të cilën e kryejnë të huajt, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(3) Agjencia e punësimit, personi i cili është përgjegjës për regjistrimin e punës së të huajve, i lëshon certifikatë në formën e përcaktuar.

(4) Personi i cili është përgjegjës për regjistrimin, detyrimisht duhet ta ruajë certifikatën gjatë tërë periudhës së kryerjes së punës në vendin kryesor të veprimtarisë dhe në rast të punës në terren, në kantierin e ndërtimit ku punon i huaji. Kur regjistrimi i punës bazohet në lejen e punës, personi përgjegjës ka obligim që ta ruajë certifikatën për periudhën e njëjtë për të cilën është përgjegjës që t'i ruajë edhe dokumentet e tjera të përcaktuara.

(5) Personi përgjegjës për regjistrimin, për punën që e kryejnë të huajt, është i detyruar të japë certifikatë për regjistrimin e punës, me kërkesë të organit mbikëqyrës. Nëse personi nuk e bën atë, do të konsiderohet se i njëjti nuk posedon certifikatë të atillë.

(6) Në rast se humbet certifikata, Agjencia e punësimit do t'i lëshojë personit përgjegjës për regjistrimin, ekzemplar të dytë të të njëjtit.

(7) Udhëzime më të hollësishme për procedurën e regjistrimit dhe të përfundimit të punës që e kryejnë të huajt, prova të bashkëngjitet me kërkesën, si edhe këmbimin e të dhënave nga regjistrimet e veçanta ndërmjet organeve dhe shërbimeve të veçanta, me rregullore do t'i përcaktojë ministri kompetent për çështjet në sferën e punës.

KREU XII

MBIKËQYRJA

Organet e autorizuar të mbikëqyrjes

Neni 33

(1) Mbikëqyrjen mbi zbatimin e këtij ligji e bën Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale.

(2) Mbikëqyrjen inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji e bën Inspektorati Shtetëror i Punës i Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: Inspektorati i Punës).

(3) Mbikëqyrje inspektuese mund të bëhet mbi personin juridik dhe fizik, me detyrë zyrtare ose me kërkesë të Agjencisë së punësimit.

(4) Inspektorati i Punës, është i obliguar që të dorëzojë raporte të rregullta për procedurat e ngritura dhe për sanksionet e kumtuara për kundërvajtje, pranë Agjencisë së punësimit, e cila është e obliguar që të mbajë evidencë të kundërvajtjeve të bëra dhe të sanksioneve të kumtuara për kundërvajtjet nga ana e punëdhënësve dhe të të huajve.

Obligimet ndaj organeve mbikëqyrëse

Neni 34

(1) Të huajt dhe punëdhënësit të cilët i punësojnë ose i transferojnë të huajt, detyrimisht duhet të bashkëpunojnë me organet e autorizuar të mbikëqyrjes, dhe të veprojnë në përputhje me masat e urdhëruara nga këto organe. Ato doemos duhet t'u sigurojnë organeve të autorizuar, qasje në dokumentacionin e tërësishëm në dispozicion, i cili shërben si bazë për lëshimin e dokumentit, me të cilin lejohet punësimi ose puna në Republikën e Maqedonisë.

(2) I huaji është i obliguar që ta ruajë lejen e punës në vendin ku punon dhe, me kërkesë të organit të autorizuar për kontroll, ta dorëzojë si provë në procedurën.

(3) Në rastin kur leja për punë është lëshuar në bazë të kërkesës së parashtruar nga punëdhënësi, punëdhënësi është i obliguar që të bashkëpunojë gjatë procedurës mbikëqyrëse me dhënie dhe dokumentacionit të tërësishëm të duhur. Punëdhënësi vazhdimisht duhet të ruajë një ekzemplar të lejes për punë në selinë e kompanisë (shoqërisë tregtare), ose në kantierin e veçantë të ndërtimit për punë, në qoftë se aktiviteti realizohet jashtë selisë së kompanisë (shoqërisë tregtare).

(4) Punëdhënësi është i obliguar që ta ruajë dokumentacionin e tërësishëm, lidhur me punën dhe me pagimin e të huajve në periudhë prej 5 vitesh prej përfundimit të punësimit ose të punës, të cilën e kanë kryer të huajt në Republikën e Maqedonisë.

KREU XIII

MBROJTJA E TË DHËNAVE PERSONALE

Obligimet e organeve

Neni 35

(1) Të dhënat personale që grumbullohen në përputhje me këtë ligj, mund të përpunohen vetëm për qëllimet e përcaktuara në ligjin.

(2) Të dhënat personale, të grumbulluara dhe të përpunuara në përputhje me këtë ligj, ruhen në formë e cila e mundëson identifikimin e subjektit të të dhënave, deri në përmbushjen e qëllimit për të cilin janë grumbulluar.

(3) Bartja e të dhënave personale ndërmjet organeve dhe trupave, mund të bëhet për qëllimet e përcaktuara me ligj, në bazë të marrëveshjes paraprakisht të lidhur, me të cilat garantohet mbrojtja e të dhënave personale.

(4) Organet nacionale dhe të tjera, dhe organizatat të cilat posedojnë të dhëna të cilat janë të rëndësishme për përcaktimin e parregullsive të mundshme, që kanë të bëjnë me zbatimin e këtij ligji, janë të obliguar që të bashkëpunojnë ndërmjet veti dhe t'i dorëzojnë të dhënat të cilat i kërkon organi i autorizuar i cekur në nenin 33 të këtij ligji.

KREU XIV

KOMPENSIMET PËR TAKSAT DHE
PËR SHPENZIMET E POSAÇME

Taksa

Neni 36

Në përputhje me Ligjin për taksat administrative, taksat duhet të paguhet për të gjithë formularët për kërkimin e dokumenteve, dhe për të gjitha aktivitetet të cilat janë përfunduar në përputhje me këtë ligj.

Kompensimi për shpenzimet e posaçme

Neni 37

(1) Kompensimi për shpenzimet e posaçme, duhet të paguhet në lidhje me lëshimin e lejeve për punë të punëtorëve të huaj të transferuar, të cilët japin shërbime në Republikën e Maqedonisë në bazë kufitare.

(2) Kompensimi për shpenzimet e posaçme, duhet të paguhet nga ana e punëdhënësit për shpenzimet që i ka bërë Agjencia e punësimit, në procedurën për lëshimin e lejeve për punë, në lidhje me kontrollimin e kushteve që janë cekur në paragrafin 1 të nenit 15 të këtij ligji, dhe që ka të bëjë me ruajtjen e evidencës në përputhje me këtë ligj.

(3) Lartësia e shumës së shpenzimeve të posaçme është shpenzimi real i dokumenteve që i lëshon Agjencia e punësimit.

(4) Lartësinë e shpenzimeve nga paragrafi 3 i këtij neni e përcakton Agjencia e punësimit.

(5) Shpenzimet e posaçme paraqesin burim të hyrjeve të Agjencisë së punësimit.

KREU XV

EVIDENCA

Evidenca për lejet e punës të të huajve

Neni 38

(1) Evidenca për të huajt të cilët janë të punësuar ose punojnë në territorin e Republikës së Maqedonisë, në përputhje me këtë ligj, ruhet në Agjencinë e punësimit.

(2) Të dhënat për të huajt, të cilat Agjencia e punësimit i grumbullon dhe i evidenton nga kërkesat për leje pune, përfshijnë:

- 1) emrin, emrin e babait dhe mbiemrin;
- 2) gjininë;
- 3) datën e lindjes;
- 4) numrin e letërnjoftimit dhe numrin amë të të huajit;
- 5) numrin e dokumentit të udhëtimit, organi i cili e ka lëshuar dhe kohën e vlefshmërisë;
- 6) vendin dhe shtetin e lindjes;
- 7) nacionalitetin;
- 8) vendbanimin e fundit jashtë vendit, të përhershëm ose të përkohshëm ose në Republikën e Maqedonisë (shteti, vendbanimi, adresa);
- 9) vendbanimin e tanishëm të përhershëm ose të përkohshëm, në Republikën e Maqedonisë (vendbanimi, adresa);
- 10) llojin dhe numrin e dokumentit të udhëtimit, datën dhe vendin e lëshimit dhe periudhën e vlefshmërisë;
- 11) llojin e lejes për qëndrim, datën e lëshimit dhe periudhën e vlefshmërisë së saj;
- 12) nivelin e arsimit profesional;
- 13) profesionin;
- 14) njohuritë profesionale;
- 15) përvojën e punës;

(3) Agjencia e punësimit, mund të grumbullojë dhe të evidentojë të dhëna për të huajt nga evidenca e cila ruhet në:

1) ministrinë e cila është përgjegjëse për punët e brendshme, në lidhje me qëndrimin në Republikën e Maqedonisë dhe me vizat e lëshuara për punën e të huajve në Republikën e Maqedonisë,

2) Fondin e Sigurimit Shëndetësor të Republikës së Maqedonisë, në lidhje me sigurimin shëndetësor dhe në Fondin e sigurimit pensional dhe invalidor të Maqedonisë në lidhje me sigurimin pensional dhe invalidor të të huajve në Republikën e Maqedonisë.

(4) Të dhënat nga evidenca në paragrafët 2, 3 dhe 4 të këtij neni, do të ruhen në afat prej dy vitesh nga skadimi i vlefshmërisë së lejes për punë dhe mandej do të arkivohen.

(5) Agjencia e punësimit mban evidencë edhe për kërkesat e refuzuara për lëshimin e lejes për punë, për lejet e hequra të punës dhe për certifikatat e anuluar për fillimin e punës. Të dhënat nga evidenca e theksuar, ruhen në afat prej pesë vitesh nga dita e lëshimit të tyre, të heqjes së tyre respektivisht të anulimit dhe mandej arkivohen.

KREU XVI

SANKSIONET PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 39

(1) Gjobë në shumë prej 1.500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit, si person juridik i cili mundëson, nxit ose merr pjesë në punësimet e paligjshme të të huajve në Republikën e Maqedonisë, ose të shtetasve të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit.

Gjobë në shumë prej 1.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës në personin juridik i cili mundëson, nxit ose merr pjesë në punësimet e paligjshme të të huajve në Republikën e Maqedonisë, ose të shtetasve të Republikës së Maqedonisë jashtë vendit.

(2) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje të huajit i cili ka kryer punë, për të cilën nuk i është lëshuar leje pune (neni 4, paragrafi 6).

Neni 40

(1) Gjobë në shumë prej 3.000 deri në 5.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (personit juridik) ose vetë pronarit i cili e kryen aktivitetin e ndarjes së punëtorëve, punëdhënësvshfrytëzuesve të tjerë në përputhje me ligjin, me lidhjen e kontratës për punë me të huaj i cili nuk ka leje pune të vlefshme, për periudhë të caktuar kohore derisa të realizohet puna (neni 4, paragrafi 9).

(2) Gjobë në shumë prej 400 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi i cili është theksuar në nenin 4, paragrafi 8.

Neni 41

(1) Gjobë në shumë prej 3.000 deri në 5.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (person juridik ose vetë pronar), për lidhjen e kontratës për punësim ose kontratës për punë me të huaj, i cili nuk ka leje pune (neni 8, paragrafi 1).

(2) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi i cili është cekur në nenin 8, paragrafi 1 i këtij neni.

(3) Gjobë në lartësi prej 500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (si person fizik), për lidhjen e kontratës për punësim ose të kontratës për punë me të huaj, i cili nuk ka leje pune (neni 8, paragrafi 1).

Neni 42

(1) Gjobë në shumë prej 2.000 deri në 3.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (person juridik ose vetë pronar), për deklaratë të rrejshme për sanksion kundërvajtjeje të kumtuar për

kundërvajtje, në përputhje me këtë ligj ose për deklaratë të rrejshme për pranimin e mjeteve shtetërore nga buxheti shtetëror, për mbrojtjen e vendeve produktive të punës (neni 8, paragrafi 11).

(2) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi i cili është theksuar në nenin 8, paragrafi 11.

(3) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë në denarë, kumtohet për kundërvajtjen e punëdhënësit (si person fizik), për dorëzimin e deklaratës së rrejshme për sanksion kundërvajtjeje të kumtuar për kundërvajtje në përputhje me këtë ligj ose, për deklaratë të rrejshme për pranimin e mjeteve shtetërore nga buxheti shtetëror për mbrojtjen e vendeve produktive të punës (neni 8, paragrafi 11).

Neni 43

(1) Gjobë në shumë prej 1.500 deri në 2.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (person juridik ose vetë pronar), i cili nuk ia ka kthyer lejen e punës të huajit me të cilin nuk ka lidhur punësim ose marrëdhënie të kontraktuar ose e ka ndërprerë marrëdhënien e punës ose kontratën për punë para skadimit të kohëzgjatjes së lejes për punë (neni 8, paragrafi 12).

(2) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi i cili është theksuar në nenin 8, paragrafi 11.

(3) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit të vetëpunësuar, nëse nuk e kthen lejen personale për punë, e cila vlen për periudhën për të cilën është lëshuar, në qoftë se personi e përfundon aktivitetin para skadimit të vlefshmërisë së lejes së tij për punë (neni 8, paragrafi 12).

(4) Gjobë në lartësi prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (si person fizik), i cili nuk ia ka kthyer lejen e punës të huajit me të cilin nuk ka lidhur punësim ose marrëdhënie të kontraktuar, ose e ka ndërprerë marrëdhënien e punës ose kontratën për punë para skadimit të kohëzgjatjes së lejes për punë (neni 8, paragrafi 12).

Neni 44

(1) Gjobë në lartësi prej 1.200 deri në 2.000 euro në kundërvlerë në denarë kumtohet për kundërvajtjen e punëdhënësit të huaj, për mospunimin e kushteve nga ligji për punë, të përcaktuara në nenin 15, paragrafi 7 dhe nenin 19, paragrafi 6 i këtij ligji.

(2) Gjobë në lartësi prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi, i cili është theksuar në nenin 15, paragrafi 7 dhe në nenin 19, paragrafi 6.

Neni 45

(1) Gjobë në lartësi prej 1.200 deri në 2.000 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit i cili është përgjegjës për regjistrimin (personi juridik ose vetë pronari), në qoftë se nuk e regjistron fillimin dhe mbarimin e punës së të huajit (neni 32, paragrafi 2).

(2) Gjobë në lartësi prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi, i cili është theksuar në nenin 32, paragrafi 2.

(3) Gjobë në lartësi prej 500 deri në 800 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit të vetëpunësuar, në qoftë se nuk e regjistron fillimin dhe mbarimin e punës së tij/së saj (neni 32, paragrafi 2).

(4) Gjobë në lartësi prej 500 deri në 800 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit i cili është përgjegjës për regjistrimin (si person fizik), në qoftë se nuk e regjistron fillimin dhe mbarimin e punës së të huajit (neni 32, paragrafi 2).

Neni 46

(1) Gjobë në lartësi prej 800 deri në 1.200 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (personi juridik ose vetë pronari), nëse nuk siguron qasje në dokumentacionin e tërësishëm në dispozicion, në bazë të të cilit janë lëshuar dokumentet me të cilat lejohet punësimi ose puna e të huajit (neni 34, paragrafi 1).

(2) Gjobë në lartësi prej 400 deri në 800 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi, i cili është theksuar në nenin 34, paragrafi 1.

(3) Gjobë në lartësi prej 300 deri në 600 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit të vetëpunësuar, nëse nuk siguron qasje në dokumentacionin e tërësishëm në dispozicion, në bazë të të cilit janë lëshuar dokumentet me të cilat lejohet vetëpunësimi i tij/i saj (neni 34, paragrafi 1).

(4) Gjobë në lartësi prej 300 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (si person fizik), nëse nuk siguron qasje në dokumentacionin e tërësishëm në dispozicion, në bazë të të cilit janë lëshuar dokumentet me të cilat lejohet punësimi ose puna e të huajit (neni 34, paragrafi 1).

Neni 47

(1) Gjobë në lartësi prej 300 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje të huajit, për mosdorëzimin e lejes për punë, me kërkesë të organit mbikëqyrës (neni 34, paragrafi 2).

Neni 48

(1) Gjobë në lartësi prej 800 deri në 1.500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (personit juridik ose të vetëpunësuar), nëse nuk e ruan lejen për punë në selinë e kompanisë (shoqërisë tregtare), ose në lokacionin e kantierit ndërtimor, jashtë selisë së kompanisë (shoqërisë tregtare), (neni 34, paragrafi 3).

(2) Gjobë në lartësi prej 200 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi, i cili është theksuar në nenin 34, paragrafi 3.

Neni 49

(1) Gjobë në lartësi prej 800 deri në 1.500 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (personit juridik ose të vetëpunësuar), nëse nuk e ruan dokumentacionin për punën dhe për kompensimet e të huajit (neni 34, paragrafi 4).

(2) Gjobë në lartësi prej 400 deri në 800 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje personit përgjegjës të punëdhënësi, i cili është theksuar në nenin 34, paragrafi 4.

(3) Gjobë në lartësi prej 300 euro në kundërvlerë në denarë, i kumtohet për kundërvajtje punëdhënësit (si person fizik), nëse nuk e ruan dokumentacionin për punën dhe për kompensimet e të huajit (neni 34, paragrafi 4).

KREU XVII

DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 50

Ministri kompetent për çështjet në sferën e punës, brenda 3 (tre) muajve prej ditës së hyrjes së këtij ligji në fuqi, do t'i nxjerrë aktet nënligjore të parapara me këtë ligj.

Neni 51

Procedurat e filluara para ditës së hyrjes së këtij ligji në fuqi, në përputhje me dispozitat e Ligjit për kushtet e themelimit të marrëdhënies së punës me shtetas të huaj, do të përfundohen në përputhje me këtë ligj, në qoftë se ky ligj është më i volitshëm për personat e kyçur në ato procedura.

Neni 52

Dokumentet e lëshuara para ditës së hyrjes së këtij ligji në fuqi, të cilat konsiderohen si leje pune në përputhje me Ligjin për kushtet e themelimit të marrëdhënies së punës me shtetas të huaj, do të vlejnjë deri në skadimin e periudhës së vlefshmërisë së tyre.

Neni 53

Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, pushon të zbatohet Ligji për kushtet e themelimit të marrëdhënies së punës me shtetas të huaj ("Fleta zyrtare e RSFJ-së" numër 11/1978 dhe 64/1989 dhe Ligji për ndryshimin e Ligjit për kushtet e themelimit të marrëdhënies së punës me shtetas të huaj "Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 12/1993).

Neni 54

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillohet të zbatohet pas tre muajsh nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

893.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Се прогласува Законот за спречување судир на интереси, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 мај 2007 година.

Бр. 07-2426/1
29 мај 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој закон се дефинира судирот на интереси, постапувањето во случај на судир на интереси, мерките за спречување на судирот на интереси во вршењето на власта и во доверени јавни овластувања од страна на службени лица што вршат јавни овластувања.

(2) За примената на овој закон надлежна е Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст: Државната комисија).

Член 2

Целта на овој закон е да се обезбеди спречување на злоупотребата на власта и доверените јавни овластувања на службеното лице за остварување на лични или користољубиви цели и да се обезбеди спречување на можноста приватниот интерес на службеното лице да дојде во судир со јавниот интерес.

II. ЗНАЧЕЊЕ НА ПОИМИТЕ И ИЗРАЗИТЕ
УПОТРЕБЕНИ ВО ОВОЈ ЗАКОН

Член 3

(1) Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

- "судир на интереси" подразбира состојба кога приватниот интерес на службеното лице е во спротивност со јавниот интерес или кога приватниот интерес влијае или може да влијае врз неговата непристрасност при вршењето на работите од јавен интерес;

- "судир меѓу приватниот и јавниот интерес" постои кога со вршењето на службено или друго дејствие директно или индиректно се влијае врз материјалните или нематеријалните интереси на службеното лице или врз интересите на членовите на неговото семејство;

- "приватен интерес" подразбира материјален или нематеријален интерес на службеното лице што може да влијае врз неговото одлучување при вршењето на работите од јавен интерес;

- "корист, лична корист или користољубивост" подразбира стекнување на имот и имотни права или други права (материјални и нематеријални) што на лицето не треба да му припаѓаат;

- "блиски лица" се лицата во брачна или вонбрачна заедница со службеното лице, роднини по крв во права линија и во странична линија до четврти степен, посвоителот и посвоеникот, роднините по сватовство до втор степен;

- "подарок" во смисла на овој закон подразбира пари, предмети, права и други услуги без надоместок кои го доведуваат службеното лице во подредена или зависна положба во однос на давателот на услугата;

- "јавен интерес" е поширок општествен интерес за општото добро и напредок на сите граѓани под еднакви услови во материјална и нематеријална смисла којшто може да биде загрозен со предизвикување штета од материјална и нематеријална природа поради настанување судир на приватниот со јавниот интерес.

(2) Службено лице, во смисла на овој закон, се претседателот на Република Македонија, поставените амбасадори и пратеници на Република Македонија во странство и именувани лица од претседателот на Република Македонија; избран или именуван функционер во Собранието на Република Македонија, во Владата на Република Македонија, во органите на државната управа, во судовите и други органи и организации што вршат определени стручни, управни и други работи во рамките на правата и должностите на Република Македонија, во општините и градот Скопје, како и други лица кои вршат јавни овластувања.

III. НАЧЕЛА НА РАБОТЕЊЕ

Член 4

(1) Службеното лице во извршувањето на јавните овластувања и должности е должно да постапува во согласност со Уставот, законите и ратификуваните меѓународни договори.

(2) Службеното лице во извршувањето на јавните овластувања и должности е должно да ги почитува начелата на законитост, еднаквост, ефикасност, доверба,

независност, јавност, непристрасност, чесност и професионалност и да постапува совесно, стручно, без дискриминација или повластување на кој било со целосно почитување на човековите права и слободи и човечко достоинство, без никаков приватен интерес.

Член 5

(1) Службеното лице при извршувањето на јавните овластувања и должности не смее да се раководи од лични, семејни, верски, политички и етнички интереси, притисоци и ветувања од претпоставениот.

(2) Службеното лице не смее да:

- прима или бара корист за извршување на своите должности,

- остварува или стекнува право со повреда на начелото на еднаквост пред законот,

- ги злоупотребува правата што произлегуваат од извршувањето на надлежностите,

- прима награда или друга корист за вршење на работите кои се однесуваат на јавните овластувања и должности,

- бара или да прима награда или услуга за да гласа или да не гласа или да влијае за донесувањето на одлука на некое тело или лице за остварување на корист за себе или корист за негови блиски лица,

- ветува вработување или остварување на некое друго право со примане на подарок или ветување на подарок и

- влијае за донесување на одлука по јавни набавки или на кој било начин да ја користи положбата за да влијае за донесувањето на одлуката со цел да постигне приватен интерес или корист за него или за негови блиски лица.

Член 6

Лицата кои со службеното лице се блиски лица, за кои оправдано може да се смета дека постои интерес што ги поврзува со службеното лице, не можат да вршат супервизорски или контролен надзор врз неговата работа.

IV. ПОСТАПУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА ПОСТОЕЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Член 7

(1) Во случај на постоење на сомневање на судир на интереси, службеното лице е должно да побара мислење од Државната комисија.

(2) При одлучувањето на постоење судир на интереси посебно ќе се води сметка за видот на работите од јавен интерес кои ги извршува службеното лице.

(3) Во случај на сомневање за можноста за постоење судир на интереси, службеното лице е должно да ги преземе сите неопходни мерки за да се спречи влијанието на приватниот интерес.

Член 8

(1) Во случај на судир на интереси меѓу приватниот и јавниот интерес, службеното лице е должно да постапи според јавниот интерес.

(2) Службеното лице во време на извршувањето на јавните овластувања и должности не смее да врши никаква дејност која може да влијае на непристрасно извршување на функцијата и заштита на јавниот интерес.

(3) За извршување на приватна дејност, согласно со ставот (1) на овој член не се смета управувањето на сопствен имот како што се куќа за живеење на службеното лице, куќа за одмор, земјиште и слично, водење селски имот, како и научно-истражувачка, уметничка и културна дејност.

Член 9

(1) Службеното лице кое пред стапување на функцијата како сопственик сам управувал со трговско друштво или установа, вршел професија или друга приватна дејност, за време на извршувањето на функцијата согласно со закон, управувањето му го доверува на друго лице или посебно тело.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член не може да биде брачниот другар на службеното лице, односно лицето со кое живее во вонбрачна заедница, роднините по крв по права линија и посвоителот и посвоеникот.

(3) Лицето од ставот (1) на овој член не може да биде роднина по странична линија до четврти степен и роднини по сватовство до втор степен, доколку живеат со службеното лице во иста семејна заедница.

Член 10

Службеното лице кое пред да стапи на функцијата вршело само определена дејност може за време на извршувањето на функцијата согласно со закон да му го довери вршењето на дејноста на лице кое ќе го овласти.

Член 11

(1) Службеното лице кое учествува или одлучува во постапката за вработување или е вклучено како член на телото што ја спроведува таа постапка е должно да го извести раководителот на институцијата каде што работи за сите постапки за вработувања што можат да предизвикаат судир на интереси.

(2) По утврдувањето на односот на службеното лице со кандидатот за вработување, раководителот на институцијата е должен да ги преземе сите неопходни мерки за спречување на појавата на судир на интереси.

(3) Во случај на сомневање за постоење судир на интереси во случаите од ставот (1) на овој член, службеното лице и раководителот на институцијата можат да побараат мислење од Државната комисија.

V. ИЗЗЕМАЊЕ

Член 12

(1) Кога службеното лице ќе дознае за околности што укажуваат на постоење судир на интереси, должно е веднаш да побара да биде изземено и да запре со своето постапување.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член ќе биде изземено од вршењето на определено дејствие со одлука на органот во кој е избрано или именувано, односно каде што е вработено и по барање на заинтересирано лице.

(3) Лицето од ставот (1) на овој член со одлука на неговиот претпоставен, и без негово барање или спротивно на неговата волја ќе биде изземено од вршење на определено дејствие ако е очигледно дека во конкретниот случај постои судир на интереси.

Член 13

(1) Ако органот или телото расправа или одлучува за работи во кои службеното лице има приватен интерес, тој е должен приватниот интерес да го пријави пред расправањето и одлучувањето, или најдоцна пред почетокот на овие дејствија.

(2) Органот или телото на чија седница лицето од ставот (1) на овој член го соопштил постоењето на приватен интерес, должен е ова да го констатира и на записник.

Член 14

Прикривањето на постоење приватен интерес од страна на службеното лице претставува повреда на должноста и основа за преземање на мерки за соодветна одговорност.

VI. ЗАБРАНА ЗА ПРИМАЊЕ ПОДАРОЦИ

Член 15

(1) Службеното лице не смее да прима подароци чиј износ ја надминува вредноста од 100 евра во денарска противвредност.

(2) Службеното лице не смее да прима пари, хартии од вредност без разлика на висината на износот, како и златни и други скапоцени предмети.

Член 16

На службеното лице на кое спротивно на одредбите од овој закон му е понуден подарок или друга корист поврзана со извршувањето на службената должност, должно е да ја одбие таквата понуда, да го утврди идентитетот на понудувачот, а ако се работи за подарок што не може да биде вратен, службеното лице е должно без одлагање тоа да го пријави на надлежниот орган, да ги наведе сведоците и други докази, веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа, да поднесе писмен извештај за настанот до надлежниот орган кој го избрал, односно именува.

VII. ОГРАНИЧУВАЊЕ ПО НАПУШТАЊЕ НА ДОЛЖНОСТА

Член 17

(1) Службеното лице по престанување на вршењето на службената должност во смисла на овој закон не може во период од најмалку една година да управува или да врши ревизија во правното лице во кое една година пред заминувањето од работното место неговите должности биле директно поврзани со супервизија или контрола.

(2) Службеното лице по престанување на вршењето на службената должност, во смисла на овој закон, не може во период од најмалку една година да стапува во договорни обврски и деловна соработка со правно лице во кое претходно работело.

(3) Службеното лице најмалку две години по престанување на вршењето на службената должност не може да врши застапување на физичко или правно лице од органот во кој претходно работел ако учествува во донесување на одлука по конкретен предмет.

VIII. ЧЛЕНСТВО ВО ТРГОВСКИ ДРУШТВА, УПРАВЕН И НАДЗОРЕН ОДБОР ВО ТРГОВСКИТЕ ДРУШТВА

Член 18

(1) Службеното лице кое е член во органите на управување на трговското друштво за време на вршењето на службената, односно јавната должност ќе ги пренесе своите права од друштвото на друго лице. Тоа лице или посебно тело кое ќе ги остварува правата во друштвото ќе постапува во свое име, а за сметка на службеното лице.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член не може да биде член на управен или надзорен одбор во трговско друштво.

(3) Службеното лице може да биде член на управни или надзорни органи на непрофитабилни организации, здруженија на граѓани и други правни лица кои извршуваат научни, културни, спортски, хуманитарни и слични дејности, но без право на надоместок, освен за патните трошоци во врска со дејноста на тие организации, здруженија и правни лица.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член службеното лице е должно да ја извести Државната комисија во рок од 30 дена.

Член 19

(1) Службено лице не може во текот на траењето на мандатот, односно должноста и во рок од три години по престанокот на функцијата, да стекне по кој и да е

основ и во кој и да е облик акционерски права во правното лице над кое тој или органот во кој работи или работел врши, односно вршел надзор, освен ако тие права ги стекнал по пат на наследување.

(2) Стекнувањето на акционерски права за време на траењето и по престанокот на мандатот, службеното лице од ставот (1) на овој член е должно тоа да го пријави до Државната комисија.

IX. СПРЕЧУВАЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ ПРИ АКТИВНОСТ ВО ЗДРУЖЕНИЈА НА ГРАЃАНИ

Член 20

(1) Службеното лице кое членува во здружение на граѓани не смее да ги злоупотребува информациите и податоците со кои располага при вршењето на својата должност како и да стекнува добивка за себе или за лицата од членот 3 став (1) алинеја 5 на овој закон при остварувањето на неговите активности во рамките на здружението на граѓани.

(2) Службеното лице кое членува во здружение на граѓани не смее да биде член на органите на управување ниту да биде на која било раководна функција во здружението.

X. НАДЛЕЖНОСТИ НА ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА

Член 21

Државната комисија ги има следниве надлежности:

- ја донесува Државната програма со Акционен план за превенција и намалување на појавата на судир на интереси,
- дава мислења за предлози на закони од значење за спречување судир на интереси,
- разгледува случаи на судир на јавниот и приватниот интерес утврдени со овој или друг закон,
- поднесува извештај за својата работа и за преземените мерки и активности до Собранието на Република Македонија, а извештајот го доставува до Владата на Република Македонија и до медиумите,
- соработува со други државни органи во спречувањето на појавата на судир на интереси,
- презема активности за едукација заради откривање на судир на интереси согласно со овој или друг закон,
- дава иницијатива за примена на мерки на одговорност на службеното лице утврдени со овој закон во случаите кога ќе се утврди постоење судир на интереси,
- ја известува јавноста за случаите на судир на интереси и
- врши и други работи утврдени со овој и друг закон.

XI. ПОСТАПКА ПРЕД ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА

Член 22

(1) Постапката за утврдување на постоење судир на интереси ја поведува и спроведува Државната комисија по сопствено наоѓање или по барање на службено лице.

(2) Постапката за утврдување на судир на интереси Државната комисија ја спроведува врз основа на начелата на законитост, доверливост, објективност, непристрасност и неселективност.

(3) Државната комисија ќе поведе постапка за утврдување на постоење судир на интереси и врз основа на пријава на друго лице, врз основа на анонимна пријава, како и по барање на органот каде што е вработено службеното лице.

(4) Државната комисија за поведувањето на постапката согласно со ставовите (1) и (3) од овој член, ќе го извести службеното лице и ќе побара негова изјава за наводите во пријавата.

Член 23

(1) Државната комисија може сама да ги провери наводите за постоење судир на интереси или да побара проверката да ја извршат други надлежни органи за утврдување на постоење судир на интереси.

(2) Државната комисија ја запознава јавноста за конечните податоци од спроведената постапка за утврдување на постоење судир на интереси во рок од 30 дена од денот на започнување на постапката.

Член 24

(1) Државната комисија е должна од службеното лице да побара податоци за неговата имотна состојба или за имотната состојба на членовите на неговото семејство и на нему блиски лица, за промените во имотната состојба, за дејноста што ја врши тој или член на неговото семејство, приходите кои ги остварува или други податоци од значење за примената на овој закон.

(2) Државната комисија при спроведувањето на постапката од ставот (1) на овој член постапува согласно со закон.

XII. ВИДОВИ НА МЕРКИ

Член 25

(1) На службеното лице му се изрекува една од следниве мерки: опомена, јавна опомена и иницијатива за разрешување.

(2) Мерките јавна опомена и иницијатива за разрешување се објавуваат во средствата за јавно информирање.

Член 26

(1) На службеното лице мерката опомена му се изрекува ако се утврди постоење на повреда на одредбите на овој закон, а таа повреда битно не влијае на извршувањето на службените должности од страна на службеното лице.

(2) Мерката јавна опомена на службеното лице му се изрекува ако се утврди дека тоа постапило спротивно на одредбите на овој или друг закон што довело до значително нарушување на вршењето на службените должности на службеното лице.

(3) Мерката иницијатива за разрешување на службеното лице, му се изрекува ако претходно му била изречена една од мерките од ставовите (1) и (2) на овој член.

Член 27

(1) Државната комисија во текот на водењето на постапката може да побара од службеното лице да ги отстрани последиците кои го предизвикале постоењето судир на интереси во рок од 15 дена од денот на дознавањето за постоење судир на интереси.

(2) Ако службеното лице ги отстрани последиците во рокот определен во ставот (1) од овој член, Државната комисија ќе ја запре постапката и за тоа ќе го извести подносителот на пријавата во рок од 15 дена од денот на запирањето на постапката.

Член 28

(1) Мерките од членот 25 став (1) на овој закон ги изрекува органот во кој е вработено службеното лице во рок од 30 дена од денот на завршувањето на постапката за утврдување на постоење судир на интереси од Државната комисија.

(2) Органот од ставот (1) на овој член за изречената мерка утврдена во членот 25 став (1) од овој закон е должен да ја извести Државната комисија во рок од 15 дена од денот на донесувањето на одлуката.

(3) Ако органот каде што е вработено службеното лице не постапи во согласност со ставовите (1) и (2) од овој член, Државната комисија, против одговорното лице во надлежниот орган или одговорното лице во правното лице, ќе покрене иницијатива за поведување постапка пред надлежен орган за утврдување на неговата одговорност.

Член 29

(1) Против одлуката со која на службеното лице му се изрекува една од мерките утврдени во членот 25 став (1) од овој закон, службеното лице може да поведе постапка пред надлежниот суд.

(2) Надлежниот суд од ставот (1) на овој член е должен да одлучи во рок од три месеца од денот на поведувањето на постапката.

XIII. ОБВРСКА ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ НА ЈАВНОСТА ЗА СЛУЧАИТЕ НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Член 30

(1) Државната комисија е должна при известувањето на јавноста да обезбеди заштита на личните податоци за службеното лице од злоупотреби, а особено за податоците за службеното лице кога одредена ситуација не претставува судир на интереси.

(2) Податоците кои не претставуваат повреда на одредбите на овој закон, не можат да се објават во јавноста без согласност на службеното лице на кое се однесуваат.

Член 31

Податоците за службеното лице до кои се дошло согласно со овој закон, можат да им се даваат на увид на судовите, инспекциските органи и другите надлежни државни органи, со тоа што не можат да се злоупотребуваат за дискриминирање или омаловажување на службеното лице или јавно да се објавуваат како да се податоци што ги утврдил судот или друг надлежен орган.

XIV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 32

Со влегувањето во сила на овој закон, престануваат да важат одредбите на членовите 37, 38 и 39 од Законот за спречување на корупцијата ("Службен весник на Република Македонија" број 28/2002, 46/2004 и 126/2006).

Член 33

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR PENGIMIN E KONFLIKTIT TË INTERESAVE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

(1) Me këtë ligj definohet konflikti i interesave, veprimi në rast të konfliktit të interesave, masave për pengimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e pushtetit dhe në besimin e autorizimeve publike nga ana e personave zyrtarë që kryejnë autorizime publike.

(2) Për zbatimin e këtij ligji kompetent është Komisioni shtetëror për pengimin e korrupsionit (në tekstin e mëtejme: Komisioni shtetëror).

Neni 2

Qëllimi i këtij ligji është që të sigurohet pengimi i keqpërdorimit të pushtetit dhe i autorizimeve të besuara publike të personit zyrtar për realizimin e qëllimeve personale dhe të interesit të përfitimt dhe të sigurohet pengimi i mundësisë së interesit privat të personit zyrtar të vijë në konflikt me interesin publik.

II. KUPTIMI I TERMEVE DHE I SHPREHJEVE
TË PËRDORURA NË KËTË LIGJ

Neni 3

(1) Terme të caktuara që janë përdorur në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

- “konflikt interesash” nënkupton gjendjen kur interesi privat i personit zyrtar bie ndesh me interesin publik ose kur interesi privat ndikon ose mund të ndikojë në paanshmërinë e tij gjatë kryerjes së punëve me interes publik;

- “konflikt midis interesit privat dhe publik” ekziston kur me kryerjen e veprimit zyrtar ose veprimit tjetër në mënyrë direkte ose indirekte ndikohet mbi interesat materiale ose jomateriale të personit zyrtar ose mbi interesat e anëtarëve të familjes së tij;

- “interes privat” nënkupton interes material ose jomaterial të personit zyrtar që mund të ndikojë mbi vendimmarrjen e tij gjatë kryerjes së punëve me interes publik;

- “interes, interes privat ose lakmi” nënkupton fitimin e pasurisë dhe të drejtave pronësore ose të drejtave të tjera (materiale dhe jomateriale) që personit nuk duhet t'i përkasin;

- “persona të afërt” janë personat në bashkësi martesore ose jashtëmartesore me person zyrtar, lidhje gjaku në vijë të drejtë dhe në vijë anësore deri në brezin e katërt, birësues dhe i birësuar, farefis sipas krushqisë deri në shkallë të dytë;

- “dhuratë” në kuptim të këtij ligji nënkupton para, sende, të drejtat dhe shërbimet pa kompensim të cilat e sjellin personin zyrtar në pozitë të nënrenditur ose të varur në raport me dhënësin e shërbimit;

- “interes publik” është interesi më i gjerë publik për të mirën e përgjithshme dhe përparimin e të gjithë qytetarëve në kushte të barabarta në kuptim material dhe jomaterial që mund të jetë i rrezikuar me shkaktimin e dëmit të natyrës materiale dhe jomateriale për shkak të paraqitjes së konfliktit të interesit privat me atë publik.

(2) Person zyrtar në kuptim të këtij ligji janë kryetari i Republikës së Maqedonisë, ambasadorët dhe të dërguarit e Republikës së Maqedonisë jashtë vendit dhe personat e emëruar nga kryetari i Republikës së Maqedonisë; funksionari i zgjedhur ose i emëruar në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë, në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, në organet e administratës shtetërore, në gjykatat dhe organet dhe organizatat e tjera që kryejnë punë të caktuara profesionale, administrative dhe punë të tjera në suazat e të drejtave dhe obligimeve të Republikës së Maqedonisë, në komunat dhe në Qytetin e Shkupit, si dhe personat e tjerë që kryejnë autorizime publike.

III. PARIMET E PUNËS

Neni 4

(1) Personi zyrtar në zbatimin e autorizimeve dhe obligimeve publike është i detyruar të veprojë në pajtim me Kushtetutën, ligjet dhe marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare.

(2) Personi zyrtar në kryerjen e autorizimeve dhe obligimeve publike është i detyruar t'i respektojë parimet e ligjshmërisë, barazisë, efikasitetit, besimit, mëvetësisë, transparencës, objektivitetit, ndershmërisë dhe profesionalizmit dhe të veprojë me ndërgjegje, në mënyrë profesionale, pa diskriminim ose benefitet ndaj cilitdo, me respektimin e të drejtave dhe lirive të njeriut dhe dinjitetit njerëzor, pa ndonjë interes privat.

Neni 5

(1) Personi zyrtar gjatë kryerjes së autorizimeve dhe obligimeve publike nuk guxon të udhëhiqet nga interesat personale, familjare, fetare, politike dhe etnike, dhe trysnive dhe premtimeve nga eprorët.

(2) Personi zyrtar nuk guxon:

- të pranojë ose të kërkojë dobi për kryerjen e detyrave të tij;

- të realizojë ose të fitojë të drejtë me cenimin e parimit të barazisë para ligjit;

- t'i keqpërdorë të drejtat që dalin nga realizimi i kompetencave;

- të pranojë shpërblime ose dobi tjetër për kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me autorizimet dhe detyrat publike;

- të kërkojë ose të pranojë shpërblim ose shërbim që të votojë ose të mos votojë ose të ndikojë për marrjen e vendimit në ndonjë trup ose person për realizim të interesit për vete ose interes për personat e tij të afërt;

- të premtojë punësim ose realizim të ndonjë të drejte tjetër me pranimin e dhuratës ose premtim të dhuratës dhe

- të ndikojë për marrjen e vendimit për furnizime publike ose në çfarëdo mënyre ta shfrytëzojë pozicionin që të ndikojë për marrjen e vendimit me qëllim që të arrijë interes privat ose interes për atë a për personat e tij të afërt.

Neni 6

Personat të cilët me personin zyrtar janë persona të afërt, për të cilët me arsye mund të konsiderohet se ekziston interes që i lidh me personin zyrtar, nuk mund të bëjnë mbikëqyrje supervizore ose kontrolli mbi punën e tij.

IV. VEPRIMI NË RAST TË EKZISTIMIT
TË KONFLIKTIT TË INTERESAVE

Neni 7

(1) Në rast të ekzistimit të dyshimit të konfliktit të interesave, personi zyrtar është i detyruar të kërkojë mendim nga Komisioni shtetëror.

(2) Gjatë vendimmarrjes për ekzistim të konfliktit të interesave, veçanërisht do të mbahet llogari për llojin e punëve të interesit publik që i bën personi zyrtar.

(3) Në rast dyshimi për mundësinë për ekzistimin e konfliktit të interesave, personi zyrtar është i detyruar t'i ndërmarrë të gjitha masat e duhura që të pengohet ndikimi i interesit privat.

Neni 8

(1) Në rast të konfliktit të interesave, midis interesit privat dhe publik, personi zyrtar është i detyruar të veprojë sipas interesit publik.

(2) Personi zyrtar gjatë kohës së zbatimit të autorizimeve dhe detyrave publike nuk guxon të kryejë asnjë veprimtari që mund të ndikojë në paanshmërinë e realizimit të funksionit dhe mbrojtjes së interesit publik.

(3) Për ushtrim të veprimtarisë private, në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk konsiderohet udhëheqja e pronës së tij e cila nuk është fitimprurëse, siç janë shtëpia e banimit e personit zyrtar, shtëpia e pushimit, toka e të tjera, mbajtja e pronës në fshat, si dhe veprimtaria shkencore-hulumtuese, artistike dhe kulturore.

Neni 9

(1) Nëpunësi zyrtar, i cili para marrjes së funksionit, si pronar vetë ka drejtuar me shoqërinë tregtare ose me entin, ka ushtruar profesion ose veprimtari tjetër private, gjatë kohës së kryerjes së funksionit në pajtim me ligjin, drejtësin ia beson personit tjetër ose trupit të veçantë.

(2) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të jetë bashkëshorti i personit zyrtar, respektivisht personi me të cilin jeton në bashkësi jashtëmartesore, farefisi për nga gjaku në vijë të drejtë dhe i adoptuari dhe adoptuesi.

(3) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të jetë farefis në vijë anësore deri në brezin e katërt dhe farefis me krushqi deri në brezin e dytë, nëse jetojnë me person zyrtar në të njëjtën bashkësi familjare.

Neni 10

Personi zyrtar i cili para se ta marrë funksionin ka bërë vetëm një veprimtari të caktuar, mund që gjatë kohës së ushtrimit të funksionit në pajtim me ligjin t'ia besojë kryerjen e veprimtarisë personit të cilin do ta autorizojë.

Neni 11

(1) Personi zyrtar i cili merr pjesë ose vendos në procedurën e punësimit ose është i inkuadruar si anëtar i trupit që e realizon atë procedurë është i detyruar që ta informojë udhëheqësin e institucionit ku punon për të gjitha procedurat e punësimit që mund të shkaktojnë konflikt të interesave.

(2) Pas konstatimit të raportit të personit zyrtar me kandidatit për punësim, udhëheqësi i institucionit është i detyruar t'i ndërmarrë të gjitha masat e domosdoshme për pengimin e dukurisë së konfliktit të interesave.

(3) Në rast të dyshimit për ekzistim të konfliktit të interesave në rastet e paragrafit (1) të këtij neni, personi zyrtar dhe personi udhëheqës i institucionit mund të kërkojë mendim nga Komisioni shtetëror.

V. PËRJASHTIMI

Neni 12

(1) Kur personi zyrtar do të kuptojë për rrethanat që tregojnë në ekzistimin e konfliktit të interesave, është i detyruar menjëherë të kërkojë që të përjashtohet dhe të ndalet me veprimin e vet.

(2) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni do të përjashtohet nga kryerja e veprimit të caktuar me vendim të organit në të cilin është zgjedhur ose emëruar, respektivisht ku është punësuar dhe me kërkesë të personit të interesuar.

(3) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni me vendim të eprorit të tij, dhe pa kërkesën e tij ose në kundërshtim me vullnetin e tij do të përjashtohet nga kryerja e ndonjë veprimi të caktuar nëse është e dukshme se në rastin konkret ekziston konflikt interesash.

Neni 13

(1) Nëse organi ose trupi, diskuton ose vendos për punë në të cilat personi zyrtar ka interes privat, ai është i detyruar interesin privat ta paraqesë para diskutimit dhe vendosjes, ose më së voni para fillimit të këtyre veprimeve.

(2) Organi ose trupi në seancën e të cilit personi nga paragrafi (1) i këtij neni e ka informuar ekzistimin e interesit privat, është i detyruar që këtë ta konstatojë edhe në procesverbal.

Neni 14

Fshehja e ekzistimit të interesit privat nga ana e personit zyrtar paraqet cenim të detyrës dhe bazë për marrjen e masave për përgjegjësi adekuate.

VI. NDALIMI PËR MARRJEN E DHURATAVE

Neni 15

(1) Personi zyrtar nuk guxon të pranojë dhurata, shuma e së cilës tejkalon vlerën e 100 eurove në kundërvlerë me denarë.

(2) Personi zyrtar nuk guxon të pranojë para, letra me vlerë pa marrë parasysh lartësinë e shumës, si dhe sende të arit dhe sende të tjera të çmueshme.

Neni 16

Personit zyrtar të cilit në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji i është ofruar dhuratë ose interes tjetër lidhur me realizimin e detyrës së punës, është i detyruar ta refuzojë ofertën e tillë, ta vërtetojë identitetin e ofruesit, e nëse bëhet fjalë për dhuratë që nuk mund të kthehet, personi zyrtar është i detyruar pa shtyrje atë ta paraqesë në organin kompetent, t'i shënojë dëshmitarët, dhe dëshmi të tjera, menjëherë, e më së voni në afat prej 48 orëve, të paraqesë raport me shkrim për ngjarjen në organin kompetent i cili e ka zgjedhur ose e ka emruar.

VII. KUFIZIMET PAS LËSHIMIT TË DETYRËS

Neni 17

(1) Personi zyrtar pas mbarimit të kryerjes së detyrës zyrtare në kuptim të këtij ligji nuk mund që në periudhë prej së paku një viti të administrojë ose të bëjë revizion në personin juridik në të cilin një vit para shkuarjes nga vendi i punës, detyrat e tija kanë qenë të lidhura direkt me superevizionin ose kontrollin.

(2) Personi zyrtar pas mbarimit të kryerjes së detyrës zyrtare në kuptim të këtij ligji nuk mund në periudhë prej së paku një viti të hyjë në obligime kontraktuese dhe bashkëpunim afarist me person juridik në të cilin paraprakisht ka punuar.

(3) Personi zyrtar së paku dy vite pas mbarimit të kryerjes së detyrës zyrtare nuk mund të bëjë përfaqësimin e personit fizik ose juridik nga organi në të cilin paraprakisht ka punuar, nëse ka marrë pjesë në marrjen e vendimit ndaj lëndës konkrete.

VIII. ANËTARËSIMI NË SHOQËRITË TREGTARE, KËSHILLIN DREJTUES DHE MBIKËQYRËS NË SHOQËRITË TREGTARE

Neni 18

(1) Personi zyrtar i cili është anëtar në organet drejtuese të shoqërisë tregtare gjatë kohës së kryerjes së detyrës zyrtare respektivisht detyrës publike do t'i bartë të drejtat e tija të shoqërisë personit tjetër. Ai person ose ai trup i veçantë i cili do t'i realizojë të drejtat në shoqëri do të veprojë në emër të tij, ndërsa në llogari të personit zyrtar.

(2) Personi nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jetë anëtar i këshillit drejtues në shoqërinë tregtare.

(3) Personi zyrtar mund të jetë anëtar i organeve drejtuese ose mbikëqyrëse të organizatave jofitimprurëse, i shoqatave të qytetarëve dhe i personave të tjerë juridikë të cilët kryejnë veprimtari shkencore, kulturore, sportive, humanitare dhe veprimtari të ngjashme, por pa të drejtë të kompensimit, përveç për shpenzimet e rrugës në lidhje me veprimtarinë e këtyre organizatave, shoqatave dhe personave juridikë.

(4) Në rastin nga paragrafi (3) i këtij neni personi zyrtar është i detyruar ta informojë Komisionin shtetëror në afat prej 30 ditësh.

Neni 19

(1) Personi zyrtar nuk mund gjatë kohëzgjatjes së mandatit, respektivisht detyrës dhe në afat prej tre viteve pas mbarimit të funksionit, të fitojë në çfarëdo lloj baze dhe në çfarëdo lloj forme të drejta aksionare në personin juridik në bazë të cilit ai ose organi në të cilin punon ose ku ka punuar, respektivisht ka bërë mbikëqyrje, përveç nëse ato të drejta i ka fituar përmes trashëgimisë.

(2) Fitimi i të drejtave aksionare gjatë kohëzgjatjes dhe pas mbarimit të mandatit, personi zyrtar nga paragrafi (1) i këtij neni është i detyruar atë ta paraqesë në Komisionin shtetëror.

IX. PENGIMI I KONFLIKTIT TË INTERESAVE GJATË AKTIVITETIT NË SHOQATAT E QYTETARËVE

Neni 20

(1) Personi zyrtar i cili është anëtar në shoqatë të qytetarëve nuk guxon t'i keqpërdorë informatat dhe të dhënat me të cilat disponon gjatë kryerjes së detyrës së tij si dhe të bëjë fitim për vete ose për personat nga neni 3 paragrafi (1) alineja 5 e këtij ligji gjatë realizimit të aktiviteteve të tij në suazat e shoqatës së qytetarëve.

(2) Personi zyrtar i cili është anëtar në shoqatë qytetare nuk guxon të jetë anëtar në organet drejtuese as të jetë në çfarëdo funksioni udhëheqës në shoqatë.

X. KOMPETENCAT E KOMISIONIT SHTETËROR

Neni 21

Komisioni shtetëror i ka kompetencat si vijon:

- nxjerr Programin Shtetëror me Plan Aksionar për preventivë dhe zvogëlim të dukurisë së konfliktit të interesave;

- jep mendime për propozim-ligjet me rëndësi për pengimin e konfliktit të interesave;

- shqyrton raste të konfliktit të interesit publik dhe privat me këtë ose me ligj tjetër;

- paraqet raport për punën e tij dhe për masat dhe aktivitetet e ndërmarra në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë, ndërsa raportin e dorëzon në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë;

- bashkëpunon me organe të tjera shtetërore në pengimin e dukurisë së konfliktit të interesave;

- ndërmerr aktivitete për edukim me qëllim të zbulimit të konfliktit të interesave në pajtim me këtë ose me ligj tjetër;

- jep iniciativë për zbatimin e masave të përgjegjësive të personit zyrtar të përcaktuara me këtë ligj në rastet kur do të konstatohet ekzistimi i konfliktit të interesave;

- e informon opinionin për rastet e konfliktit të interesave dhe

- bën edhe punë të tjera, të përcaktuara me këtë ligj ose me ligj tjetër.

XI. PROCEDURA PARA KOMISIONIT SHTETËROR

Neni 22

(1) Procedurën për përcaktimin e ekzistimit të konfliktit të interesave e ndërmerr dhe e zbaton Komisioni shtetëror në bazë të konstatimeve të saj ose meqërkësë të personit zyrtar.

(2) Procedurën për përcaktimin e konfliktit të interesave, Komisioni shtetëror e zbaton në bazë të parimeve të ligjshmërisë, besueshmërisë, objektivitetit, paanshmërisë dhe joselektivitetit.

(3) Komisioni shtetëror do të ngre procedurë për përcaktimin e ekzistimit të konfliktit të interesave edhe në bazë të kallëzimit të personit tjetër, në bazë të kallëzimit anonim, si dhe me kërkesë të organit ku është i punësuar personi zyrtar.

(4) Komisioni shtetëror për ngritjen e procedurës në pajtim me paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni, do ta informojë personin zyrtar dhe do të kërkojë deklaratë të tij për thëniet në kallëzim.

Neni 23

(1) Komisioni shtetëror, mundet vetë t'i kontrollojë shënimet për ekzistimin e konfliktit të interesave ose të kërkojë kontrollin ta bëjnë organe të tjera shtetërore, kompetente për përcaktimin e ekzistimit të konfliktit të interesave.

(2) Komisioni shtetëror e njofton opinionin për të dhënat definitive nga procedura e realizuar për përcaktimin e ekzistimit të konfliktit të interesave në afat prej 30 ditëve nga dita e fillimit të procedurës.

Neni 24

(1) Komisioni shtetëror është i obliguar që nga personi zyrtar mund të kërkojë të dhëna për gjendjen e tij pronësore ose për gjendjen e pasurisë të anëtarëve të familjes së tij dhe personave të tij të afërt, për ndryshimet në gjendjen e pasurisë, për veprimtarinë që e kryen ai ose anëtari i familjes së tij, të ardhurat të cilat i realizon ose të dhëna të tjera me rëndësi për zbatimin e këtij ligji.

(2) Komisioni shtetëror gjatë zbatimit të procedurës nga paragrafi (1) i këtij neni vepron në bazë të Ligjit.

XII. LLOJET E MASAVE

Neni 25

(1) Personit zyrtar i shqiptohet një nga masat si vijojnë: vërejtje, vërejtje publike dhe nismë për shkarkim.

(2) Masat vërejtje publike dhe nismë për shkarkim publikohen në mjetet e informimit.

Neni 26

(1) Personit zyrtar, masa vërejte i shqiptohet nëse konstatohet ekzistimi i cenimit të dispozitave të këtij ligji, ndërsa ai cenim dukshëm nuk ndikon në zbatimin e detyrave zyrtare nga ana e personit zyrtar.

(2) Masa vërejtje publike personit zyrtar i shqiptohet nëse konstatohet se ka vepruar në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji ose të ndonjë Ligji tjetër që ka sjellë në çrregullim të konsiderueshëm të kryerjes së detyrave zyrtare të personit zyrtar.

(3) Masa nismë për shkarkimin e personit zyrtar, i shqiptohet nëse paraprakisht i është shqiptuar njëra nga masat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

Neni 27

(1) Komisioni shtetëror gjatë procedurës mund të kërkojë nga personi zyrtar t'i mënjanojë pasojat të cilat i ka shkaktuar ekzistimi i konfliktit të interesave në afat prej 15 ditësh nga dita e të kuptuarit për ekzistimin e konfliktit të interesave.

(2) Nëse personi zyrtar i mënjanon pasojat në afatin e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, Komisioni shtetëror do ta ndërpresë procedurën dhe për këtë do ta informojë paraqitësin e kallëzimit në afat prej 15 ditësh nga dita e ndërprerjes së procedurës.

Neni 28

(1) Masat nga neni 25 paragrafi (1) i këtij ligji i shqipton organi në të cilin është i punësuar personi zyrtar në afat prej 30 ditëve nga dita e mbarimit të procedurës për përcaktimin e ekzistimit të konfliktit të interesave nga Komisioni shtetëror.

(2) Organi nga paragrafi (2) i këtij neni, për masën e shqiptuar të përcaktuar në nenin 25 paragrafi (1) i këtij ligji është i detyruar ta informojë Komisionin shtetëror në afat prej 15 ditëve nga dita e marrjes së vendimit.

(3) Nëse organi ku është i punësuar personi zyrtar nuk vepron në pajtim me paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, Komisioni shtetëror, kundër personit përgjegjës në organin kompetent ose personin përgjegjës në personin juridik, do të ngre iniciativë për ngritjen e procedurës para organit kompetent për përcaktimin e përgjegjësive së tij.

Neni 29

(1) Kundër vendimit me të cilin personit zyrtar i shqiptohet njëra nga masat e përcaktuara në nenin 25 paragrafin (1) të këtij ligji, personi zyrtar mund të ngre procedurë para gjykatës kompetente.

(2) Gjykata kompetente nga paragrafi (1) i këtij neni është e detyruar të vendosë në afat prej 3 muajve nga dita e ngritjes së procedurës.

XIII. OBLIGIM PËR INFORMIMIN E OPINIONIT PËR RASTET E PENGIMIT TË KONFLIKTIT TË INTERESAVE

Neni 30

(1) Komisioni shtetëror është i detyruar që gjatë informimit të opinionit të sigurojë mbrojtjen e të dhënave personale për personin zyrtar nga keqpërdorimet, e veçanërisht për të dhënat e personit zyrtar kur situata e caktuar nuk paraqet konflikt të interesave.

(2) Të dhënat që nuk paraqesin shkelje të dispozitave të këtij ligji, nuk mund të publikohen në opinion pa pëlqimin e nëpunësit zyrtar për të cilin kanë të bëjnë.

Neni 31

Të dhënat për personin zyrtar, tek të cilat është arritur në pajtim me këtë ligj, mund t'u jepen në shikim gjykatave, organeve inspektuese dhe organeve tjera kompetente, me atë që nuk mund të keqpërdoren për diskriminim ose nënçmim të personit zyrtar ose publikisht të publikohen si të jenë të dhëna që i ka përcaktuar gjykata ose organi tjetër kompetent.

XIV. DISPOZIT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 32

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, pushojnë të vlejné dispozitat e neneve 37, 38 dhe 39 të Ligjit për pengimin e korrupsionit ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 28/2002, 46/2004 dhe 126/2006).

Neni 33

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 894.

УКАЗ БРОЈ 6

Врз основа на член 84, алинеја 8 од Уставот на Република Македонија,

Се одликува

МАКЕДОНСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

со орден на Република Македонија

за посебни заслуги во ширењето на духовните вредности и зачувување на националните, културните и историските обележја и традиции на македонскиот народ и нивна афирмација во насока на натамошно градење на мирот, меѓусебното разбирање и толеранција меѓу луѓето, како основа за стабилен и демократски развој на Република Македонија.

Бр. 10-424
4 јуни 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 895.

Врз основа на член 13 став 3 од Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 108/2005-Пречистен текст и „Службен весник на Република Македонија“ бр. 61/2006 и 36/2007) и член 36 став 6 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/2000, 12/2003, 55/2005 и 37/2006), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 8 мај 2007 година донесе

РЕШЕНИЕ ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ДРЖАВЕН СЕКРЕТАР ВО МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗЕМЈО- ДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

1. Се разрешува д-р Саша Митрев од должноста државен секретар во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, на негово барање, заклучно со 7.05.2007 година.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-2678/2
8 мај 2007 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски, с.р.**

896.

Врз основа на член 17 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/96, 6/2002, 40/2003, 49/2006 и 22/2007), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 22 мај 2007 година донесе

РЕШЕНИЕ ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕН НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП ЗА СТОПАНИСУВА- ЊЕ СО ШУМИ „МАКЕДОНСКИ ШУМИ“ – СКОПЈЕ

1. Бошко Димовски се разрешува од должноста член на Управниот одбор на Јавното претпријатие за стопанисување со шуми „Македонски шуми“ - Скопје.

2. За член на Управниот одбор на Јавното претпријатие за стопанисување со шуми „Македонски шуми“ – Скопје се именува Драган Настески.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 33-2796/2
22 мај 2007 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски, с.р.**

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ 897.

Врз основа на член 128 став 1 алинеја 4 од Законот за полиција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 114/06) министерот за внатрешни работи донесе

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА РАБОТА НА ЗДРАВСТВЕНАТА КОМИСИЈА ЗАДОЛЖЕНА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПСИХОФИЗИЧКАТА И ЗДРАВСТВЕНАТА СПО- СОБНОСТ НА ПОЛИЦИСКИОТ СЛУЖБЕНИК ЗА ВРШЕЊЕ НА ПОЛИЦИСКИ РАБОТИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на работа на здравствената комисија задолжена за утврдување на психофизичката и здравствената способност на полицискиот службеник за вршење на полициски работи (во натамошниот текст: здравствена комисија).

Член 2

Психофизичката и здравствена способност на полицискиот службеник за вршење на полициски работи ја оценува здравствената комисија врз основа на лекарски преглед и медицинска документација која се состои од: наод и мислење на здравствената комисија; лабораториски, стоматолошки, интернистички, неуропсихијатриски, офталмолошки, оториноларинголошки, хируршки, ортопедски, психолошки наод; како и гинеколошки наод, за лица од женски пол.

Доколку здравствената комисија утврди дека за коначна оценка е потребно да се извршат дополнителни здравствени прегледи, може кандидатот да го упати во соодветна здравствена установа.

Член 3

Здравствената комисија го оценува полицискиот службеник како:

- способен или
- неспособен за вршење на полициски работи во Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството) и своето мислење го доставува до надлежната организациона единица на Министерството.

Здравствената комисија ќе оцени како неспособен полициски службеник кај кого ќе утврди болести, состојба, повреда или нивна последица, односно телесен недостаток кој е пречка за успешно извршување на полициските работи во Министерството или кога постои комбинација на повеќе контраиндикации кои сами по себе не се пречка за успешно извршување на полициските работи во Министерството.

Член 4

Здравствената комисија може да решава за неспособност на полициски службеник за вршење на полициските работи, врз основа на предлог за поведување на постапка за утврдување на неспособност на полициски службеник за вршење на полициските работи поднесен од страна на полицискиот службеник, Министерството, медицинската установа што го лекувала полицискиот службеник или Фондот за здравствено осигурување чиј осигуреник е полицискиот службеник.

Со предлогот за поведување на постапката за утврдување на неспособност на полициски службеник за вршење на полициските работи се доставува медицинската документација и други докази, особено за возраста, како и за пензискиот стаж на полицискиот службеник.

Член 5

Здравствената комисија во постапката за утврдување на неспособност на полициски службеник за вршење на полициските работи решава во полн состав, со мнозинство гласови.

Член на здравствената комисија може да издвои мислење кое го образложува писмено.

Член 6

Доколку медицинската документација дава можности да се заклучи дека постои неспособност на полицискиот службеник за извршување на полициски работи, односно доколку здравствената комисија оцени дека е завршено лекувањето на полицискиот службеник, од страна на претседателот на здравствената комисија се определува денот на непосредниот преглед, се упатува покана за преглед на полицискиот службеник и се известува истовремено и подносителот на предлогот.

Претседателот на здравствената комисија може да го врати предлогот за поведување постапка со забелешки и упатства за дополнување на медицинската документација и доказите од член 4 став 2 на овој правилник.

Претседателот на здравствената комисија може да го врати предлогот за поведување постапка кога смета дека треба да се продолжи со лекувањето на полицискиот службеник и во тој случај дава упатство за натамошно лекување на полицискиот службеник.

Член 7

Кога полицискиот службеник ќе се јави на непосреден преглед, прегледот не започнува додека претседателот на здравствената комисија не ги запознае членовите на здравствената комисија со неговата медицинска документација.

Непосредниот преглед го вршат лекарите што се во состав на здравствената комисија, секој од својот домен на експертиза, без присуство на другите членови на здравствената комисија.

По извршениот непосреден преглед претседателот ги запознава членовите на здравствената комисија кои не присуствувале на прегледот со анамнезата и причините за заболувањето или повредата, времетраењето на привремената неспособност за работа, видовите на лекувањата, резултатите од извршениот преглед и утврдената здравствена состојба и евентуалните телесни оштетувања, како и со прогнозата на здравствената состојба на полицискиот службеник.

Член 8

Здравствената комисија ја утврдува неспособноста на полициски службеник за вршење на полициските работи со наод за утврдена неспособност кој се потпишува од страна на претседателот на здравствената комисија.

Пред донесувањето на наодот од став 1 на овој член, здравствената комисија врши увид во медицинската документација за лекувањето на полицискиот службеник и врши непосреден преглед на полицискиот службеник.

Здравствената комисија може, по исклучок, да донесе наод и само врз медицинската документација кога полицискиот службеник се наоѓа на подолго лекување во здравствена установа или во својот стан, како и кога полицискиот службеник не ќе се јави на поканата за непосреден преглед, а од медицинската документација може да се утврди неспособноста за работа.

Здравствената комисија може да врши непосреден преглед на полицискиот службеник и во неговиот стан, како и во медицинската установа, ако тоа го допушти медицинската установа.

Член 9

Наодот за утврдената неспособност од страна на здравствената комисија се доставува на полицискиот службеник и на Министерството, како и на медицинската установа, односно Фондот за здравствено осигурување доколку од нив е доставен предлог за поведување на постапката за утврдување на неспособност на полициски службеник за вршење на полициските работи.

Член 10

Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 11.11.2007 година.

Бр.131-34855/1
23 мај 2007 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
м-р **Гордана Јанкулоска**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА**898.**

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за трговија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 16/2004 и 128/2006), министерот за економија донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА МИНИМАЛНО-ТЕХНИЧКИТЕ УСЛОВИ ЗА ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИ И ПРОСТОРИИ ВО КОИ СЕ ВРШИ ТРГОВИЈА**

Член 1

Во Правилникот за минимално-техничките услови за деловните простори и простории во кои се врши трговија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 21/04, 54/04 и 79/04), во член 22 став 2 се менува и гласи:

“Складовите од став 1 на овој член во кој се складираат нафтени деривати покрај општите услови пропишани со овој правилник треба да имаат резервоари со минимална зафатнина од 20 м³ по дериват.”

Во став 3 бројот “200” се заменува со бројот “10”.

Ставот 4 се менува и гласи:

“Вршителот на дејност складирање на нафта и нафтени деривати треба да располага со посебни складови кои треба да ги исполнуваат следните услови:

1) да имаат минимална зафатнина на резервоар од 1000м³ по дериват;

2) да имаат минимална зафатнина на резервоарите за ТНГ од 200 м³;

3) резервоарите да бидат на едно место оградени со ограда и влез и излез и да не бидат во состав на бензинската станица;

4) да имаат електронска вага со точност од 0,2% (III).”

Ставот 5 се брише.

Во ставот 6 кој станува став 5 зборовите “2 и 3” се заменуваат со зборовите “2, 3 и 4”.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 10-4321/1
22 мај 2007 година
Скопје

Министер,
Вера Рафајловска, с.р.

899.

Врз основа на член 20, став 1 од Законот за безбедност на производите (“Службен весник на РМ” бр. 33/06), министерот за економија донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПРОИЗВОДИ ОД КРИСТАЛНО СТАКЛО**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат суштествените барања кои треба да ги исполнуваат производите од кристално стакло, со одредување на категориите, методите за одредување на хемискиот и физичкиот состав, називите и обележувањето на производите од кристално стакло, наменети за пуштање на пазар.

Член 2

Како производи од кристално стакло се сметаат производите опфатени со тарифна ознака 7013 од Царинската тарифа на Република Македонија.

Член 3

Одредувањето на категориите на производите од кристално стакло се врши врз база на нивните карактеристики.

Категориите на производите од кристално стакло се дадени во Прилог 1, кој е составен дел на овој правилник.

Производителот или застапникот на производителот ги презема сите неопходни мерки за да ја спречи комерцијалната примена на називите на производите од кристално стакло, дадени во колона (б) од Прилог 1 од овој правилник, за производи од кристално стакло кои ги немаат соодветните карактеристики утврдени во колоните од (г) до (е) од Прилог 1.

Член 4

Ако производот од кристално стакло има еден од описите на категориите, наведени во колона (б) од Прилог 1, тогаш тој може да биде обележан со соодветниот симбол за идентификација, кој е даден во колоните (ж) и (з) од Прилог 1.

Доколку производот од кристално стакло има заштитен знак, кој содржи име на производителот или друг назив, како главен дел, како додаток или како основен назив, наведени во колона (б) и (в) на Прилог 1, или назив кој може да се замени со заштитниот знак, производителот или застапникот на производителот веднаш треба да ги преземе сите неопходни мерки за обезбедување на името или називот на заштитениот знак и со истакнати букви да го додаде следново:

(а) опис на производот, ако производот има карактеристики наведени во колоните од (г) до (е) на Прилог 1;

(б) изјава за точен состав на производот, ако производот нема карактеристики наведени во колоните од (г) до (е) на Прилог 1.

Член 5

Описот и симболите за идентификација дадени во Прилог 1 можат да се наведат на поединечна или на иста етикета.

Член 6

Методите за утврдување на хемискиот и физичкиот состав на категориите на производи од кристално стакло се дадени во Прилог 2, кој е составен дел на овој правилник.

Единствено методите утврдени во Прилог 2 се користат за доказ дека производите од кристално стакло кои ги носат описите и симболите за идентификација, ги поседуваат карактеристиките соодветни на описите на истите производи, дадени во колоните од (г) до (е) од Прилог 1.

Член 7

Производителот или застапникот на производителот ги презема сите неопходни мерки за да осигура дека составот, карактеристиките и обележувањето на производите од член 2 на овој правилник и сите форми на презентирање на производите од кристално стакло се во согласност со одредбите од овој правилник.

Член 8

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 25-2509/3
мај 2007 година
Скопје

Министер,
Вера Рафајловска, с.р.

ПРИЛОГ 1

Список на категории кристално стакло

Бр	Опис на категоријата	Карактеристики					Етиктирање	
		Објаснување	Метал оксиди	Густина	Индекс на рефракција	Тврдина на површината	Форма на симбол	Забелешка
-а-	-б-	-в-	-г-	-д-	-џ-	-е-	-ж-	-з-
1.	CRISTAL SUPERIEUR 30% CRISTALLO SUPERIORE 30% HOCHBLEIKRISTALL 30% VOLLOODKRISAL 30% ЦЕЛОСНО ОЛОВЕН КРИСТАЛ 30%	Може целосно да се направи опис, независно од земјата на потекло или од земјата на дестинација	PbO ≥ 30%	≥ 3,00	x			Округла етикета Боја: златна Дијаметар ≥ 1 см
2.	CRISTAL AU PLOMB 24% CRISTALLO AL PIOMBO 24% BLEIKKRISTALL 24% LOODKKRISTAL 24% ОЛОВЕН КРИСТАЛ 24%	Процентот се однесува на составот на оловен оксид	PbO ≥ 24%	≥ 2,90	x			
3.	CRISTALLIN VETRO SONORO SUPERIORE KRISTALLGLAS KRISTALLJINGLAS (2) SONOORGLAS (3)	За описот може да се користи само јазикот или јазичите на земјата, на кој се обележани производите во чија што трговска мрежа се пуштени во промет	ZnO BaO PbO K2O заедно или поединечно ≥ 10%	≥ 2,45	nD ≥ 1.520			Квадратна етикета Боја: сребрена Страна ≥ 1 см
	КРИСТАЛИН	ИСКЛУЧОК: На германскиот пазар пресованото стакло кое содржи 18 % PbO и има густина најмалку од 2,7 може да се продава во трговската мрежа со описот "PRESSBLEIKRISTALL" или "BLEIKRISTALL GEPRESST" (СО ГОЛЕМИ ПЕЧАТНИ БУКВИ)						
4.	VERRE SONORE VETRO SONORO KRISTALLGLAS SONOORGLAS КРИСТАЛНО СТАКЛО, КРИСТАЛИН		BaO PbO K2O заедно или поединечно ≥ 10%	≥ 2,4		По Викер — 550 ± 20		Етикета во форма на рамностран триаголник Боја: сребрена Страна ≥ 1 см

x nD ≥ 1.520 како критериум за дополнително позитивно определување на производите (при увоз)

(2) во Белгија

(3) во Холандија

ПРИЛОГ 2
МЕТОДИ ЗА ОДРЕДУВАЊЕ ХЕМИСКИ И ФИЗИЧКИ ОСОБИНИ НА КАТЕГОРИИТЕ КРИСТАЛНО СТАКЛО

1. ХЕМИСКИ АНАЛИЗИ 1.1 ВаО и РbО 1.1.1. Одредување на комбинацијата ВаО + РbО

Се мери, до 0.0001 грама, околу 0.5 грама стакло во прав и се става во платински сад. Се навлажнува со вода и се додава 10 милилитри 15% раствор од сулфурна киселина и 10 милилитри хидрофлуорска киселина. Се загрева во песочно корито додека да се појави бела пара. Се остава да се олади и повторно се третира со 10 милилитри хидрофлуорска киселина. Се загрева до повторна појава на бела пара. Се остава да се олади и се плакнат страните на садот со вода. Се загрева до повторна појава на бела пара. Се остава да се олади, внимателно се додаваат 10 милилитри вода, потоа се претура во пехар од 400 милилитри. Садот се плакне неколку пати со 10% сулфурна киселина и раствор и се раствора на 100 милилитри со истиот раствор. Врие 2-3 минути. Се остава цела ноќ.

Се филтрира низ огноотпорен сад со порозност 4, прво се плакне со 10% раствор од сулфурна киселина, потоа два до три пати со етил алкохол. Се суши еден час во печка на 150 °C. Се мери $BaSO_4 + PbSO_4$.

1.1. Одредување на ВаО

Се мери, до 0.0001 грама, околу 0.5 грама стакло во прав и се става во платински сад. Се навлажнува со вода и се додава 10 милилитри раствор од хидрофлуорска киселина и 10 милилитри перохлорна киселина. Се загрева во песочно корито додека да се појави бела пара.

Се остава да се олади и повторно се додава 10 милилитри хидрофлуорска киселина. Се загрева до повторна појава на бела пара. Се остава да се олади и се плакнат страните на садот со дестилирана вода. Повторно се загрева и се остава да испарува додека не е скоро суво. Повторно се додаваат 50 милилитри 10% раствор од хидрохлорна киселина и се загрева на тивко и се додава раствор. Се претура во пехар од 400 милилитри и се раствора со вода до 200 милилитри. Се врие и топлиот раствор се поминува низ млаз од хидроген сулфид. Кога талогот од оловен сулфид ќе падне на дното од пехарот, хидроген сулфидот се испушта. Се поминува низ мазна филтер хартија и се плакне со ладна вода заситена со хидроген сулфид.

Филтратот се става да врие, а доколку е неопходно, со испарување се сведува на 300 милилитри. Додека врие на мешавината ѝ се додава 10% раствор од сулфурна киселина. Се трга од огнет и се остава да стои најмалку четири часови.

Се поминува низ мазна филтер хартија, се плакне со ладна вода. Талогот се калцинира до 1050 °C и се мери $BaSO_4$.

1.2. Одредување на ZnO

Филтратите испаруваат од сепаратот на $BaSO_4$ за да се намали волуменот на 200 милилитри. Се неутрализира со амонијак со додавање на црвен метил и се додаваат 20 милилитри N/10 сулфурна киселина. Се регулира рН на 2 (рН метар) со додавање N/10 сулфурна киселина или N/10 каустична сода, независно, и цинк сулфидот се наталожува на ладно со поминување низ млаз од хидроген сулфид. Талогот се остава четири часови, потоа се собира на мазна филтер хартија. Се плакне со ладна вода заситена со хидроген сулфид. Талогот се раствора на филтерот со поливање 25 милиметри топол 10% раствор од хидрохлорна киселина. Филтерот се плакне со врела вода додека да се добие волумен од 150 милилитри. Се неутрализира со амонијак со додавање лакмусова хартија, потоа се додаваат 1-2 грама цврст уротропин за да се разблужи растворот на околу рН 5. Се додаваат неколку капки свежо подготвен 0.5% разводнет раствор од портокалов киселинел и се титрира со N/10 раствор од Комплексол III додека розовата боја да се промени во лимон жолта боја.

1.3. Одредување на K₂O

Со таложене и мерење на калиум тетрафенилборат.

Постапка: 2 грама стакло, искршено и поминато низа крупно сито, се изложува на

2 милилитри концентрирана HNO_3
15 милилитри H_2SO_4
25 милилитри HF

во платински сад на водено корито, потоа на песочно корито. По испарувањето на густа пара од перхлорна киселина (се додека да се исуши) се раствора со 20 милилитри топла вода и 2-3 милилитри концентрирана HCl

Се претура во 200 милилитри и волуменот се регулира со дестилирана вода.

Реагенси: 6% раствор од натриум тетрафенилборат: се раствораат 1.5 грама реагенс во 250 милилитри дестилирана вода. Се отстранува бела пена која се појавува при додавањето на 1 грам хидратен алуминиум триоксид. Се протресува пет минути и се филтрира, и се внимава повторно да се исфилтрираат првите добиени 20 милилитри.

Плакнење на раствор за талог: се подготвува малку калиумова сол со таложење во раствор од околу 0.1 грам KCl во 50 милилитри $\text{N}/10 \text{ HCl}$ во која се тура раствор од тетрафенилборат, истовремено се меша, додека да прекине таложењето. Се филтрира низ синтер. Се плакне со дестилирана вода. Се суши во сушач на собна температура. Потоа се тураат 20-30 милиграми од таа сол во 250 милилитри дестилирана вода. Повремено се меша. По триесет минути се додаваат 0.5-1 грам хидратен алуминиум триоксид. Се меша неколку минути. Филтер

Метод на работа: Се зема аликвотен кисел раствор соодветен на околу 10 милиграми K_2O . Се раствора на околу 100 милилитри. Полека се додава реагенсен раствор околу 10 милилитри на предвидените 5 милиграми K_2O , додека се меша полека. Се остава да стои најмногу петнаесет минути, потоа се филтрира низ катрански синтерувач огноотпорен сад со порозност 3 или 4. Се плакне со раствор за перење. Се суши триесет минути на 120°C . Фактор на размена 0.13143 за K_2O

1.4. Толеранции

± 0.1 апсолутна вредност за секое ограничување. Ако анализата даде пониска вредност, во рамките на толеранциите, од утврдените граници (30,24 или 10%), мора да се земе просекот од најмалку три анализи. Ако тој просек е повисок или еднаков на 29.95, 23.95 или 9.95 за секој поединечно, стаклото мора да се стави во категоријата која е соодветна на 30,24 и 10% за секој поединечно

2. ФИЗИЧКИ ДЕТЕРИМАТОРИ 2.1 Густина

Метод на хидростатичен баланс во рамките на ± 0.01 . Мостра од најмалку 20 грама се мери одпрлика и се потопува во дестилирана вода на 20°C

2.1. Индекс на рефракција

Индексот се мери со рефрактометар во рамките на ± 0.001

2.2. Микро цврстина

Цврстината на викерите треба да се измери според стандардот ASTM E 92-65 (Ревизија 1965), но со помош на тежина од 50 грама и со просек од 15 детерминатори.

**КОМИСИЈА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ
900.**

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност (“Службен весник на РМ“ бр. 95/2005 и 25/2007), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 21.05.2007 година го донесе следното

**РЕШЕНИЕ
ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ
НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Фимка Митева родена на ден 27.09.1961 година во Скопје со ЕМБГ 2709961455053.

2. Дозволата за работење на брокер на Фимка Митева се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Фимка Митева престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-1150/4   Комисија за хартии од вредност
21 мај 2007 година   Претседател,
Скопје   проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

901.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност (“Службен весник на РМ“ бр. 95/2005 и 25/2007), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 21.05.2007 година го донесе следното

**РЕШЕНИЕ
ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ
НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Климент Волкан роден на ден 23.01.1954 година во Охрид со ЕМБГ 2301954430003.

2. Дозволата за работење на брокер на Климент Волкан се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Климент Волкан престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-1178/5   Комисија за хартии од вредност
21 мај 2007 година   Претседател,
Скопје   проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

902.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност (“Службен весник на РМ“ бр. 95/2005 и 25/2007), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 21.05.2007 година го донесе следното

**РЕШЕНИЕ
ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ
НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Томовски Томо роден на ден 28.04.1982 година во Скопје со ЕМБГ 2804982450038.

2. Дозволата за работење на брокер на Томовски Томо се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Томовски Томо престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-1234/4   Комисија за хартии од вредност
21 мај 2007 година   Претседател,
Скопје   проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

903.

Врз основа на член 113 од Законот за хартии од вредност (“Службен весник на РМ“ бр. 95/2005 и 25/2007), Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 21.05.2007 година го донесе следното

**РЕШЕНИЕ
ЗА ДАВАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА РАБОТЕЊЕ
НА БРОКЕР**

1. Се дава дозвола за работење на брокер на Заовски Александар роден на ден 23.01.1981 година во Скопје со ЕМБГ 2301981450083.

2. Дозволата за работење на брокер на Заовски Александар се дава за период од пет години од денот на издавањето.

3. Дозволата за работење на брокер на Заовски Александар престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение во случаите предвидени со член 211 од Законот за хартии од вредност.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-1260/4   Комисија за хартии од вредност
21 мај 2007 година   Претседател,
Скопје   проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

904.

Врз основа на член 249 и член 107 од Законот за хартии од вредност (“Службен весник на РМ“ бр. 95/2005 и 25/2007) Комисијата за хартии од вредност на седницата одржана на ден 23.04.2007 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. Се издава дозвола за работење на брокерската куќа Еуро Брокер АД Скопје, со седиште на ул. “Вељко Влаховиќ“ бр. 1/2-2, 1000 Скопје, Република Македонија.

2. Согласно член 94, точки а), г) и е) и член 99, алинеја 2 од Законот за хартии од вредност, брокерската куќа Еуро Брокер АД Скопје ќе ги врши следните видови услуги со хартии од вредност:

- купување и продавање на хартии од вредност по налог и за сметка на клиентот;
- дејствување како покровител при котација и
- инвестиционо советување.

3. Со денот на влегувањето во сила на ова решение престанува да важи Решението на Комисијата за хартии од вредност бр. 03-2204/5 од 15.01.2003 година ("Сл. весник на РМ" бр. 14/2003).

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-658/3   Комисија за хартии од вредност
23 април 2007 година   Претседател,
Скопје   проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

АДВОКАТСКА КОМОРА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

121.

Согласно член 75 став 2 од Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија, а по поведена дисциплинска постапка од Дисциплинскиот обвинител при Адвокатската комора на Република Македонија и правосилна одлука на Дисциплинскиот суд ДС. бр. 28/06, потврдена со Решение од Жалбен Совет ЖС. бр. 10/06-1 од 18.05.2007 година, Комисијата за прием, упис и бришење од Имениците и издавање и одземање на лиценца, врз основа на член 70 став 1 алинеја 7 и член 73 од Статутот на Адвокатската комора на Република Македонија, член 32 став 1 алинеја 1 и член 33 од Правилникот за упис, бришење и привремена забрана на својството адвокат, адвокатско друштво, адвокатски стручен соработник и адвокатски приправник и привремен престанок и мирување на правото на вршење на адвокатска дејност, а по претходно добиено известување од Дисциплинскиот суд бр. 07-1131 од 31.05.2007 година, на ден 31.05.2007 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

На Данче Чакаровска Гроздановска, адвокат од Скопје, со седиште на адвокатска канцеларија на ул. "Климент Охридски" бр. 66/1-4 и се одзема лиценцата за работа заведена под бр. 1990 со престанување на правото за вршење на адвокатска дејност за време од една година сметано од денот на објавувањето на решението во "Службен весник на РМ".

Адвокатска комора
на Република Македонија
Комисија за прием, упис
и бришење од имениците и издавање
и одземање на лиценца

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Врз основа на член 5 од Законот за исплата на платите во Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр. 70/94, 62/95, 33/97, 50/01, 26/02, 46/02 и 37/05), Министерството за труд и социјална политика

ОБЈАВУВА

Просечната месечна нето плата по работник за месец мај 2007 година не може да изнесува помалку од утврдената на ниво на оддел и тоа:

Оддел	Назив на одделот	Износ
01	Земјоделство, лов и соодветни услужни активности	6.283
02	Шумарство, искористување на шуми и соодветни услужни активности	8.245
05	Улов на риба, одгледување на риби и услужни активности во рибарството	7.366
10	Вадење на камен, јаглен и лигнит, вадење на тресет	8.553
11	Вадење на сурова нафта и природен гас и услужни активности во производството на нафта и гас, освен истражувања	0
12	Вадење на руда на уран и ториум	0
13	Вадење на руди на метал	11.341
14	Вадење на други руди и камен	10.553
15	Производство на прехранбени производи и пијалаци	9.381
16	Производство на тутунски производи и ферментација на тутун	8.338
17	Производство на текстилни ткаенини	5.064
18	Производство на облека; доработка и боење на крзно	4.010
19	Штавење и доработка на кожа, производство на куфери, рачни торби, седла, сарачки производи и обувки	2.325
20	Преработка на дрво, производи од дрво и плута, освен мебел, производство на предмети од слама и плетарски материјал	6.011
21	Производство на целулоза, хартија и производи од хартија	8.122
22	Издавачка дејност, печатење и репродукција на снимени медиуми	9.679
23	Производство на кокс, деривати и нафта и нуклеарно гориво	16.700
24	Производство на хемикалии и хемиски производи	16.073
25	Производство на производи од гума и производи од пластични маси	2.952
26	Производство на производи од други неметални минерали	11.179
27	Производство на основни метали	11.311
28	Производство на метални производи во металопреработувачката фаза, освен машини и уреди	5.998
29	Производство на машини и уреди, неспомнати на друго место	8.278
30	Производство на канцелариски машини и компјутери	13.243
31	Производство на електрични машини и апарати, неспомнати на друго место	6.594
32	Производство на радио, телевизиска и комуникациона опрема и апарати	5.751

33	Производство на прецизни медицински и оптички инструменти и часовници	13.181
34	Производство на моторни возила, приколки и полуприколки	6.645
35	Производство на други сообраќајни средства	9.270
36	Производство на мебел и други разновидни производи, неспомнати на друго место	4.541
37	Рециклажа	6.124
40	Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и топла вода	14.661
41	Собирање, пречистување и дистрибуција на вода	7.911
45	Градежништво	6.737
50	Продажба, одржување и поправка на моторни возила и мотоцикли, продажба на мало на моторни горива	10.879
51	Трговија на големо и посредничка трговија, освен трговија со моторни возила и мотоцикли	11.015
52	Трговија на мало, освен трговија со моторни возила и мотоцикли; поправка на предмети за лична употреба и за домаќинствата	6.260
55	Хотели и ресторани	7.397
60	Копнен сообраќај, цеговоден транспорт	7.363
61	Воден сообраќај	0
62	Воздушен сообраќај	19.269
63	Придружни и помошни активности во сообраќајот; активности на патничките агенции	12.800
64	Поштенски активности и телекомуникации	14.571
65	Финансиско посредување, освен осигурување и пензиски фондови	17.294
66	Осигурување и реосигурување, пензиски фондови, освен задолжителна социјална заштита	20.098
67	Помошни активности во финансиското посредување	31.866
70	Активности во врска со недвижен имот	11.212
71	Изнајмување на машини и опрема без ракувач и изнајмување на предмети за лична употреба и за домаќинствата	6.006

72	Компјутерски и сродни активности	13.189
73	Истражување и развој	9.267
74	Други деловни активности	8.639
75	Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита	10.601
80	Образование	8.753
85	Здравство и социјална работа	8.192
90	Отстранување на отпадни води и гребре, санитарни и слични активности	7.776
91	Дејност на организации врз база на зачленување	12.345
92	Рекреативни, спортски, културни и забавни активности	8.250
93	Други услужни дејности	7.670
95	Дејност на домаќинствата како работодавачи на домашен персонал	0
96	Неиздиференцирани дејности на приватните домаќинства за производство на стоки за сопствени потреби	0
97	Неиздиференцирани дејности на приватните домаќинства за извршување услуги за сопствени потреби	0
99	Екстериторијални организации и тела	0

Месечно даночно ослободување 3.064.

Министер,
Љупчо Мешков, с.р.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

Врз основа на член 63 од Законот за данокот на добивка – пречистен текст („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/06 година), Државниот завод за статистика го утврдува и објавува

ДВИЖЕЊЕТО НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2007 ГОДИНА

Движењето на цените на мало во Република Македонија во периодот јануари-мај 2007 година, во однос на просечните цени на мало во 2006 година изнесува 1,3%.

Директор,
м-р Благица Новковска, с.р.

www.sivesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2007 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2007070